

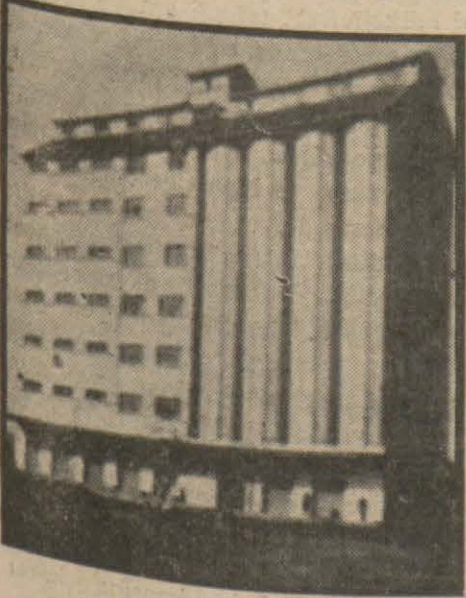
**Orta
Anadoluda
kuraklık**

Memleketin bu kısmında hayvan serveti tehlikeye maruz bulunuyor

Köylü hayvanlarını pazarlara sevk etmeye başladı, fiatlar düşüp duruyor

Süratle tedbir alınmalıdır!

Yazan : Muhittin birgen

Eskişehirde buğday silosu

(Yazısını 2 nci sayfada «Hergün» sütununda bulacaksınız.)

**Türk-Fransız
görüşmeleri**

Anlaşmanın yakında ilân edileceği Pariste söyleniyor

Londra, 26 (Radyo) — Reuter ajansı bildiriyor: Bu akşam Pariste söylendiğine göre, Türk - Fransız anlaşması önümüzdeki hafta içinde ilân edilecektir.

Bone Büyük Elçimizle görüştü
Paris, 26 (A.A.) — Bone dün Türkiye ve Polonya büyük elçilerini kabul etmiştir.

**Antrenör
Kursu açılıyor**

Ankara, 26 (Hususi) — Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü bu sene İstanbulda altı aylık bir antrenör kursu açacaktır. (Devamı 11 inci sayfada)

Nafia ve iktisad bütçeleri

Nafia bütçesinin müzakeresi esnasında Emin Sazak ile Refik İnce arasında münakaşa oldu

Nafia ve İktisad Vekili müzakereleri dinliyorlar (Yazısı 11 inci sayfada)

**F. Okyar Adliye, Raif Karadeniz
de Gümrük Vekili oldular****İKİ İHTİMAL**

Parti Başkan Vekilliğine doktor Refik Saydam veya Abdülhalık Rendanın seçilecekleri söyleniyor

BU TAKDİRDE

Başvekâlete F. Okyarın getirilmesi muhtemeldir MÜSTAKİL GRUPUN LİDERLİĞİ

Raif Karadeniz

Ankara, 27 (Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Büyük Millet Meclisindeki Cumhuriyet Halk Partisi grupunun sine-

Fethi Okyar

sinde teşkili mukarrer müstakil grupun 21 azası bulunacağı ve bu grupun bir de (Devamı 3 üncü sayfada)

**Parti programında yapılması
teklif edilen tadilat**

Ankara 26 (A.A.) — Cumhuriyet Partisi Büyük Kurultayına arz edilmek üzere Halk Partisi umumî idare heyetince (Devamı 11 nci sayfada)

**Bakalım şimdi
ne buyuracaklar?**

Iddia ettik:

“Denizyolları kooperatifinde yolsuzluk vardır,”

Tekzib ettiler:

“Yolsuzluk yoktur, iddialar kâmilten asılsızdır,”

Hakikat anlaşıldı:

Kooperatif muamelâtını teklik eden heyet bir değil, birçok yolsuzluklar buldu

Okuyucularımız hatırlayacaklardır: 29 Nisan tarihli nüshamızda Denizyolları kooperatifinde yolsuzluklar bulunduğunu haber verdik. Buna karşılık kooperatif meclisi idare reisi imzasıyla ve Matbuat kanununun bir maddesinden istifade neşriyatımızın külliyyen-asılsız olduğunu bildiren bir tekzib gönderildi. (Devamı 11 inci sayfada)

**İngiliz - Fransız -
Sovyet askerî
ittifakının esasları**

İngiliz projesi dün Molotofa tevdi edildi, anlaşma önümüzdeki hafta ilân edilecek

Mareşal Vorosilof Londraya gidiyor

Londra, 26 (Hususi) — Metni telgraf-la Moskova'daki İngiliz sefiri Seeds'e bildirilen İngiliz - Fransız - Sovyet askerî ittifak projesi, başlıca üç esas ihtiva etmektedir:

1 — Akid devletlerden birisi, Avrupa kıtasında herhangi bir tecavüze maruz kaldığı takdirde, diğer iki devlet tecavüze uğrayana yardım etmeği taahhüd eyler.

2 — Akid devletlerden birisi, Avrupa'da küçük devletlere verdiği garantinin tatbikinden mütevellid harbe giriştiği takdirde, diğer iki devlet ellerinde mevcut bütün vasıtalarla buna yardım etmeği taahhüd eyler.

3 — İcabi halinde tatbik edilecek olan bu askerî anlaşmayı müessir kılmak ve matluba muvafık esaslara istinad ettirmek üzere, anlaşmanın imzasını müteakib, üç devlet erkânharbiyeleri derhal temasa geçeceklerdir.

**Romanya ve Polonyanın
muvafakeleri**

Varşova ve Bükreş hükümetleri, bu şekilde bir üçler ittifakının akdine muvafakat etmişlerdir.

Mareşal Vorosilof

İngiliz kabinesinin hazırlamış olduğu bu askerî ittifakın esasları, Fransız hariciyesi tarafından da tasvib edilmiş ve bu (Devamı 3 üncü sayfada)

Bugün başladık

Okuyucularımızın tarih bilgilerini artıracak

Faydalı bir

MÛSABAKA

Son dört asırda Türklüğe en büyük iyiliği ve en büyük fenalığı yapmış olanlar kimlerdir?

Musabakanın şartları ve tafsilâtı

«Son Posta» bugün okuyucuları için faydalı bir müsabaka açıyor. Musabakanın mevzuu son dört asırda (meşrutiyet devrine kadar) Türklüğe en büyük iyiliği ve en büyük fenalığı yapmış olanları tayin etmektir. Son dört asrın tarihini karıştırırsanız meselâ Osmanlı İmparatorluğunu cihanın en haşmetli ve kudretli devleti yapan büyük bir Türk vezirinin yanında, donanmayı düşman eline teslim eden veya Osman

oğullarını içkiye, rüşvet almaya alıştıran devlet ve millet hainlerinin bulunduğunu da görürsünüz. Tarihte böylece iyilikleri veya fenalıkları şöhrat almış kırk kişinin hayatlarını sıra ile yazacağız ve neticede size soracağız: «Son dört asırda Türklüğe en büyük iyiliği ve en büyük fenalığı yapmış olanlar kimlerdir?» Yaptığı iyilik veya fenalıkla diğerlerini gölgede bırakan altı tarihî şahsiyetin (üç iyi, üç fena) isimlerini bize bildireceksiniz.

En çok rey toplayan isimleri seçmiş olanlar arasında Birinciye 50, ikinciye 25, üçüncüye 15, dördüncüye 10 lira, 25 kişiye beşer lira, 31 kişiye ikişer buçuk lira vereceğiz.

Hergün müsabaka yazılarını beraber neşredebileceğimiz kuponları toplamak şarttır. Bu kuponlar cevabla birlikte müsabaka nihayet bulduktan sonra idarehanemize gönderilecektir.

(Müsabaka yazılarını hergün 8 inci, kuponları ikinci sayfamızda bulacaksınız!)

Müsabakamıza iştirak ediniz!

TELGRAF HABERLERİ

Danzig hududunda hâdiseler sıklaşıyor

Leh fabrikalarında sabotaj yapan Alman işçilerin vazifelerine nihayet verildi

Varşova, 26 (Hususi) — Polonya — Danzig hudud hâdiseleri gittikçe sıklaşmaktadır. Bu hâdiselerin Almanya tarafından tahrik ve tertib edildiği anlaşılmalıdır.

Kalthof gümrük bürosunun tahribi de bu cümledir. Polonya için büyük bir ehemmiyeti haiz olan bu gümrük bürosu, Danzig arazisine giren yolu ve simendifer hattını da kontrol etmektedir.

Polonyanın bu kontrolü kaldırıldığı takdirde, Almanya Danzig arazisine istediği gibi harp malzemesi ve mühimmat sevk edebilir.

Varşova, 26 (A.A.) — Lodz civarında Adolf Horak müesseselerinde sabotaj

vak'aları müşahade edilmiştir.

Tahkikat neticesinde bunların bir Alman ustabaşısının teşvikiyle Alman işçiler tarafından yapıldığı anlaşılmıştır. Polonyalı işçilerin Almanların çıkarılmasını müdüriyetten istemişler ve bu talep iş'af olunmuştur.

Varşova, 26 (A.A.) — Polonya matbuatının Leipzig'den öğrendiğine göre, mezkûr mıntaka nasyonal sosyalist propaganda şefi Kammerling tevkiif edilmiştir.

Kammerling, bir gazeteciler toplantısında, bugün Avrupada mevcut olan heyecanın, Almanya için feci neticeler doğurabileceğini söylemek ve bu suretle bozgunculuk yapmakla mütehimdir.

Hâkimler arasında nakil, tayin ve terfiler

90, 80, 70, 55, 45, ve 40 liraya terfi eden hâkim ve müddeumumilerin isimlerini neşrediyoruz

Ankara 26 (Hususi) — Hâkim ve müddeumumiler hakkında hazırlanmış olan nakil, tayin ve terfi kararnameyi yüksek tasdik ettiren etmiştir.

90 liraya terfi edenler
Adliye başmüfettişlerinden Bedri Türker, Ankara asliye hukuk hâkimi Vehbi Gündüz, Afyon hukuk hâkimliğine İzmir İca hâkimi Hakkı Kütahya hukuk hâkimliğine İstanbul Salâhaddin Tuğlacı, Zonguldak reisi Ekmele Kavur, İstanbul ağırceza reisi Refik Umay, Bursa ceza hâkimi Nuri Ülker, Ankara ceza reisi Arif Güngören, İzmir ticaret reisi Galib Kınacıoğlu, İstanbul ticaret reisi Faliz Yürükoğlu, Üsküdar hukuk hâkimi İrfan Gürkan, Trabzon hukuk hâkimliğine Kütahya hukuk hâkimi Mehmed Özbilen, hukuk hâkimi Hilmi Kısaoğlu, Ankara hâkimliğine Ankara İca hâkimi Talât Dokur, İstanbul asliye hukuk reisi Fethi Parol, İstanbul asliye ceza reisi Cemil Tüzey, Uşak hâkimi Mustafa Dervis, Balıkesir asliye ceza hâkimi Sakib Kınacıoğlu, Kastamonu reisi Nuri Tokses, asliye başmüfettişliğine Arif Etem Sandıkçıoğlu, Balıkesir hukuk hâkimi Arif Güneç, Kayseri reisi Said Ada, Bilecik hâkimi Suzi Güryüz, Çorum reisi Afif Akın, Çanakkale ceza hâkimi Yünnü Altınel, Aydın reisi Mithat Bilibioğlu, İstanbul asliye hukuk reisi Suphi Kolun ve İrfan Bilgin, Antalya hukuk reisi Rauf Kural, Eskişehir reisi Ethem Eriem, Adana hukuk hâkimi Senih Aslan, İzmir ceza hâkimi İsmail Kemal, Çanakkale reisi Cemaleddin Tüzmen, Zonguldak müddeumumisi Hakkı Özkan, İstanbul müddeumumisi Hikmet Onat, Aydın müddeumumisi Resid Maykut, Afyon müddeumumisi Tevfik Erbiç, İstanbul müddeumumisi Kemalettin.

80 liraya terfi edenler:
Ceza ve tevkif evleri umum müdür muavini Rifat Alabay Ankara hâkimliğine, İstanbul asliye ceza reisi Fazıl İstanbul asliye hukuk reisiğine, Ankara asliye hukuk hâkimi Celâl Aslanoğlu.

70 liraya terfi edenler
Ankara ağırceza azası Hayrullah Mardin ceza hâkimliğine, İzmir İca hâkimi Nimet Hamdi, Ankara İca muavini Kemal Şarman Keskin hukuk hâkimliğine, Sungurlu hukuk hâkimi Derviş Tüzel, teyiz mahkemi raporörü Mustafa Tekiner, Bilecik hâkimi Abdülhalik İstanbul sulh hâkimi Hayreddin Pek Çanakkale müddeumumisiğine, Edirne ceza hâkimi Tahsin, Kars reisi Sabih hâkimliğine, İğne hâkimi Müstak Bingöl, Van asası Tahsin Batmaz, Çatalca hukuk hâkimi Şevket, Bolu hukuk hâkimi Asım Sivrihisar hâkimliğine, adliye müfettişlerinden Rifat Güllü, Kocaeli ceza hâkimi Celâleddin, Şarvay hâkimi Necmeddin, İstanbul sorgu hâkimi Fahreddin Gören Diyarbakır ceza hâkimliğine, Söke hukuk hâkimi Ali Ural, Gediz hukuk hâkimi Hamdi Onel, başmüddeumumisi muavini Bîrhaneddin Urfa müddeumumisiğine, İsparta müddeumumisi Basri Arkan, Tokat müddeumumisi Ali Özeren, Bandırma müddeumumisi Şefik Maraş müddeumumisiğine, Muğla hâkimi Kadri Turan.

55 liraya terfi edenler:
Gaziantep sulh hâkimliğine aynı yer azası Namik Hacı Hanefioğlu, İnegöl hukuk hâkimliğine Kayseri azası Hasan Yalçın, Geyikli hâkimi Sami Yetiş, Tekirdağ ceza hâkimi Ziya Görgün, Kemalpaşa hâkimliğine Konya azası Osman Yeten, Denizli sulh hâkimi Hilmi Güler, Ankara sulh hâkimi Lütfi Bayraktar sulh hâkimliğine azadan Münib Bahya, Malatya sulh hâkimliğine Küllühanı Törel, Van asliye ceza hâkimliğine

Van azası Ahmed Besim Özek, Yenisehir ceza hâkimi Niyazi Akay, Diyarbakır sulh hâkimliğine azadan Şefik Turhan, İstanbul sulh hâkimi Nureddin Süzer, İzmir sorgu hâkimi Sıtkı Yusufioğlu, Hatik hâkimliğine Amasya azası Numan Atalık, Çeşme hâkimi Sami Akayer, Gaziantep müddeumumisi Asım Erkan, Rize müddeumumisi Salih Tümay, Bitlis müddeumumisi Nuri Tekin, Van hâkimliğine Van mahkeme reisi Mes'ud Öveçoğlu, Konya sulh hâkimliğine Adana sulh hâkimi Fevzi Onay, Hendek hukuk hâkimliğine Tercan hâkimi Falk Özdemir, Ankara müddeumumisi başmuavini Ankara sulh hâkimi Hüseyin Şabbazlı.

45 liraya terfi edenler:
Cihanbeyli hâkimliğine İznik sulh hâkimi Süleyman Sürük, Korkudül hâkimliğine Kula aza muavini Fahreddin Öztepe, İzmir sulh hâkimi Ferruh Adalı, Uzunköprü hukuk hâkimi Necmeddin Özenli, Ankara sulh hâkimi Haydar Soysal, Ankara sulh hâkimi Hamdi Öter, Ergani Osmanlı hâkimi Fevzi Ertokioğlu, Manisa azası Ziya Gökalp, Kırşehir ceza hâkimi Rauf Demircioğlu, Hopa hâkimi Şevket Altındağ, İzmir azası Feyzullah Uslu, Terme hâkimi Nazif Koter, Tokat azası Arif Hikmet, Osmanlı hâkimi İbrahim Dikbaş.

Bandırma müddeumumiliğine Van müddeumumisi Cemal Bilgin, başmüddeumumisi muavini Ali Febük, İstanbul müddeumumisi muavini Celâleddin Kural, Edirne müddeumumisi muavini Nevzat Tüzümkan, Taşköprü ceza hâkimliğine Karadeniz Ereğlisi müddeumumisi Naci Tüzen, Bursa sulh hâkimliğine Şarköy müddeumumisi Cemil Uysal, Kars müddeumumiliğine Samsun müddeumumisi Ferid Tüzel, Keskin müddeumumisi Mehmed Üstüner, Tunceli müddeumumisi Veyis Sezan, Kilis müddeumumisi Sabit Göney, Poçe müddeumumisi İhsan İdil, Yalova müddeumumisi Atilla Yurdakul.

Ankara İca muavini hâkimliğine Balıkesir azası Vehbi Tetik, Samsun müddeumumisi muaviniğine Çanakkale müddeumumisi Ziya Aydın azalığına Çekirge hâkimi Tahir, Adana sulh hâkimliğine Konya sulh hâkimi Sadi Çelik, İzmir İca muavini hâkimliğine Şile hukuk hâkimi Mehmed Kabakçıoğlu, Ankara asliye hukuk hâkimliğine Ankara asliye mahkemesi azası Tahir, Ankara asliye hukuk hâkimliğine Ankara asliye azasından Şerif Dikbaş, Ankara ağırceza azalığına Ankara hâkimi Lebib Altok, Ankara sulh hâkimliğine Ankara asliye azası Cemal Poyrazoğlu, Ankara sulh hâkimliğine Kırşehir sulh hâkimi Saim.

40 liraya terfi edenler:
Kayseri azalığına Özdemir, Rize azalığına Erzincan aza muavini Süleyman, Elâzığ azası Şevket Durtürk Gümüşhane sulh hâkimliğine, bu yer aza muavini Osman, İznik sulh hâkimliğine İstanbul İca memuru Ekrem, Söğüt hukuk hâkimi Ali Rıza, Manisa sulh hâkimi İbrahim Güngör, Beyazırma hukuk hâkimi Nazmi, Kızılcahamam hâkimi Abdullah Öner, Adana İca muavini Sıtkı Akyazan, İzmir sulh hâkimi Ziya Yalçınkaya, Adıyaman hukuk hâkimi Hamdi Araç ceza hâkimi Hilmi Günalp, sorgu hâkimliğine Remzi, Bulancık sulh hâkimi Ali Atay, Şirvan sulh hâkimi Taceddin Aki, Konya sorgu hâkimi Nall Bilen, Ankara sulh hâkimi Osman Selçuk, Diyarbakır azalığına Malatya sulh hâkimi Kemal Koynak, Şarkışla hâkimi Rifat Çiğden, Samsun İca memuru Şinaseddin Altan, Muş sorgu hâkimi Mürid İker, Gölpazar sulh hâkimi Nevzat Kırıcimer, Gebe müddeumumisi Ratib Seher, Arzin müddeumumisi muavini Ravi A-

Doktor Şahtın Hindistandaki faaliyeti

Yeni Delhi, 26 — Gandinin oğlunun sıkı sıkıya alâkadar bulunduğu Times İndustan gazetesi, eski Alman iktisad nazırı ve Alman bankası reisi Dr. Şahtın Madrastra söylediği nutku şiddetle tenkid etmiştir.

«Nazi propagandasının Hindistanda yaptığı tesirler üzerinde Dr. Şaht hitaylere kapılımsın» diyen bu gazete, Hitler iktidara geleliendenberi Nazi hareket tarzına şiddetli bir lisanla hücum ettikten sonra şöyle yazıyor:

Hürriyeti bizim bizzat kendi kuvvetlerimizle istihsal etmemiz lazımdır. Çünkü Almanlar gibi şüpheli bir dostun yardımıyla istihsal olunacak hürriyet istihsal ediliğine değmez. Milletimiz Britanya emperyalizminden kurtulmak istiyorsa, bu, Almanyaya kurban olmak için değildir.

Hindistanın Almanya ile olan ticaretine gelince, bizim iş adamlarımız Dr. Şahtın icad ettiği takas ve klering usulünün Almanyaya için ne demek olduğunu pekââ bilirler: Başka memleketlerden istediğini almak ve o memleketlere istedikleri parayı ve malı değil, kendisinin kullanmak istemediği malları zorla sürmektedir. Bu gibi usuller kullananlara karşı itihaz olunacak en emin hattı hareket onları uzakta bulundurmaktır.

Yozgad'da iki bayram bir arada

Yozgad, 26 (A.A.) — Yozgad halkı dün iki bayramı aynı zamanda yaparak sevinç içinde çalkanmıştır. Bunların biri a-laya sancak verme, diğeri hükümet binasının temel atma törenidir. Doksan üçüncü alayımız sancak verme merasimine vilâyetin her tarafından gelen on binlerce halk iştirak etmiş ve Orgeneral İzzettin Çalıışlar, Korgeneral Muzaffer, Tuğgeneral Remzi ile Yozgad Valisi Fevzi Gürel ve bütün vilâyet erkânı hazır olduğu halde şanlı sancagımız doksan üçüncü alay komutanına teslim edilmiştir. Bunu müteakib Orgeneral İzzettin gayet müesir bir hitabede bulunmuş ve hararetle alkışlanmıştır.

Öğleden sonra saat dörtte hükümet konağının temel atma töreni de aynı heyecan ve sevinç içinde yapıldı.

kay, Gürün müddeumumisi muavini Fazıl Onat, Gaziantep azalığına Karaisalı müddeumumisi Turgud, Konya müddeumumisi muavini Ahmed Oruçoğlu, Ankara müddeumumisi muavini Avni Onat, Kütahya azalığına İsparta müddeumumisi muavini Çetin Ardalı, Kırklareli müddeumumisi muavini Cevdet Özkan, Boyabaz müddeumumisi Kadri Özal, Afyon müddeumumisi muavini Şeyh Hayrabolu müddeumumisi Hamdi Dinçer, Ankara müddeumumisi muavini Zihni Bevil, Gemlik müddeumumisi Nevzat Nuri, Sivrihisar müddeumumisi Yılmaz Ertekin, Yusufeli müddeumumisi muavini Şakir Otçu, İstanbul müddeumumisi muavini Refik, Ordu müddeumumisi muavini Kâmil Boran, Manisa müddeumumisi muavini Memduh Pa-lamir, Pınarbaşı müddeumumisi Yalçın Dağlar, Balya müddeumumisi Naci Belli, Darendede müddeumumisi Fahri Kurban, Ka-guzman müddeumumisi Hakkı Alaca, Ayancık müddeumumisi Abdülhamid Akçay, Ordu müddeumumisi Ziya Yakut, Ankara müddeumumisi muavini Mehmed Ali, Fethiye müddeumumisi Rüşti Özalp, Diyarbakır müddeumumisi muavini Sıddık Güney, Samsun müddeumumisi Kemal Akgöğle, Mihalas müddeumumisi Mithat Şeven, Kırkağaç müddeumumisi Ömer Üncü, Vakıtköbir müddeumumisi İhsan Bindir, Kütahya sulh hâkimliğine Taşköprü ceza hâkimi Nedim Uzman, Balıkesir azalığına Na'li müddeumumisi muavini, Malatya azalığına Kırşehir eski müddeumumisi muavini İsmail Nayman, Nevşehir azalığına Kine müddeumumisi Abdülkadir, İstanbul sulh hâkimliğine Gerede müddeumumisi Şevket Teoman, İstanbul sorgu hâkimliğine Bursa müddeumumisi Zühtü Aydın, İstanbul ağırceza azalığına Kars müddeumumisi Süreyya Şayan, Karaman hukuk hâkimliğine Bergama müddeumumisi muavini Cevdet Kaçaağaç, Ankara ticaret mahkemesi azalığına Kâmil Gürçay, Ankara müddeumumisi muavini sulh hâkimi Halid, Akyol müddeumumisi muavini sulh hâkimi Süad Borekçi, İstanbul müddeumumisi muaviniğine Çatalca müddeumumisi Kemalettin Kemal.

Kararnamede bundan sonra 30 lira aslı maasa terfi edenlerin isimleri vardır.

F. Okyar Adliye, Raif Karadeniz de Gümrük Vekili oldular

(Baştarafı 1 inci sayfada)

liceri olacağı büyük kurultaya takdim edilecek Parti nizamname projesinde bir madde halinde yer almıştır.

Müstakil grupun azaları kurultay yeni nizamnameyi müzakere ve kabul ettikten sonra son toplantı gününde Cumhuriyet Halk Partisi umumî idare heyeti seçimi tazelenmektedir. Yeni nizamnamede umumî idare heyeti aza adedi bugünkü mevcudu halinde muhafaza edilmiştir. Umumî idare heyetine yeniden seçilecek zevat arasında yeni sınırlara tesadüf edileceği ve bugünkü azalar arasında esaslı bir değişiklik olacağı haber verilmektedir.

Nizamnamede yapılması teklif edilen değişiklikler arasında büyük kurultay Dilekler Encümenine yalnız Vekillerin vazifeten iştirakleri değil, Başvekilin de aynı encümede vazifeten bulunması tasrifi ve temin edilmektedir.

Parti Genel Başkan Vekili

Ankara, 27 (Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Yeni nizamname projesi ile Partinin ehemmiyetli bir makâmı haline konan Genel Başkan Vekiliğine büyük kurultayın Doktor Refik Saydamı veya Abdülhalik Rendayı seçmesi ihtimalleri kuvvetli görülmektedir.

Yeni Kabine

Birinci ihtimal tahakkuk ettiği takdirde yeni kabinayı Adliye Vekili Fethi Okyar teşkil edecektir.

İkinci ihtimal tahakkuk ederse bu takdirde Doktor Refik Saydamın Meclis Reisiğine seçilmesi ihtimali de mevcuttur.

Müstakil gaup liderliği

Müstakil grup liderliğine Rana Tarhan getirileceği rivayet edilmektedir. Adliye Vekâletinden istifa eden Tevfik Fikret Silayın ehemmiyetli bir vazife alacağı söylenmektedir.

Kabinede değişiklik

Ankara, 26 (A.A.) — Parti dahilinde çalışmak arzusu ile Adliye Vekili Konya mebusu Tevfik Fikret Silay ve Gümrük ve İnhisarlar Vekili İstanbul mebusu Rana Tarhan Vekâlet vazifelerinden istifa etmişler ve istifaları Reisiçümhur tarafından kabul buyurulmuştur.

Adliye Vekâletine Bolu mebusu Fethi Okyar ve Gümrük ve İnhisarlar Vekâletine Trabzon mebusu Raif Karadenizin tayinleri Başvekil tarafından inha ve Riyaseticümhurca tasvib ve tasdik buyurulmuştur.

Bu husustaki Riyaseticümhur tezkeresi Meclisin bugünkü içtimada okunmuş ve Başvekilçe yeni Vekillere vazifeleri tebliğ edilmiştir.

Ebedî Şefin muvakkat kabirleri önünde ihtiram geçidi

Ankara, 27 (Hususi) — Büyük kurultay azalarının Cumhuriyet Halk Partisinin Büyük Kurucusu Ebedî Şef Atatürkün muvakkat kabirleri önünde bir ihtiram geçidi yapacakları haber verilmektedir.

İstanbul ve İzmir Parti Başkanlıkları

Ankara, 27 (Hususi) — Kurultaydan sonra İstanbul ve İzmir gibi mühim vilâyetlere merkezden Parti başkanları nasbedilecektir.

Bütçe encümeni mazbata muharrirliği

Ankara, 27 (Hususi) — Gümrük ve İnhisarlar Vekâletine tayin edilen Raif Karadenizden açılan Bütçe Encümeni mazbata muharrirliğine Trabzon mebusu Sırrı Dayın seçilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Pragda Yahudi mahallesinde bomba patladı

Prag, 26 (A.A.) — Dün akşam burada Yahudi mahallesinde havra civarında bir bomba patlamıştır. Bir evin ön kısmı tamamile tahrib edilmiş ve birçok kişinin enkaz arasında bırakılarak yaralanmasına sebebiyet verilmiştir.

Diğer taraftan Wencoslas meydanında da Yahudi mesalesinin çabuk bir hal suretine rapti için gece bir faşist tezahürü olmuştur. Polis bu toplantıyı dağıtmıştır.

Siyaset ALEMİNDE

Yeni Berlin muahedesi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

N eşrinde mahzur görülmeyen kısımlarının matbuata verilmesile umumî şekli aydınlanan Alman - İtalyan askerî ittifakı, denilebilir ki, şimdiye kadar aktedilememiş büyük askerî ittifaklar serisi arasında nevi cinsine münhasır bir diplomatik vesikadır. Bu suretle Almanya ve İtalyanın mukadderatı, harbe ve sulhda yekdiğerine bağlanmış oluyor. Tarafardan biri, herhangi bir ihtilâf sebebiyle müsellâh bir mücadeleye sürüklenenecek olsa, diğer taraf da bütün kara, deniz ve hava kuvvetleriyle onun yanında mücadeleye derhal iştirak edecektir. Vesikanın bu mahiyeti, onun tedafii olduğu kadar taarruz olduğu nu da böyle aydınlatmış oluyor. Aynı zamanda bu muahede, üç senedenberi fiilen mevcut bulunan bir vaziyet hükmü ve tahriri bir surette teyid etmekte başka bir şey yapmıyor. Şu farkla ki Her Hitlerle Senyör Mussolini'nin şahıslarını bağlayan anlaşma, şimdi, on sene müddetle iki taraf hükümetlerini de yekdiğerine rapetmiş oluyor. Bundan böyle, taraflardan hiç biri, kendi reyihodile hareket edebilecek değildir.

Bu sebebledir ki yeni Berlin muahedesi, iki devletin müşterek müdafaaı bakımından şimdiye kadar aktedilememiş olan bütün muahedelerden başka ve onlardan daha çok kat'î bir mahiyet arz ediyor. Nitekim İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano imzalarını teatisini müteakib, bu vesikayı, daimî bir siyasi teşriki mesai, ve kat'î bir askerî ittifakname olarak vasıflandırmıştır.

Maamafih, Almanya hariciye nazırı da müsahib tabir kullanmakla beraber, Avrupada bir harbi icab ettirebilecek kadar ciddi sebebler olmadığını kaydetmiştir. Lafın, asıl doğru olan noktası da budur. Maamafih korkulur ki bu vesika, Berlin - Roma mihverine mukavemet edilmedikçe bir amilî sulh ve emniyet olmakta devam etsin. Fakat ufak bir mukavemet karşısında nasil bir tefsire uğrar ve ne netice verir? Orası malûm değildir. Nitekim asıl korkulması icab eden nokta da budur. Şayed, karşı taraf her şeyi ve hattâ harbi bile göze almayınca.

Selim Ragıp Emeç

İngiliz - Fransız - Sovyet askerî ittifakının esasları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gün öğleden sonra Paristeki Sovyet seffiri Suriçi kabul etmiş olan Bone, mezkûr ittifakın projesini sefere tevdi etmiştir.

Proje Molotofa verildi

Diğer taraftan İngilterenin Moskova seffiri de, aynı projenin diğer bir kopyasını bugün, Sovyet hariciye komiseri Molotofa tevdi etmiştir.

Bu proje, Sovyet hükümetince tasvib edilmez üç devlet arasındaki askerî anlaşma Londra, Paris ve Moskovada aynı zamanda ilân edilecektir.

İlân keyfiyetinin önümüzdeki hafta içinde vukubulacağı muhakkak sayılmaktadır.

Voroşilof Londraya davet edildi

Londra, 26 — Sovyetler Birliği Millî Müdafaa Komiseri ve Rus orduları başkumandanı Mareşal Voroşilof Eylülde yapılacak büyük İngiliz manevralarında bulunmak üzere Londraya davet olunmuştur.

Bu manevralarda İngiltere ile yardım misakı akdetmiş olan diğer ecnebi askerî rüesa da hazır bulunacaktır.

Sovyet milli müdafaa bütçesi

Moskova, 26 (A.A.) — Yüksek Sovyet meclisi 1939 bütçesini tevdi eden maliye komiseri Severef, bu bütçenin 154 milyar 957 milyon rubleye baliğ olduğunu, halbuki geçen sene bütçesinin 125 milyardan ibaret olduğunu, ehemmiyetle kaydedilmiştir.

Millî müdafaa masrafları, 1938 deki 27 milyar rubleye mukabil bu sene 40 milyar 885 milyondur.

Fen kurbanı Veterinerin cenaze merasimi yapıldı

Genç ve kıymetli Veterinerin keşfettiği ruam ilâcının insan üzerindeki tesirini anlamak üzere vücudünde tecrübe neticesinde ölmüştü

Cenaze alayı Haydarpaşada

Beş sene evvel Pariste Pastör Enstitüsünde tahsil etmekte iken Ruam hastalığı üzerinde ihtisas tecrübeleri yaptığı sırada Ruam hastalığına tutularak bütün tedavi ve ihtimama rağmen kurtarılamayıp vefat eden fen kurbanı Veteriner yüzbaşı Kemal Cemil'in tahnit edilmiş olan naşı, dün sabah Fransız bandıralı Teofil Gotye vapur ile limanımıza getirilmiş, şehrimize çıkarılmıştır.

Fen kurbanı yüzbaşı Kemal Cemil'in naşı 500 kiloluk madenî bir tabut içerisinde idi. Tabut, iltiram resmî ifa eden bir munga askerinin bulunduğu Cür'et romorkörüne indirilmiş ve Türk sancağına sarılmıştır.

Bu sırada, naşı hamilen limanımıza gelen Teofil Gotye vapurunun bayrağı da, bir iltiram eseri olarak yarıya kadar indirilmiştir.

Tabut, romorkörle Haydarpaşa rıhtımına götürülmüş ve orada hazır bulunduran bir top arabasına konulmuş ve cenaze merasimi başlamıştır. Merasime, Askerî Veteriner tatbik mektebi Müdürü Tuğbay Rıza Tınağın kumanda etmiştir. Saat 9 da, askerî bir bando tarafından çalınan hazin bir matem havasile hareket edilmiştir.

Merasim kıtaatı, bir piyade takımı, cenazeyi taşıyan top arabası, Veteriner mektebi profesör ve talebeleri ile birçok tanınmış zevattan müteşekkildi. Millî Müdafaa Vekâleti ve diğer teşekküller namına gönderilen çelenkler talebelerin ellerinde taşınıyordu. Bununla beraber, vücudünün muhtelif yerlerinde yaralar hâsıl olmuştur. Müteaddid ameliyatlar müsbet bir netice vermemiş ve en son ameliyat esnasında hayata veda etmiştir.

Cenaze alayı, Veteriner mektebinin önüne geldiği sırada bir dakika tevakkuf

ettirilmiş ve hatırasına hürmeten sükût edilmiştir. Cenaze Karacaahmed mezarlığına getirilmiş ve orada gene fen uğruna vefat etmiş olan ve merhumun hocası bulunan bakteriyolog binbaşı Ahmedin yanında hazırlanılan kabre gömülmüştür. Bu sırada, Veteriner mektebi emrazı intaniye profesörü İbrahim tarafından bir hitabede bulunulmuş ve Kemal Cemil'in kıymeti, şahsiyeti tebarüz ettirilmiş, Ruam hastalığına ilâc bulmak için bu yoldaki tecrübeler verilen kurbanın üçüncüsü olduğu anlaşılmıştır. Bundan sonra bir genç talebe tarafından, henüz otuz yaşında ilim ve fen uğrunda hayata veda eden Kemal Cemil'in ruhunu taziz edici heyecanlı bir hitabe irad olunmuştur.

Merasim sonunda, Ruam mücadelesinde vefat eden profesör Ahmed, Hüdaî ve Kemal Cemil için her yıl 26 Mayıs'ta bir ihtifal yapılmasına karar verilmiştir.

Pastör Enstitüsünde tahsilde bulunan Kemal Cemil, yaptığı tecrübeler neticesinde Ruam hastalığına karşı bir ilâc keşfetmiştir. Bu ilâcın insan üzerinde de tesiri olup olmadığını anlamak istiyen değerli Veteriner, Ruam mikrobuunu kendisine aşılamış ve bulduğu ilâcı tatbik etmiştir. Fakat, ilâc maalesef tesirini göstermemiştir.

Ancak, Ruam hastalığına yakalananlar pek kısa bir müddet zarfında ölmektedir iken, Kemal Cemil keşif ve kendisine tatbik ettiği ilâc sayesinde ölümden kurtulmuştur. Bununla beraber, vücudünün muhtelif yerlerinde yaralar hâsıl olmuştur. Müteaddid ameliyatlar müsbet bir netice vermemiş ve en son ameliyat esnasında hayata veda etmiştir.

Müteferrik:

Belediye bütçesi 811 tasdikla iktiran etti

İstanbul Belediyesinin bütçesi 811 tasdikla iktiran etmiştir. Ankarada bulunan Valinin İstanbul'a döneceği gün malîm değıldir.

Parti Küçükpazar Kamunu bir tenezzüh tartib etti

C. H. P. Küçükpazar kamunu tarafından 28 Mayıs 939 Pazar günü sabah saat 8 de 71 numaralı vapuru ile Çınarcığa bir deniz gezintisi tertib edilmiştir. Vapur Çınarcığa saat 11 de varacaktır. Akşam saat 18 de Çınarcık'tan kalkacak, 23 te Köprüye dönülecektir.

Dentz işleri:

Rumen harb gemileri Halice girdiler Evvelki gün limanımıza gelen Romanyanın Köstence adlı denizaltı ana gemisiyle Delfia isimli denizaltı gemisi dün sabah havuzlanmak üzere Halice girmişlerdir.

Köstence denizaltı gemisinin süvarisi dün Romanya Konsolosu ile beraber Vilâyet makamına gelerek Valî muavini ziyaret etmiştir. Bu ziyaret müteakiben Valî muavini tarafından iade edilmiştir.

Şehir işleri:

Divanyolundaki binalar bej renge boyanacak

Divanyolu caddesindeki ev, dükkân, vesairenin belediye binası gibi bej renge boyanması kararlaştırılmıştır.

Her semtteki binalar oradaki meşhur bir binanın rengine uydurularak boyanacaktır.

Yeniden bazı yollar tamir edilecek

Sütlüce ile Kasımpaşa arasında yapılacak ana caddenin planı Nafta Vekâleti tarafından tasdik edilerek, İstanbul Belediyesi'ne gönderilmiştir. Bu sene yolun Hasköyle Kasımpaşa arasındaki kısmı ikmal edilecektir.

Sarıyerle Sularyolu ve İhlamur, Beşiktaş yolu bu sene tamir olunacak yollar meyanındadır.

323 esnaf cezalandırıldı

Beyoğlu kazası dahilinde bir hafta zarfında 290, Adalar'da 33 esnaf belediye zabıtası talimatnamesine aykırı hareket ettikleri için cezalandırılmıştır.

Eyüb Halkevinde konser

Evimizin tertib eylediği birinci musiki konseri Cumartesi günü akşamı saat 20,5 ta verilecektir.

Eroin satan mühim bir şebeke meydana çıkarıldı

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları mühim bir eroin şebekesini yakalamışlardır.

Muhafaza teşkilâtı memurları birkaç ay evvel şehrimizde ve memleketin diğer bazı yerlerinde icrayı faaliyet eden bir eroin şebekesinin mevcudiyetinden şüphelenmiş, bazı şahısları takip etmeğe başlamışlardır. Teşkilât bir müddet evvel kıymetli memurlarından birine kaçakçı süsü vererek şüphelendiği bu şebekenin içine sokmuş, bu memur şebeke mensublarıyla temasa başlamıştır.

Muhafaza memuru kendisini, kaçakçılara Avrupa ve Amerika'ya geniş miqyasla ihracat yapan birisi olarak tanıtmış ve emniyet telkin ettikten sonra eroin satın almak üzere pazarlıklara girişmiştir.

Şebekenin elebaşısı olan Kruker ve iki arkadaşı, muhafaza memuruna 750 lira mukabilinde bir kilo eroin vermeğe razı olmuşlar ve tayin edilen bir günde bu eroinleri Hürriyetiebediye tepesinde teslim edeceklerini söylemişlerdir.

Muayyen günde kaçakçılar memurla beraber otomobile Hürriyetiebediye tepesine gelmişler, buradan eroinleri Büyükdereye teslim edeceklerini söyleyerek Büyükdereye, sonra muhtelif yerlere gitmişler ve o gün eroinleri teslim etmemişlerdir. Aynı hareketi iki defa daha yaparak herhangi bir surette takip edilmediklerine kat'î surette kanaat getiren kaçakçılar, nihayet iki gün evvel eroini satmağa karar vermişler ve gene Hürriyetiebediye, Büyükdere, Eyüb ve daha bazı yerleri gezdikten sonra Şişli civarında bir yerde eroini memura teslim etmişlerdir. Memur bir kilo eroin mukabilinde 750 lirayı sayarken pek mahirane bir surette kendilerini takip eden diğer muhafaza memurları da hâdise yerine gelerek kaçakçılara cürmü meşhud halinde yakalamışlardır.

Krukerin yanında bulunan iki kişinin evlerinde yapılan araştırma neticesinde, eroin imaline mahsus bir takım aletler bulunmuş ve bunlar müsader edilmiştir.

Şebekenin daha bazı mensubları olduğu zannedilmektedir. Gümrük muhafaza teşkilâtı bu hususta ehemmiyetle tahkiyat yapmaktadır. Kaçakçılar bugün asilve beşinci ceza mahkemesine verileceklerdir.

Bükreş elçimiz dün şehrimize geldi

Bükreş Büyük Elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver dün sabah saat 8 de Romanyanın Basarabya vapur ile şehrimize gelmiştir.

Hamdullah Suphinin gelişinin, dost Romanyanın hariciye nazırı Mösyö Gafenko'nun 9 Haziranda Ankaraya ya pacağı resmî ziyaretle alakadar olduğu anlaşılmaktadır. Gafenko ile birlikte Akaraya gidecek olan Hamdullah Suphi kısa bir müddet sonra Bükreşteki vazifesine dönecektir.

Tren tarifelerinde değişiklik yapıldı

Devlet Demiryolları İdaresi, 15 Hazirandan itibaren Anadolu ekspresi ile Ankara - Haydarpaşa yolu katarının tarifelerinde değişiklik yapmağa karar vermiştir.

15 Hazirandan itibaren Anadolu ekspresi Ankaradan 19,25 te hareket ederek 8,50 de Haydarpaşaya ve Haydarpaşadan 19 da kalkarak 9,10 da Ankaraya muvasalat edecektir. Muhtelit katar ise her akşam Ankaradan 20,20 de kalkacak ve 11,30 da Haydarpaşaya gelecektir. Haydarpaşadan 15,45 de kalkacak olan muhtelit katar da 8,10 da Ankaraya varacaktır. Bu suretle Samsun, Sivas ve Kayseriden İstanbul'a gelmekte olan yolcular Ankarada bir saat kadar kalabilecek ve aynı zamanda trenlerde görülen rötarların önüne geçilmiş olacaktır.

Bir otobüs tramvaya çarptı

Fatih - Şişli hattında işliyen 313 plâka numaralı otobüs, dün tramvay durağında bir dikkatsizlik neticesinde 423 numaralı vatmanın idaresindeki tramvay arabası ile çarpışmıştır. Çarpışma neticesinde otobüs hasara uğramış, çoför yakalanmıştır.

Yedek sübayların yoklamalara daveti

Fatih Askerlik Şubesinde: 1 - Fatih şubesinde kayıtlı bulunan yedek sübayların yoklamalarına 1 Haziran 939 da başlayacak, 30 Haziran 939 da bitecektir.
2 - Yedek sübayların bu gösterilen tarihler içinde (mesal harici müstesna) diğer mesal saatlerinde saat 9 dan 16 ya kadar yoklamaya gelebilirler.
3 - Her yedek sübay bizzat nüfusu ile şubeye gelecek, yoklamasını yaptıracaktır.
4 - Şubeye gelebilecek derecede hasta olanlar çifte etibadan alınacak ve belediye tasdikli bir raporunu şubeye gönderecektir.
5 - Gerek hasta olanlar ve gerekse İstanbul haricinde bulunanlar aşağıdaki hususları mektub ile şubeye malûmat vereceklerdir.
a) Halihazır ikametgâh ve memuriyet adresleri.
b) Bir müessese veya memuriyette müstahdem ise aldığı maaş veya ücret miktarı.
c) Sicil veya kayıt numarası.
d) Şube defter kayıt No. rütbesi ve sınıfı.
e) Açık yazılmış soy adı (remiz kullanılmıyacaktır).
f) Yabancı dillere vükufu tekellüm ve tercüme derecesi.
g) Topçu ve fen sınıflarına mensub yedek sübayların yabancı dillerden başka sınıflarının hangi kısımlarında ihtisas sahibi olduğu.
h) Doktorların ihtisas şubeleri ve ihtisas vesikalarının tarih ve numarası.
ı) Kimyagerlerin ihtisas şubeleri.
j) Deniz mensub yedek sübayların da sınıflarının hangi kısımlarda ihtisas sahibi olduğu.
6 - Yoklamaları zamanında yaptırmayanlar 1076 sayılı kanunun 10 uncu maddesi mücibince ceza görecekleri ilân olunur.

Fatih Kaymakamlığından: 1 - Yedek sübayların 1-6-939 dan başlamak üzere 30-6-939 a kadar senelik yoklamaları yapılacağından nüfuslarla birlikte askerlik şubesinde müracaatları.
2 - Haricte bulunanların da mektub göndermeleri.
3 - 306 doğumlu emekli 8 inci sınıf muamele memuru Osman oğlu Ekrem Karaca - erin şubeye müracaatı.

Kadıköy Askerlik Şubesinde: Kadıköy şubesinde kayıtlı iken 934 senesinden itibaren akibeti meçhul kalan ve daha evvel kaydetmediği adresinde kendisini tanıyan bilen olmadıği bildirilen 331-25 sicilli 2. sınıf muamele memuru 309 doğumlu Serifçeli İsmail Said oğlu Muhsinin (veya Memiş) Kadıköy şubesine müracaat veya halihazır durumunu bildirmesi ilân olunur.

Bugün SARAY SINEMASI

Lüks Balkon 30, Parter 25, İkinci balkon 20 ve localar 200 kuruştur.

1 - KONTES VALEVSKA

GRETA GARBO ve CHARLES BOYER

tarafından Fransızca sözlü büyük ve muhteşem film

2 - OTOMOBİLLİ AŞIKLAR

Senenin en şen ve en fazla müzikli opereti

Natta'nın İkinci Kafesi 5 TEMMUZDA

İKİ MUAZZAM VAPUR
Normandie
Queen Mary

New-York'a hareket ediyor

Natta - Galatasaray - İstanbul

MELEK SINEMASI

Tenzilâtli fiatlarla yaz mevsimine başladı Hususî 30 - Balkon ve birinci 25 - İkinci 20 kuruştur. Programda mevsimin en büyük muvaffakiyeti

BÜYÜK VALS

İlaveten: Büyük bir Gangster filmi (Fransızca sözlü)

TAKSİ HAYDUTLARI

Daima iki büyük film birden

İnanılmayacak şey, Fakat Hakikat.

LÂLE

Bu hafta iki Superproduksiyon film birden gösteriyor.

989 - ALTIN ARAYAN KIZLAR
DICK POVELL - JEANNE BLONDEL

SON DÖĞÜŞ

DETTIE DAVISS - EDVARD - GROBINSON

Fransızca Sözlü

Bugün LALE Sinemasında

Bugün 1 ve 2.30 da tenzilâtli halk matineleri

Sakarya Sineması

Tenzilâtli fiatları şudur: Balkon ve Birinci mevki 15, Hususî 25 kuruştur. Programda:

DENİZ ve KADIN

DOROTHY LAMOR

ve GEORGE RAFT

KADIN KATİLİ

ANNY HARDING ve

BASIL RATBORN

tarafından

Şehzadebaşı TURAN

tiyatrosunda

Bugece

Okuyucu BURHAN

ve arkadaşları ayrıca

(DÜN BUGÜN YARIN)

piyes 3 perde okuyucu Aysel

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 - Susurluk çayının sulaması hafriyat ve sınaî imalâtı keşif bedeli «447341» lira «45» kuruştur.

2 - Eksiltme 19/6/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular umum müdürlüğü ne eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 - İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri «22» lira «40» kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 21643 lira 66 kuruşluk muvakkaf teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 - İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1838» «3402»

Sivasın imar plânı yakında tatbik edilecek

Şehircilik mütehasısı tarafından hazırlanan plân belediye meclisince kabul ve tatbik edilmek üzere Vekâlete gönderildi

İmar plânının tatbiki ile da ha güzelleşecek olan Sivas

Sivas (Hususi) — Nafia Vekâleti şehircilik mütehasılarından doktor Vakner tarafından hazırlanan şehrimiz imar plânı, belediye meclisi toplantılarında müzakere ve tetkik olunarak kabul edilmiştir.

Yeni şehir plânının mütehasısı tarafından hazırlanan raporu çok kuvvetli esaslara istinad etmekte ve şehrin bugünkü ve yarınki nüfusu, yayılma, iskân, çarşı, ticarî ve iktisadî vaziyetlerine göre alacağı şekil, muntazam bir surette tatbik edilmiş bulunmaktadır.

Şehrin müstakbel imar hayatı ve modern bir hale kavuşmasını temin edecek olan imar plânının belediye meclisi tarafından kabulü halk arasında memnuniyet uyandırmıştır. Yeni plân Nafia Vekâleti şehircilik mütehasısı mühendis Hilmi Baykal tetkik etmektedir. Şehir plânı Nafia Vekâletinin tasdikinden sonra bugünlerde şehrimize gönderilecek ve bu yıl içerisinde plânın ilk kısımları üzerinde

Bursa - Mudanya asfalt yolu inşaatı

Bursa (Hususi) — Bir turist merkezi haline getirilmeye çalışılan şehrimizi Mudanya iskelesine bağlayan asfalt yol inşaatı devam etmektedir. Haydar, Tahir, tarafından yapılan sıcak asfalt yol 360 bin küsur liraya ihale edilmiştir. Bu şirket müessesileri isimlerinin baş harflerinden mürekkep olan «Hathas» namını taşımaktadır. Yolu yarısı ikmal edilmiştir. Hummalı bir faaliyetle çalışılmaktadır. Bu sene Eylül nihayetlerine doğru tamamen ikmal edileceği ümit edilmektedir. Bu yol tamamlandıktan sonra gerek İstanbul ve gerek diğer memleketlerden gelecek olan geziciler temiz, tozsuz bir yolda çok rahat bir seyahat yapacaklardır.

Pazer Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey Belediye halkın sıhhatini korumak için..

... kahvelerdeki, ötede belediye...

... dairelerdeki hasır iskemleleri kaldırtıyormuş.

Hasan Bey — Eh halkın sıhhati uğrunda bir taş bulundu demek, bir apartman yapmak için geriye sanki ne kalıyor...

Yenişehirde mesire dönüşü bir cinayet işlendi

Bursa (Hususi) — Evvelki gün Yenişehirde feci bir cinayet işlenmiştir. Yenişehirde oturan 30 yaşlarında Ahmedle Tavaslımın Kâmil denilen ve 23 yaşlarında bir genç, on beş gün evvel, sebebi henüz anlaşılmıyan bir meseleden dolayı kavga etmişlerdir. Bu kavga da fazla asabiyet gösteren Kâmil, ötede beride, bir hafta içinde behemehai Ahmed'i öldürdü. Ceğini söylemiş, bu maksadla da Bursada bulunan küçük kardeşi Şükriyü Yenişehirde celbetmiştir. Ahmed evvelki gün büyük kardeşi ve kardeşinin ailesi, kendi efradı ailesile birlikte sabahleyin Dolabbaşı denilen mesireye giderek akşama kadar eğlenmişler ve akşam üzeri şehre avdet için arabalarına binerek yola koyulmuşlardır. Şehre bir, iki kilometre yaklaştıkları sırada, Kâmil ile kardeşi yanlarında diğer birisi olduğu halde bu aile arabasını önlemişler ve haylice ağır küfürler savurmuş başlanmışlardır. Ahmed buna dayanamamış ve arabadan atlamak istemiş de, ağabeyi herhangi bir vak'ın önüne geçmek için kardeşini kovuşturmuş ve araba hayvanlarını kamçılayarak mütecevizlerden uzaklaşmaya çalışmıştır. Fakat çoluk çocuğu müvacehesinde kendisine yapılan ağır küfürlerden çok fazla müteessir olan Ahmed bir aralık arabadan inmiye muvaffak olmuş ve hasımlarının bulunduğu yere doğru yürümüş, ve tabancasını çıkararak iki el boşaltmıştır. Bu esnada Ahmedin tabancasının inkiya yapmasından istifade eden Kâmil de, bilmukabele tabancasını çekerek Ahmed'i alından vurmuş ve öldürmüştür.

HARİCİYEDE
Parti programının siyaset ve disturu, «yurd da sulh, cihanda sulh»dür.
Haricîyemiz bugüne kadar bu eseri kudretle tahakkuk ettirmiş ve elyevm bu prensip üzerinde yürümekte bulunmaktadır.

MALİYEDE
1 — Emlak Bankası; Dördüncü Büyük Kurultayın kararına muvafık olarak, ev sahiplerine değil, vatandaşların ev sahibi olmalarını kolaylaştırmak esası içerisinde çalışmasını değiştirmiş, tanzim etmiş ve bu cümleden olarak Ankara'da üç büyük ev inşaat kooperatifine yardım etmiş olduğu gibi beş vilâyette aynı mahiyette muvakkat vasıtalarla ikraz işleri yapmış bu usulü daha ziyade teşmil edecek tedbirler araştırmakta bulunmuştur.
2 — Tediye müvazenesini düzeltmek ve denk tutmak hususunda Kurultayın tesbit ettiği esas, daima gözönünde tutularak dış iş ve dış ve ticaret anlaşmaları buna göre tanzim olunmuştur.
3 — Parti programındaki denk bütçe esası her sene artan bir muvaffakiyetle tatbik edilmekte bulunmaktadır.
İnkân elde edildikçe mükellefler lehine vergilerde azaltmalar yapılmasına rağmen memleketin gittikçe inkişaf eden ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde bütçe gelirinin artırılmasına muvaffakiyet hasıl olunmaktadır.
4 — Vergi muhtıralarının mümkün olduğu kadar safi irad ve vasıtalı esaslara ıcracı hedefi göz önünde bulundurulmakla beraber, vergi kanunları; amelî ve tatbiki kolay ve milletin tediyeye kabiliyetine uygun zihniyetle tekâmül ettirilmektedir. Bu dört sene içinde bina, arazi, hayvan kazanc ve vergileri ve madenler resmi taddilat, seker, çimento, tuz, benzîn, petrol gibi havayicel zaruriye maddeleri üzerindeki tahkikler bu prensipler neticeleridir.

Şap hastalığı yüzünden hayvan panayır ve sergileri tehir edildi

Bursa (Hususi) — Civar vilâyetlerin bazılarında hüküm sürmekte olan şap hastalığı Bursa vilâyetinin de bir kısım yerlerine sirayet etmiş bulunmaktadır. Hastalık vukuatı olan yerlerde tedbirler alınmış, kordon vazedilmiş, hayvan nakliyatı menedilmiştir. Hayvan pazarları kapatılmış, alım satım durdurulmuştur. Yalnız Mudanya ve Gemlik iskeleleri mezbaha hayvanları için açık bırakılmıştır.

Bu hastalık münasebetile belediyenin açacağı hayvan panayırı ile, Karacabey hayvan sergisi tehir edilmiştir.

İzmirde asfalt Yollar yapılıyor

İzmir (Hususi) — Belediye, İzmir yollarını beton ve asfalt olarak yaptırmaya karar vermiştir. Dr. Mustafa «bey» caddesile imar sahasında yapılan yeni yollar asfalt olmuştur. Bu hafta, Çocuk hastanesi caddesindeki asfalt yolun açılma töreni yapılacaktır.

Diğer taraftan vilâyete de, İzmirle yakın kazarları arasındaki yolları asfalt olarak yaptırmakta ve bu yolları bir Fransız şirketi yapmaktadır. Karşıyaka-İzmir asfalt yoluna başlanmıştır. Bundan sonra Bornuva asfalt yolu yapılacaktır.

Beşinci Parti Büyük Kurultayı arifesinde

Dört sene içinde Hariciye, Maliye, Maarif ve Nafiada mühim işler başarıldı

Dördüncü Büyük Kurultayın tesbit ederek vazife halinde tevdi eylediği işlerden ve Parti programının daima devam eden hükümlerinin tatbikatından olmak üzere Beşinci Kurultaya kadar geçen dört sene içinde başarılmış olan işlerin umumi hatları halinde bir hülasasını dün nesretmiştik. Bugün diğer kıssalarını nesrediyoruz:

3 — Şehir ve kasabaların tanzim ve imarını plân ve ahenkli bir surette yürütme ve kendilerine lazım gelen rehberliği yapmak ve kolaylığı göstermek için bu işleri merkezden plânlayacak tedbirler alınmıştır.

İmar işlerinin husulü için Belediyeler Bankası en kıymetli bir yardım müessesesi olmuştur.

Sermayesi 7 milyon lirayı bulan bu bankanın 927 mali yılı sonuna kadar bilfiil ikraz ettiği miktar 3.700.000 lirayı geçmiştir. Bu kadar da kefaleti vardır.

Hâlen kırk sekiz şehrin haritaları bitirilmiş, yirmi üç şehrin imar plânları yapılmıştır. Ve 941 sonuna kadar da 80 şehir ve kasabanın gene bu plân işleriyle beraber su tesisatları tamamlanmış olmaktadır.

HARİCİYEDE

Parti programının siyaset ve disturu, «yurd da sulh, cihanda sulh»dür.

Haricîyemiz bugüne kadar bu eseri kudretle tahakkuk ettirmiş ve elyevm bu prensip üzerinde yürümekte bulunmaktadır.

MALİYEDE

1 — Emlak Bankası; Dördüncü Büyük Kurultayın kararına muvafık olarak, ev sahiplerine değil, vatandaşların ev sahibi olmalarını kolaylaştırmak esası içerisinde çalışmasını değiştirmiş, tanzim etmiş ve bu cümleden olarak Ankara'da üç büyük ev inşaat kooperatifine yardım etmiş olduğu gibi beş vilâyette aynı mahiyette muvakkat vasıtalarla ikraz işleri yapmış bu usulü daha ziyade teşmil edecek tedbirler araştırmakta bulunmuştur.

2 — Tediye müvazenesini düzeltmek ve denk tutmak hususunda Kurultayın tesbit ettiği esas, daima gözönünde tutularak dış iş ve dış ve ticaret anlaşmaları buna göre tanzim olunmuştur.

3 — Parti programındaki denk bütçe esası her sene artan bir muvaffakiyetle tatbik edilmekte bulunmaktadır.

İnkân elde edildikçe mükellefler lehine vergilerde azaltmalar yapılmasına rağmen memleketin gittikçe inkişaf eden ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde bütçe gelirinin artırılmasına muvaffakiyet hasıl olunmaktadır.

4 — Vergi muhtıralarının mümkün olduğu kadar safi irad ve vasıtalı esaslara ıcracı hedefi göz önünde bulundurulmakla beraber, vergi kanunları; amelî ve tatbiki kolay ve milletin tediyeye kabiliyetine uygun zihniyetle tekâmül ettirilmektedir. Bu dört sene içinde bina, arazi, hayvan kazanc ve vergileri ve madenler resmi taddilat, seker, çimento, tuz, benzîn, petrol gibi havayicel zaruriye maddeleri üzerindeki tahkikler bu prensipler neticeleridir.

MAARİFTE

1 — Parti programının bilimsizliği gidermek ve çok çocuk okutmak prensibinin tahakkukuna eldeki imkânın azamisi sarfedilerek çalışılmış ve 1936 - 1937 de ilk mekteb miktarı 5960 iken 1938 - 1939 da 6171 e çıkmış, talebe sayısı 1936 - 1937 de 711.728 iken 745.844 de çıkmıştır.

2 — Mevcud köy okullarımızın ihtiyaçtan çok eksik oluşunu ve bu işin daha amelî yoldan görülmesini gözönünde tutan Parti programının hükümlüne uyularak, 935 yılında eğitim usulü ile tam devreli ilk mektep açılmıyan köylerde köylüye okutmaya teşebbüs edilmiş ve bugün muhtelif köylerdeki öğretmen sayısı iki bin, okul sayısı bin dokuz yüz elli, okutulan çocuk sayısı da altmış bin bulmuştur.

3 — Gene köy şeraitine uygun vasıfta ve köylerde çalışacak çok çocuklarından ilk okul öğretmenleri yetiştirmek üzere muhtelif yerlerde bu tip öğretmen okulları açılmış ve buradaki talebe mevcudu 600 ü bulmuştur.

ORTA OKUL

4 — Yurdda orta tahsil mümkün olduğu kadar genişletmek, orta okul sayısını arttıracak ve liseleri kuvvetli bir hale getirmek için icab eden çarelere müracaat edilmiştir.

924 senesi orta okul talebe miktarı 9.874 iken bu miktar bugün yüz bin aşmıştır. Muallimlerin kemmiyet ve keyfiyeti de bu nisbette artırılmış ve son dört sene içinde bu mekteplere 793 dersane ihave edildiği gibi yeniden 41 orta mektep açılmıştır.

ÜNİVERSİTE, YÜKSEK MEKTEPLER

5 — Üniversite ve Yüksek mektepler hakkında Partinin «kendilerinden beklenen gayeleri verecek mükemmeliyete çıkarılacaktır ve sayılarını arttırmak fikrindeyiz» prensibine uyularak mevcut üniversite ve yüksek mekteplerimizin tekâmülü için lazım gelen dikkat, emek ve masraflar yapıldığı gibi, yeniden Ankara'da dil, tarih coğrafya fakültesi açılmış, siyasal bilgiler okulu Ankara'ya nakledilerek daha mükemmel bir hale ifrag edilmiş ve Gazî Terbiye Enstitüsünde de muallim yetiştirmek için yeni kurslar vücutte getirilmiştir.

Van gölü civarında münasib bir manastır ilk okuldan başlayarak üniversiteye kadar gidecek bir kültür merkezi kurmak işi üzerinde tetkikat yapılmakta bulunmaktadır.

6 — Meslek ve san'at mektepleri işleri de memleketin ihtiyacına göre gözönünde tutularak bunların islahı yolunda çalışılmıştır.

934 senesinde bu tipteki 31 mektebe 5012 talebe varken 939 yılında 57 mektebinde 16894 talebe bulunmaktadır.

GÜZEL SAN'ATLAR

7 — Memleketin güzel san'atlar bakımından eksikliği ehemmiyetle nazarı dikkate alınarak Güzel San'atlar Akademisinin islahına aid tedbirler alınmış ve bu müesseseye, memleketin bu boşluğunu dolduracak tekâmül yoluna sokulmuştur.

Keza, memleketin gene bu yoldaki müstakbel ihtiyacını tamamlamak için de Ankara'da Devlet Konservatuvarı ve Tiyatro okulu açılmıştır.

8 — Maarif Vekâleti bu dört sene içinde mekteb programlarında lüzum olan faydalı taddilatı yapmış, ders kitapları hazırlama ve dağıtma işini daha iyi bir hale getirmiş, memleketi faydalı nesriyatı teşvik etmiş ve memleket için faydalı eserleri tab ve tercüme ettirmiştir.

Bundan başka harf inkişabının on yıllık semeresini gözönünde toplamak için Ankara'da bir sergi ve gene basım ve yayım işlerini daha düzenli bir program altına almak için ilk kongreyi yapmıştır.

MÜZE

9 — Kültür sahasındaki verimli işlerde birisi de müze ve hafriyatı çalışmalarıdır. 935 senesine kadar memlekette 26 müze ve deposu mevcut iken bu miktar bugün 33 e çıkarılmıştır.

Türk Tarih Kurumu ile işbirliği yapılarak muhtelif yerlerde bir çok hafriyatı bulunmuş ve bu sayede tarihimize ve kültürümüze yardım edecek çok kıymetli eserler meydana çıkarılarak bunların bir kısmı ile müzelerimiz yeniden zenginleştirildiği gibi bir kısmı da Enstitülerimizin faydalanmalarına tahsis edilmiştir.

BEDEN TERBİYESİ

10 — Türk gençliğini temiz bir ahlak, yüksek bir yurd aşkı içinde toplayarak neş'el, sıhhatli nefsine ve milletine inanlı bir tarzda yetiştirmek ve mekteplerde devlet müesseselerinde, hususî müesseselerde, fabrikalarda hülâsa hayatın her sahasındaki vatandaşları yaşlarına göre bir beden terbiyesi meşguliyeti içine alacak bir teşkilât vücutte getirmeye esas tutan Parti prensibine uyularak «Beden Terbiyesi Genel Direktör» lüğü» kanunu çıkarılmış ve Başvekâlete bağlı olan bu Direktörlüğün, bir senedenberi çalışmaya başlayarak yurdun spor ve beden terbiyesi disiplin altına alınmış ve düzenli bir yola sokulmuş bulunmaktadır.

NAFIADA

1 — Demiryolu inşası programına devam edilmektedir. Bu sene programın bu kısmı Erzuruma varacaktır. Programa yeniden eklenen İran ve Irak hududlarıyla birleşme işine de Diyarbakırdan başlanmış, bu kısmında da önümüzdeki sene içinde 100 kilometre ilerlenmiş olacaktır.

Bundan başka tamamen müzileştirilmiş bulunan bütün demiryolları üzerinde icab eden islahatlar ve tevsiiler kısmen yapılmış ve kısmen yapılmakta bulunmaktadır.

2 — Trabzon, Samsun, Ereğli, Mersin, İlimanlarının inşasına, İnebolu, Amasra, Giresun, Antalya dalgalıranlarının tamir ve islahına aid avanprojeleri ihzar edilmiş ve Te kirdağ İlimanının etüdüne başlanmıştır.

3 — Parti programındaki esaslar ve geçen dördüncü büyük Kurultayın tesbit ettiği ihtiyaçlar dairesinde şose ve köprü işleri, bu işe mahsus tahsisat daima artırılarak muayyen programla ve en mühimlerinden başlanarak tatbik sahasına alınmıştır.

Bunların içinde bilhassa Trabzon - İran transit yolu ve İstanbul - Edirne asfalt yolu en ehemmiyetlileridir.

Keza umumî istikametleri bağlayan esas köprülerin çoğu bitirilmiş bulunmaktadır.

4 — Devlet yapı işleri nizam altına alınmak için Nafia Vekâletinde 935 yılından itibaren bu işleri kontrol etmek ve vech'e vermek üzere bir daire kurulmuştur.

Bu daire tarafından dört sene zarfında yapılan ve esaslı surette tamir edilen devlet binalarının adedi 2500 dür.

(Arkası var)

TRUFLEX
Oyuklu Traş Bıçağı

TRUFLEX
R.G. İ.S. PAK. OF.
MADE IN U.S.A.

Binlerce kişi diyor ki:
"Traş bıçaklarının en eyisidir"

Hâdiseler Karşısında

Günün bahisleri

— Bugün bir adam gördüm. Sokak sokak dolaşiyor; «ben yalancıyım» diye bağıyordu.

— İnanmam.

— İnan yahu, belki sen de duymuşsundur da farkında değilsindir. Elinde sepet sepet Ereğli çilekleri taşıyan çilekçinin «Anavudköyünün çilek» diye bağıdığını duymadın mı?

★

— Ben kendimi hiçbir zaman budala yerine koydurmam!

Diyan adamı bir gün bir yağcı dükkânında gördüm.

— Bu dükkânda bana hilesiz yağ verirler!

Dedi.

Güldüm. Evvelden; bana; ben kendimi budala yerine koydurmam dediğini hatırlamıştım.

★

Bir tanıdığım gazetede okumuş, bana sordu:

— Makyajlı talebe ne demektir.

Cevab verdim:

— Lüğatte manası yoktur.

★

— Şu adamı tanıyor musun, bir haftadanberi rüşyörüm, hep yaya yürüyor.

— Muhakkak bir müdürü umumdur.

★

Bir memur arkadaşım söyledi:

— Bizde kırtasiye bitti.

Sevincimden aklımı kaçıracaktım; memur arkadaşım halimden anlamış olacak ki, sözünü tavihe ihtiyacı hissetti:

— Yani dairede kâğıd, kalem bitti demek istiyorum.

★

— Şu havalar bir şansa..

— Böyle fena temennilerde bulunma.

— Havalar ısınsa, demek; fena bir temenni mi?

— Tabii fena temenni, havalar ısınacak, denize girmek ihtiyacı bağıştorecek, plajlar ateş pahası olduğundan bir çokları açıkta denize girecekler. Aralarından yirmisi, otuzu boğulacak.

★

— Siz radyoda spiker misiniz?

— Neye böyle bir soru sorunuz!

— Herkesten başka türlü konuşuyorsunuz da..

★

— Eskiden bizim caddenin kadirimleri çok bozdu. Caddenin iki yanındaki yeni yapılmış apartmanları gördükçe, böyle apartmanlar bulunan yerde, bu kötü kaldırımın caddesi çok göze batıyor, dedim.

— Ya şimdi?

— Şimdi cadde asfalt oldu. Gözüm caddenin iki yanındaki eğri büğrü evlere ilişiyor:

— Bu kaldırım, bu caddenin nesine diyorum.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor muydunuz?

İngilterede "kiralık polisler,"

Londra polis müdürü eski zamanlarda mer'î bulunan bir usulü tekrar ihya eylemek üzeredir. Bu usul sayesinde eskiden İngiltere polis dairesi bir hayli para kazanmaktadı. Paranın çok kıymetlendiği bu sırada bu gibi mühim bir hasılat membaını ihmal eylemek istemeyen polis müdürünün teşebbüsü şudur: Halktan arzu edene «iş saatleri haricinde» polis kiralamak!..

Evvelce kiralık polislerin bedelleri şöyle fesbit edilmişti:

Alelade polis neferleri için günde üç şilin. Çavuşlar için altı şilin. Toplanan paralar da polis teavün sandığına yatırılırdı. Kiralık polisler ya takiblerde, ya muhafazalarda, ya düğün ve ziyafetlerde ve gezmelerde istihdam edilirdi.

Fakat bu defa kira bedeli artırılmıştır. Bir polis çavuşu için günde üç İngiliz lirası alınacaktır.

Amerikada kremlere sarfedilen para

Amerikan ticaret nezaretinin neşreylemiş olduğu ciddi bir istatistiğe nazaran Amerikalılar bir senede kozma-

Ardil bir hâkim

Amerikada Saint Louis şehrinde bulunan sulh hâkimi Louis Hicks geçenlerde alelade bir sirket davasını rüyet ettikten sonra şimdiye kadar hiç bir hâkimin düşünemediği bir surette davayı hallelemiştir.

Maznun açlık saikası ile iki dolar çalmıştır. Üzerinde arama yapıldıca da iki dolar bulunmuştur. Hâkim Louis Hicks mahkûma aynen şunları söylemiştir.

— Kanun sizi muhakkak surette tecziye eylememi emrediyor. Fakat mümkün olduğu kadar âdil olmağa gayret edeceğim. Sizi banker Richard Witneyin mahkûmiyeti nisbetinde mahkûm edeceğim.

Bu banker altı milyon frank çalmış olduğu için beş sene hapse mahkûm edilmişti. Hesab ettim, 1,200,000 franga bir sene isabet ediyor. Günde fakriben 4000 frank; saatte takriben 160 frank eder... 60 frank çaldığınız göre sizi yalnız yirmi dört dakika mevkuf tutacağım.

Yirmi dört dakika sonra serbest kalacaksınız, amma bir daha hırsızlık yapmayınız...

tiklere, kremlere vesair güzellik tertiblerine tam 400 milyon dolar para sarf edilmektedirler.

GONUL İŞLERİ

Bu kadın ne yapsın?

Ankarada oturan Bay «L. L.» mektubunda bir kadın portresi çiziyor. Anlatıklarını size tamamen naklede-mem, kadının tanınması mümkündür. Yalnız şu kadarını biliniz:

Bu kadın üstüste iki kocadan ayrılmış, hayatının bir kısmını üç erkekle serbest yaşama şeklinde geçirmiştir. Şimdi... bir dairede çalışmaktadır, bana mektubu yazan zat ta o dairenin bir mensubudur. Hülâsaten diyor ki:

— Ben bu kadını yakından tetkik ettim. Onunla mes'ud olabildim, onu mes'ud edebilirim, aramızda müteakbil bir temayül de var. Fakat düşün-cem en samimi bir arkadaşına açtığı zaman yüzünde derhal büyük bir tessür belirdi, mukabil bir sual ile cevap verdi:

«Sonra ne yüzle sokağa çıkacaksın? Tanıdıklarınla kızarmadan nasıl konuşacaksın?»

Topu topu iki tane dostum var, ikincisine de sordum. Onun cevabı daha acı oldu. İçimde bütün maniaları yı-kıp geçecek kadar şiddetli bir aşk yoktu, vazgeçtim. Yalnız muhakkak bir saadet imkânını kendi ihtiyarım la-

rakmış olduğum için müteessirim.

Size sormak istediğim şey şudur:

— Bu kadın, böyle bir vaziyete düşen bir kadın doğrulmak imkânına neden malik olmasın? Bu, cemiyet hesabına bir haksızlık değil midir?

★

Okuyucumun sualine müsbet cevap vermek ıztırındayım: Haksızlıktır. Büyük bir haksızlıktır, fakat bu haksızlık yapılmamalıdır, yapılacaktır, kana kanla mukabeleyi moral reddeder, fakat idam hükmünü ceza kanunlarından çıkarmış olan bazı milletler onu iade etmek mecburiyetinde kaldılar. İnsan elân «bret nümunesi» ni görmeye muhtaçtır. Bir başka kadını fena yoldan korumak için iyi yola geçmek isteyen bu kadını bulunduğu noktada tevkif edeceğiz, bu bir haksızlıktır, fakat bu haksızlığı muhafaza edeceğiz.

★

Bay «Said» e:

— Hissediyorsunuz ki, bu kızın kararı dudaklarınızdan çıkacak bir kelimeye bağlıdır, fakat o kelimeyi söylemeye cesaret edemiyorsunuz, neden diye soruyorsunuz? Beceriksizlikten, görgüszüzlükten desem kızmaz mısınız?

TEYZE

Kadın Köşesi
Çocuk bakımı

Anneler çocuklarına sözlerini tatlılıkla ve kendilerini sevdirecek dinletmelidirler. Cezaya, hele şiddete hiç baş vurmamalıdır.

Anneler çocuklarına karşı haksız muamelede bulunmamaya çalışmalıdır. Çocuk haksızlığı kolay kolay affetmez. Ve unutmaz. Bunun için sert davranmak lâzım geldiği zamanlar bile yanlıp da ona haksızlık etmemeye çok itina etmelidir.

Çocuğa neleri yapabileceğini, neleri yapamayacağını öğretmeli, arzularını tahdide alıştırmalıdır.

Çocukları sevmeli, pek çok sevmeli fakat şımartmamak için bu sevgiyi lüzumu kadar göstermelidir. Bekklik çağını geçen çocuk omuzunu okşayan anne elinin nasıl bir kıymet olduğunu bilmelidir. Anne şefkatini çocuğun muhitini devamlı ve müvazeneli bir şekilde sarmalı, taşkın ve geçici hamleler halinde tecelli etmemelidir.

Anne; kucacağına atılmak isteyen çocuğuna ne telâş göstermeli, ne de kayıdsız görünmelidir.

Beklikten uzaklaşan çocuk çok defa anne sevgi ve şefkatine duyduğu ihtiyacı açıkça göstermez, gösteremez. Ya çekingen, ürkek davranır, ya haşarı, ele avuca sığmaz olur. Anne onun bu değişikliklerini sezmesi ve şefkatle karşılamalıdır.

Çocuk bazan ufak bir yaramazlığının annesini çok üzdüğünü sanır. Böyle zamanlarda ona her vakitten daha müsfik davranmalı onunla sakıflanmalıdır. Hele sizi üzdüğünden hiç bahsetmemelidir. Çünkü o buna zaten pişman olmuştur.

Yemek Bahsi:

Hem salata, hem yemek

Lâzım olan şeyler: Nohud, limon, maydanoz, çam fıstığı sade yağ ve tahan.

Nohud yıkanır, ezilecek hale gelinceye kadar pişirilir. İnce kabukları soyulur. Ve püre yapar gibi ezilir. İçine limon suyu karıştırıldıktan sonra yeniden ezilir -ekşiliği zevkinize tâbi olduğu için limon için muayyen bir miktar söylenemez- bu ezmeye tabak başına iki kaşık hesabına tahan ile biraz ince kıyılmış maydanoz da karıştırılır. Yeneceği vakit üstüne kızdırılmış tereyağında kızartılan çamfıstıkları ile kızgın yağ dökülür.

Son derece nefis bir yemektir. Başka yemeklerin yanında salata yerini tuttuğu gibi pizola, cızız nevinden et yemeklerine garnitür olur. Hatta başına bir yemek gibi de yenilebilir.

iki ahbab çavuşlar:

Mahkemelerde

Kardeş katilinin muhakemesine başlandı

Bir kahveci ile metres hayatı yaşayan kızkardeşini öldüren amele dün ağır cezada muhakeme edildi

Bundan bir müddet evvel Beyoğlundaki Galatasaraycıkazında feci bir cinayet işlenmiş, Kazhçeşme deri fabrikasında çalışan Mahmud oğlu Hasan isiminde bir amele, kızkardeşi Esmayı bıçaklayarak öldürmüştü. Hâdiseye sebeb, Esmanın Haşim isiminde bir kahveci ile nikâhsız olarak yaşamasıydı.

Hasan ile kızkardeşi arasında bu yüzden bir kavga çıkmış, Esmanın ağır sözlerle biraderini tahkir etmesi işi cinayete vâdirmiştir.

Bu vak'a etrafında sorgu hâkimliğince yapılmakta olan tahkikat neticeye varmış, suçlu olan amele ceza kanununun 449 ve 59 uncu maddelerine göre, muhakeme ve tecziye edilmesi talebine ağırceza mahkemesine sevk edilmiştir.

Kardeş katilinin muhakemesine dün başlanılmıştır. Mahkemede yapılan sorgu sırasında suçlu Hasan, şunları söylemiştir:

— Esmâ ile Haşim nikâhsız olarak yaşıyorlardı. Kızkardeşime kaç defa bu hale bir nihayet vererek nikâhlanmalarını söyledim, aldım. Vak'a günü, gene bu mesele aramızda tazelenmişti. Çok ağır sözlerle beni tahkir etti. İşte, ondan sonra ne yaptığımı bilemiyorum.

Sorguyu müteakib, Haşimin babası kahveci İsmail şahid olarak dinlenilmiş ve vak'a etrafında bildiklerini şöyle anlatmıştır:

— Biz, oğlumla kahvede oturuyorduk. Vakit, akşamı. Bir aralık Esmanın eski kocasından doğma kızı Türkân yanımıza geldi ve:

«— Dayım, annemi yere yatırmış, bir şeyler yapıyor, kosun!» dedi.

Önce Haşim eve kostu. Arkasından da ben. Odaya girdiğimizde Esmayla yerde yatıyordu. Odada mantağ vardı. Kömür çarabına hükmederek, dışarı çıkardık. O vakit, gördük ki, vücudünden kan sızıyor, vurulduğunu anladık. Vaziyeti derhal karakola ihbar ettik.

Vak'anın diğer şahidleri dünkü celise gelmemişlerdir. Muhakeme, bunların celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Bir adamın elini kolunu bağlayıp soyan dört kişi tevkif edildi

İki gün evvel bir gece yarısı Beyoğlundaki garib bir soygunculuk vak'ası olmuştur.

Raol, Jorj, Marko, Kiryako isimlerin de dört genç, Mis sokağında evine misafir gittikleri Fransuva isiminde bir adamın elini kolunu bağlamak suretiyle bir miktar para ve eşyasını çalarak, kaçırmışlardır.

Hâdiseyi müteakib, süratle yakalanan suçlular, dün adliyeye teslim edilmişlerdir.

Dört genç ikinci sorgu hâkimliği tarafından yapılan sorgularını müteakib, tevkif edilmişlerdir.

Bursada bir üfürükçü muhakeme edildi

Bursa (Hususî) — Burada asrî hoca tir.

diye anılan Hilmi Şenes adında bir üfürükçülük ve büyüculük suçlu zabita tarafından yakalanarak adliyeye teslim ve tevkif edilmiştir. 43 yaşlarında bulunan bu adam hakkındaki mahkûmât şudur: Senelerdenberi Bursa ve civar köy ve kasabalarda üfürükçülük ve büyüculük yapmaktadır. Kendisinin hususî bir tenezzüh otomobili vardır. İstenilen yerlere bununla gitmektedir. Gene bu suçtan dolayı evvelce de birkaç defa adliyeye verilmiş, beraat edilmiştir. Son defa tesbit edilen vak'aları çoktur. Ezcümle Ahmed adında bir çöförlü hasta bulunan çocuğuna iki madda vererek 4 lirasını almıştır. Müddetinin bir köyünde yeni evlenen Mehmedin iktidarsızlığını tedavi için keşif okumuş, 10 lira almıştır. Ziya adında bir memurun hasta olan çocuğuna 10 lira mukabilinde üfürükçülük tedavisi vermiştir. Muhakemesi esnasında bunların birisini kabul etmediği hepsinin polis tarafından mürettebat teşkilâtla uydurulduğunu, eski hakları hiç bilmediğini söylemektedir.

Bunu yakalayan komiser Kadri, polis Recai ve Şahabın şahid sıfatıyla dinlenmeleri ve diğer şahidlerin celbi için mahkeme başka güne bırakılmıştır. Muhakeme esnasında samîin salonunda birçok meraklı bulunmakta idi.

Karaçete yakalandı

Bursa (Hususî) — Bayan Zekeye «Karaçete» imzasını koyarak tehdit mektubu yazan ve 500 lira vermediği takdirde kardeşinin çocuğuna İhsanı dağa kaldıracağı söylenen açıkğözün yakalandığı muhakeme edilmiştir. Server adını taşıyan bu adamın vaktile buna benzer bir iki sabkân olduğu anlaşılmıştır.

Üçüncü Bergama kermesi açıldı

Bergama (Hususî) — Üçüncü Bergama kermesi dün vali vekili Cavid Ünver tarafından açılmış ve Seytankırı mevkiindeki sahada Bengi, Dağlı oyunlar, cirid ve kalkan müsabakaları yapılmıştır. Bu münasebetle Bergamada at koşuları da yapılmıştır.

Kültür işleri:

Üniversite rektörü bugün geliyor
Üniversite Rektörünün bugün İstanbul'da bulunması beklenmektedir. Rektörün riyaseti altında dekanların istisna kile Üniversitede bir toplantı yapılacaktır. Rektör Ankaradaki temasları etrafında bu toplantıda izahata verecektir.

Köpek

Berlin muahedesinde İtalyanın vaziyeti

Bu muahede ile Romanın kendisini Alman makinesinin dişlilerine kaptırdığı iddiası doğru mudur?

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Hitler ve Mussolini yan yana

Berlin muahedesi İtalyanların onuruna dokunmak için Fransızlara yeni bir vesile verdi. Fransız basını bir senedenberi, Roma - Berlin Mithverinden yalnız Almanların istifade ettiklerini, İtalyanın Almanya'ya sadece meccanen yardımda bulunduğunu, bu suretle onun bir şey kazanmadığını ve kazanamayacağını, Hitler İtalyayı alet ederek Sar bölgesini, Avusturyayı, Çekoslovakıyı birer birer ilhak ettiği ve Macaristanı koltuğu altına aldığı halde Mussolini'nin İtalyaya henüz hiç bir kazanç teminine muvaffak olmadığını, bilakis orta Avrupa ve Tunadaki nüfuzunu kaybettiğini iddia edip duruyorlardı. Bu yazılar Mussoliniyi şüphesiz bir hayli kızdırmış olacak ki İtalyan diktatörü, Fransızları yalanlamak için, Alman askerî kuvvetlerinin mahalli ant ve seri işgal etmelerine bir nazire olmak üzere bir kırım ordusunu Arnavudluğa geçirerek bu bedbaht küçük devleti ortadan kaldırmak gibi tecavüzkar bir harekatten kendini alamamıştı. Tabiidir ki, bundan İtalyanın Arnavudluğu işgal etmesine Fransız tahrikatı sebep oldu demek istediğim anlaşılabilir; çünkü bu büyük Adriyatik devletinin küçük Arnavudluk üzerindeki kötü niyeti eskiden beri mevcut ve belliydi.

Evet, Fransızlar kâh İtalya ile alay ederler, kâh onun haklarının Almanlar tarafından yendiğine acıyorlarmış gibi söz söylerler, fakat daima İtalyanın gene eski Büyük Harb mütteliklerine döneceği hakkında açıkça ümid beslerler. Hülâsa İtalyayı Almanlardan ayırmak ve Büyük Harbde olduğu gibi, müstakbel bir harbede de İtalyan ordusunun, hiç olmazsa bir dayette, tarafsızlığını temin etmek siyaseti ve askerî Fransanın bir an bile gözünden kaçırmadığına şüphe bırakmadığı bir askerî politikadır. Bunun için de Fransa ve İngiltereyi İtalyaya karşı daima ihtiyatlı ve sabırlı görürüz.

Fransız basını şimdi de, yeni Alman - İtalyan ittifakının İtalyayı Almanya'ya ve İtalyan ordusunu da Alman başkumandanlığına sıkı sıkıya bağlamaktan başka bir şeye yaramadığını öne sürüyor. İtalyanın, bilhassa Lombardiya ve Piyemonte eyaletlerinin ve yarımada'nın askerî mevkiilerinin şimdiden birer sürü Alman tarafından istilâ edilmiş olduklarını haber veriyorlar. Bunlar, her ne kadar göze batmıyarak ve halkın duygularına dokunmıyarak yerleşmek için mümkün olan her şeyi yapıyorlarsa da Lom-

bardiyalılarla Piyemonte, bir Alman işgalinin mukaddemesi olarak telâkki ettikleri bu istilâya karşı şiddetle şikâyet ve protestodan geri durmuyorlarmış.

Keza tanınmış bir Fransız askerî yazıcısına göre Alman diğli çark tertibatına bir adamın heyetle kapılması için, bir tek parmağının ucunu kaptırması kâfi değildir. Bu farazyeye nazaran, Berlin muahedesile, değil bir parmağını bir kolunu bile, Alman makinesinin dişlilerine kaptırılmış bulunan İtalyanlar artık tamamile Alman hükûmü altına girmişlerdir. Bundan sonra siyaset ve iktisadca müstakil bir İtalya yerine ancak tâbi bir İtalya vardır ve bir İtalyan ordusu değil, ancak bir Alman - İtalyan ordusu mevzuubahistir.

Filvaki İd tarafın müsavi haklarla bir muahede akdetmesi için, her iki tarafın aşağı yukarı aynı kuvvet ve seviyelerde olması iktiza eder; halbuki Almanya nüfus, ordu, sanayi ve medeniyette İtalyaya, en az bir misli üstündür. Bundan başka, seviyeye de Almanlar İtalyanlardan farklıdır. Bu hesabca müttelik ordularından birini diğerinin tamamile idaresi altına sokmak demek olan, Berlin muahedesini akid hususunda, Mussoliniyi tereddüde sevkeden endişelere hak vermedir. Gerçi Alman ve İtalyan kara ve hava ordularının tek bir kumanda altına sokulmaları askerlik cihetle pek faydalıdır, fakat Fransızlar İtalyanlara soruyorlar: «Bundan kazanacak kimdir?»

Görülüyor ki, en ağır başlı addolunabilen Fransız sivil veya askerî muharrirler bile bu Alman - İtalyan ittifakına karşı tarafsız kalamıyorlar; bundan başka onların daima siyaset yapmağı seven bir haslet ve ruhları vardır. Bu siyasette yukarıdanberi anlatmağı çalıştığımız vechile İtalyayı, propaganda kuvvetile, Almanya'dan ayırmaktır.

Kendi mütaleamıza gelince, bugün Berlin muahedesile olmuş ve bitmiş bir iş haline gelen Alman - İtalyan siyasi ve askerî ittifakı Mihver hesabına bir kazançtır; çünkü evvelâ her iki taraf şimdiki kara hududlarını ahden tasdik ve aynen muhafazasını deruhde ediyorlar; ikincisi, bütün Avrupa meselelerini aralarında danışarak ve anlaşarak halle karar veriyorlar; üçüncüsü de, bir tarafın harbe girmesi halinde diğer taraf müttelikine bu muahedeyle mutlak surette askerî yardımda bulunmağı mecbur oluyor. Tabiidir ki, bir harb halinde Alman ve İtalyan askerî kuvvetlerinin bir elden aynı hedef ve maksad için kullanıl-

malarına matuf her şey aşikâr veya gizli düşünülmüş ve düşünülmektedir.

Kezâlfık Almanların, usulleri vechile, İtalyan ve Aman askerî teşkilât, esliha, mühimmat ve sairesinde benzerik ve mütabakat husul ve teminine ve bilhassa iki tarafın millî ve sınıf seferberlik usullerini birleştirmeye bütün kuvvetleriyle teşebbüs ettiklerine ve daha da edeceklerine şüphe yoktur. Almanyanın, bütün İtalyan kuvvet kaynaklarından azami istifadeye matuf her çareye baş vurduğu ve daha da vuracağı muhakkaktır. Onun için İtalyanın her tarafında ve her mühim askerî garnizon ve müessesesinde Alman mütehasıslarının şimdiden mebzulen buldukları hakikate hilâf değildir.

Büyük Harbin başlangıcı ile orta ve nihayetindeki memleketimizin halini bir kere hatırlamaya getirelim; her halde İtalyada bunlara benzer bir hal başlamıştır; çünkü Almanya, yukarıda dediğimiz vechile müttelik İtalyadan kuvvet, kültür, sanayi vesairece çok üstündür.

Bir harb oluncuya kadar, Almanyanın pekçe olacak kavrayışına İtalya her halde tahammül edecektir, fakat eğer bir gün muahede mucibince Almanyanın yanında harbe girecek olursa o zaman tamamile Alman hükûmine girdiğini anlayacaktır. Bu hüküm altına giriş, belki harbi kazanmağı yarıyacaktır; fakat kazanılmış bir harbden sonra, Almanları Balkanlardan, Selânik, Tirol ve Tiryeste ile Adriyatik sahilllerinden hiç bir kimse çıkaramıyacak ve işte o zaman İtalya Almanlarla birlikte galib geldiğine bin kere pişman olacaktır; nitekim biz de Büyük Harbde Almanlarla galib gelerek biz onlara esir olmaktansa onlarla birlikte mağlûb olmayı yüz bin kere tercih etmiştik.

Bu gibi ihtimalleri Mussolintin düşünmemesi mümkün değildir. Hattâ meselâ İtalyan ordusunun memleket hududları dışında istihdamı meselesinde kararı tamamile kendisine sakladığı hakkında muahedenin gizli zeyline bir gizli madde sokuşturduğu söyleniyor. Bu da doğru olabilir; fakat insan hızla dönen bir çarka kendini kapıncıca artık kurtulması güç olur. Nitekim Türkiyenin Büyük Harbden evvelki devrede en kuvvetli bir ihtilâl adamı sayılan Enver Paşa için hal böyle olmuş ve o kendini Alman tesirinden bir türlü kurtaramamıştı.

H. E. Erkilet

Hava

Havaların içinde en neşe veren oyun havasıdır.

★

Havasız da yaşamaz, havayla da yaşamaz.

★

Şehirlerde hava azdır, çünkü otomobil çoktur. Havayı onların lastiklerine doldurmuşlardır.

★

Son moda hava İstanbul havasıdır. Çünkü çok çabuk değişiyor.

Terzi — Telefon etmek için sıra mı bekliyorsunuz?.. Ben de dükkanıma götüreceğim mankeni demin telefon ederken içeride unutmuşum, onu almaya geldim.

Yeni saç modası

Esmer kadın yatağından kalktı. Moda tekinin bir ucunu bile görmek mümkün olduğu için uzatmış, siyah saçlarına ay - nada baktı:

— Ne iyi, dedi, omuzlarım - rından aşağı düşüyor.

Esmer kadın sokağa çık - kacaktı. Omuzlarından aşağı düşen saçlarını taradı, firketelerle firketeyip ensesinde bir çember halinde topladı; bir kere daha baktı:

— Ne güzel duruyor. Hakikaten güzel duru - yordu. Esmer kadın giyin - di, sokağa çıktı.

Sarışın kadın da saçları - nı uzatmıştı. O da yataktan kalktığı zaman başından o - muzuna doğru bir altın se - li gibi akan sarı saçlarına baktı:

— Ne iyi, dedi, uzayınca ne güzel oldu.

Sokağa çıkacaktı. Aynanın karşısına geçti. Saçlarını topladı. Ensesinde bir rulo yaptı. Fakat bu rulo dışarı doğru de - ğil, içeri doğru kıvrıktı. Ufak firketelerle en küçük bir telli bile raptetmişti ve fir - keteleri öyle itinalı yerleşürmüştü ki bir

değiildi. Bir kere daha aynaya baktı: — Ne güzel durdu, dedi.

Hakikaten güzel durmuş - tu. Sarışın kadın giyindi, so - kağa çıktı.

Kadınlar sokağa çıktıkla - rı zaman hafif bir rüzgâr e - siyordu.

Ben, esmer ve sarışın ka - dınları tramvayda yanya - na otururlarken gördüm. Esmer kadının itinalı yap - tığı rulo çözülmüştü. Saç - ları karmakarışık bir su - rette bir taraftan şapkasına doğru fırlamış, öbür taraf - tan mantosunun omuzuna dökülmüştü. Sarışın kadının saçlarına görünmeyecek tarz - da iliştirdiği sayı onu müteceviz firkete - lerin hepsi saçlarının üstüne çıkmış, gö - rünür vaziyete gelmişlerdi.

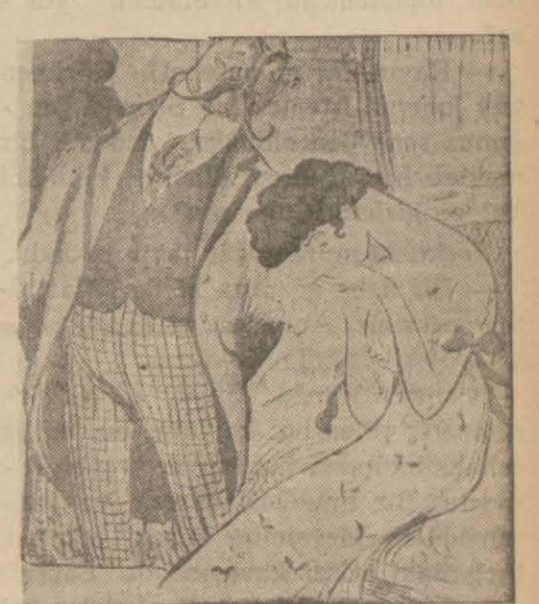
Yaramaz çocuğun, bir kanaryanın tüy - leri üzerine mürekkeble çizdiği çizgiler nasıl çirkin görürdse sarı saçlar üze - rindeki siyah firketeler de öyle çirkin gö - rünüyorlardı.

30 sene evvelki Resimli gazeteden

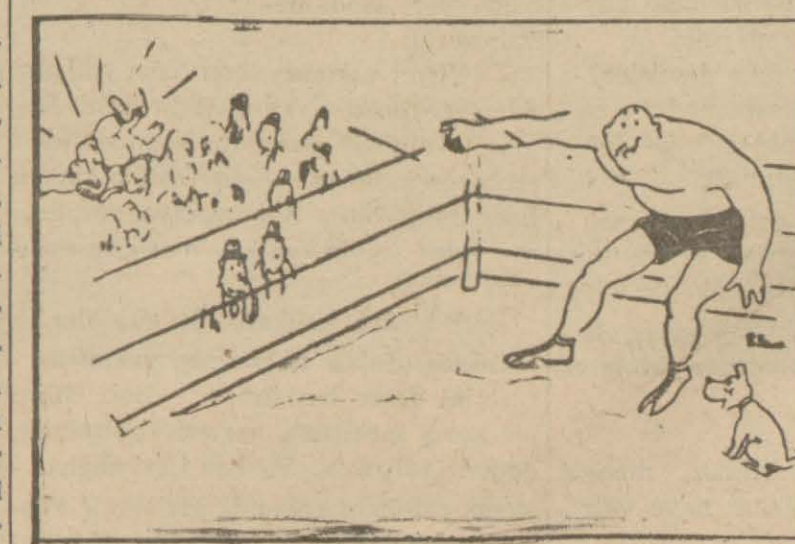

Tünel kumpanyası ittihadı anasına nasıl hizmet ediyor?

34 sene evvelki Fransız karikatürü

— Seni aldattığım için değil, karısı tarafından aldatılmış bir erkekle yaşamak mecburiyetinde olduğum için ağlıyorum.

— Aport!

Su

Sucular, sütçüled - taklid etmek istese - leri, suya süt mü ka - tacaklardı?

★

Bulanık suda ba - lık avlamak, bir bardak durgun sudaki mikrobları saymak - tan güç olmasa ge - cektir.

Muharrir-Kitabci davası

Muharrirler, kitabcıların istismar iddiasını reddetmelerine karşı ateş püskürüyorlar

Kabahat gelin olmuş ta kimse gerdeğe girmemiş. Kitabeciler, geçen gün kendilerine tevcih ettiğimiz «muharrirleri istismar ediyor musunuz?» sualine karşı, bu sualin içinde mündemec iddiayı şiddetle reddetmişlerdi. Bazıları Avrupada bile yüksek addedilecek hakkı telif verdiklerini, bazıları asla istismarın mevzuu bahsolamayacağını, bunu isbat için misal istediklerini, bir kısmı da kitabcılarının muharrirleri değil, muharrirlerin kitabcılarını istismar ettiklerini söylemişlerdi. Bugün kitabecilere muharrirler cevap veriyorlar.

Yusuf Ziya

— Muharrirlerin tâbiler tarafından istismar edildiğini bir sual şekline koyarak daha evvel bir anket yapmışsınız. Kitabeciler buna verdikleri cevabı, sualinizin ifade ettiği manayı külliyyen hükümdan sonra üstelik kitabeciyi istismar eden muharrirler bulunduğunu bile iddia etmişler.

Uzun söze ne hacet?.. Siz bana refahımı yalnız kitab yazmakla temin eden tek muharrir gösterebilir misiniz?.. Halbu ki Babıâli yokuşunu nerede ise istisnâ edecek tâbilerimiz var maşallah!..

Bunlarla on dakika konuşunuz, gayri ihtiyarî iki parmağınızın yelek cebinize gittiğini göreceksiniz:

O kadar hallerinden şikâyet ederler...

Sizin kırk yılda bir dükkânının önünden otomobile geçtiğinizi gören bu fedakâr patronlar, arkanızdan sizi götüren şoför kendi kesesine el atmış gibi teessirle bakarlar. Fakat gene aynı muhterem patronun her sene barsaklarını dinlendirmek için Tuzla yerine Karlıbada gittiğini bilir misiniz?..

Size birkaç misal sayayım: Benim üç perdeler bir manzum piyesim vardır: Binnaz.. Mevcudu kalmıyaldı on beş sene oluyor. Üç bin tane basılmıştı. Kaç para telif hakkı aldım bilir

Kıymetli romancı Mahmud Yesari

misiniz?.. Söylemek epeyce haysiyetime dokunuyor amma iftiraf edeyim: Otuz lira...

Orhan Seyfi, neslinin Rübâbî Şikestesi olan (Gönülden Sesler) e galiba - haydi rakamını söylemiyeyim - benden iki lira eksik almıştır.

Nurullah Atacın dilimize çevirdiği tercümesi de aslı kadar şaheser olan eserlerden birine Babıâli caddesinde bedava tâbi aradığımı bilirim.

Mehmed Akif, o muazzam (Safahat) 1 ile kendisine bir tabut bile yaptırma -

Benim asıl şikâyet edeceğim başka bir şeyim var:

Kitap haysiyetinin günden güne düşürülmesi.. Camekânları sekiz on sayfalık çoluk çocuk sayıklamaları ile doldurma son zamanlarda neşriyat hayatımızda pek kârlı bir çığır haline gelmiştir. Buna bir de bozuk tercüme inzimam etti. Biliyorsunuz, yeni hayat şartları insana okumak için çok sayılı dakikalar veriyor. Dört yüz sayfalık romanlar bir buçuk

saatlik şarkılı, musikilî birer film oluyor. Binaenaleyh kitaba rağbet kazandırabilmek için ona her şeyden evvel itibarını iade etmek lâzımdır.

Mahmud Yesari

— Bizde garbda anlaşılan mana ile kitabçılık yoktur. Mevcud tâbilerin bir ikisi müstesna, cür'et ve cesaretlerinin hayranıyım. Neye bakkallık etmez de kitabçılık ederler?.. Kitabçılık hakkındaki fikirleri acaba nedir?.. İhtisas hududları nerelere dayanır. Bu bana hayatta başka bir hakikati öğretti: Para kazanmak için ihtisas sahibi olmağa lüzum yoktur. Niçin manifaturacı olmamış ta, kitabci olmuş!..

Bu hangi hüsnü tesadüfün eseridir, bilemediğim muhterem zevatın küçük miyasta değil, hatırı sayılır dolgun yekünlerle para kazanmaları, kazanmakta olmaları benim aklımı durdurtur. Kitabçılık garbda çok çetin ve mes'uliyeti ağır bir meslektir. Geçenlerde bir kütüphanenin katalogu elime geçti. Neşriyatını şiir, tarih, tarihî roman, memleket, coğrafya, fen, san'at, terbiye kısımlarına ayırmış ve her şubeye ekserisi akademi azalarından, Üniversite profesörlerinden, salâhiyet sahibi şöhretlerden birer zâtı geçirmiştir. Bütün eserler onların nezareti altında çıkıyor. Bir tek Alber Mişenin katalogunu görmek kâfidir. Bizdeki kitabcıların irfan seviyesi neşrettikleri bir çok kitablara yetişemez. Bugün piyasadaki neşriyat anaşisinin başlıca sebebi bu müvazenesizlikten ileri gelmektedir. Kitabeciler belki birçok arkadaşına bol para vermişlerdir. Fakat verilen bol paraların muhakkak zamanla ve hâdisatla sıkı alâkaları vardır ve muharrirlerin şöhretlerinden çok şahısları ve mevkileri de rol alır

Ben, ilk romanım için 100 lira aldım. İkincide 75.. Bu bir müddet devam etti. (Devamı 14 üncü sayfada)

"SON POSTA,, nın Tarih Müsabakası

No. 1

Sokollu Mehmed Paşa

Osmanlı İmparatorluğunu cihanın en haşmetli ve kudretli devleti yapan büyük vezir

Sokollu Mehmed Paşa Türk vezirlerinin en büyüklerinden biridir. Aslen Bosnalıdır. Bosnanın Sokol kasabasının en büyük ve aslı ailesi olan Sokoloviçlerin oğludur. 1506 yıllarına doğru doğmuştur. Çok küçük bir yaşta devşirme çocuklar arasında Türk sarayına alınmış, kendisine Mehmed adı verilmiştir. Mükemmel bir tahsil ve terbiyeden sonra kapıcıbaşılıkla saraydan çıkmış, vali olmuş, 1546 da Barbarosun ölümü üzerine kaptan paşa tayin edilmiş, 1551 de Rumeli eyaleti valisi iken Macaristan seferine iştirak etmiş ve Tamşuvar kalesinin zaptında büyük kahramanlıklar göstererek vezir olmuştur. Kanunî Süleyman bu değerli asker ve idare adamının oğlu Sarı Selimin kızı İsmihan sultanı vererek kendisine damad yapmıştır. Nihayet 1564 te Sadrazam olmuş ve ölümüne, yani 1579 tarihine kadar tam on beş yıl Türk İmparatorluğunu büyük bir dirayet, namuskarlık ve muvaffakiyetle idare etmiştir.

Boyunun uzunluğu münasebetle eski Türk müverrihlerinin (tavil) Uzun Mehmed Paşa adını verdikleri Sokollu, Kanuniden sonra oğlu Selime, onun ölümünden sonra da Üçüncü Murad vezirlik yapmıştır. Sarı Selim, damadı olan Sokolluya, gayet geniş bir salâhiyet vermiş ve kendisine mutlak surette itimad ederek zamanını garb Türk İmparatorluğunun bir altın devri yapmıştır. Avrupa politikasını büyük bir dikkat ve incelikle takip eden Sokollu Mehmed Paşa, Lehistan üzerinde nüfuz tesis ederek Orta Avrupa ve garb Avrupa devletleri müvazenesinde üstünlük kurmuş, Akdenizde ise Türkiyeyi en büyük kudretlerden biri halinde bulundurmıştır. Kıbrıs adası zaptedilmiş, bir yıl sonra, 1571 de Türk donanması İnebahtı (Lepanto) mevkiinde Venedik cumhuriyeti ile tefiki olan İspanya donanması tarafından mahvedilmiş, fakat büyük vezir Sokollu, daha ertesi yıl, 1572 de

(Devamı 13 üncü sayfada)

Aradaki farkı bu kadarcık azaltmakla kendi kendine cemile yapmıştı. Neriman surat asar gibi oldu:

— Ö! Gene mi ihtiyarlıktan şikâyet? Sizde mani haline gelmiş, artık. Genç bir kadın gibi müttasil kompliman toplamak mı istiyorsunuz, yoksa?

— Hayır. Ne münasebet? Görünen köy kılavuz istemez ki! Sizin doğduğunuz sene ben oldukça kıdemli bir mekteb hocası idim. Allahın bildiğini kuldan gizlemek olur mu?

Neriman amirane bir tavır takındı.

— Bir daha ağzınıza böyle lâflar almıyacaksınız. Anladınız mı?

— Peki! İsteddiğiniz olsun.

O anda, Ahmed Ercan kendisine sempatik gelen bu kadının bu azıcık tahakkümünden haz duyar gibi olmuştu. Bir müddet, susarak, yanyana yürüdüler. Mevsimin kurak gitmesi, kırlardaki otları kavurmuştu. Sapsarı nebatların arasından kertenkeleler kaçıyor, çalıların üzerinde uçuşan kelebeklerin bezgin bezgin kanad çarpışlarından suya ve yeşillığe tahassürleri belli oluyordu.

— Ne idi, köyünüzün adı?

— Sapanlı.

— Ne acayib isim! Sanki öteki köylerde sapan bulunmazmış gibi.

— Kim bilir neden böyle demişler?

— Merak edip de araştırmadınız mı?

— Bu köy isimlerinin tetkike değer tarihi bir kıymeti yoktur ki.

— Hani, köyünüzün her seviyordu nuz? İnsan, sevdiğinin her şeyine kıymet verir.. her şeyi ile alâkadar olur.

— Emin olun ki, adından gayri, Sapanlının her şeyi ile alâkadar oldum ve olmaktadır.

— Meselâ?

— Sıhhati, kültürü, ziraati, manevî kalkınması.. hasılı, gücüm neye yetiyorsa.

— İctimai yardım bakımından ne yaptınız orada?

— Doğrusu.. hiç! Neriman durdu; başkışlarını Ahmedin gözlerinin içine daktı:

— Evli olsaydınız, karınız da o işlerle meşgul olurdu. Gördünüz mü? Vazifenizi tam yapamıyorsunuz.

— Eh, ne yapayım? Benim de elimden bu kadar geliyor.

— Az! Ve bütün kabahat, bekârlıkta ısrar etmenizde.. hodgâmlığınızda, anlâdınız mı?

Ahmed Ercan yarı şaka, yarı ciddî cevap verdi:

— Yirmi yaşında iken bana hodgâm demekte belki haklı olabilirsiniz. Bugün, sözünüzü şayed dinleyip de evlenmeğe kalkışsam, işte asıl o zaman hodgâmlık olur. Siz, çarşıya çıktığınız vakit, bayat, yatkın mal alır mısınız?

İkisi birden kahkaha ile güldüler.

Güneş ufukta yükselmiş, yakıcı hâzretini neşre başlamıştı. Bob, dilini bir karış sarkıtmuş, yerleri kokkhyarak, önden gidiyordu. Ve her ileri seğirtişinde, çalıların arasında gizlenmiş kuşlar ürkererek havalanıyorlardı. Ahmed Ercan hafif bir yorgunluk duyuyor, lâkin bunu söylemekten, izhar etmek-

Yeni Edebî Romanımız: 15

KARLI DAĞA GÜNEŞ VURDU

Yazan: Ercümend Ekrem Talu

Neriman surat asar gibi oldu

ten çekiniyordu. Zira, genç yaşının verdiği çeviklik ile Neriman hem bir-biri ardınca lâkardı yetiştirmede, hem de hep aynı ezgi ile yürümekte devam eylemekte idi.

Erenköyünden uzaklaşmışlar, şimdi Göztepenin arkaalarından Merdivenköyüne doğru gidiyorlardı.

— Buradan yukarıya vururuz.. yarın saat sonra Libade'deyiz. Yokmuş siz yorar mı?

— Yalnız olsam belki de yorulurum. Lâkin sizinle..

— Gördünüz mü? Hayat da tıpkı böyledir. Arkadaşsız çekilmez. Yalnız adamda bütün enerji kaynaklarını kurur.

— Gene mi bu bahis? — Yok. Ben sizi kurtarmaya ah-dettim. Ahdımı mutlaka yerine getireceğim. Sizi bura dan köyünüze, yarı yolda bir can yoldaş ile edeceğim. Elimden kurtulamazsınız, bey efendi! — Olmıyacak duaya amin diyemem. Zahmetinize acırım, sâde. Hem, kuzum Neriman Hanım: Bir saattir dolaşıyoruz... Konuşuyoruz... Biraz mevzu değiştirsek, nasıl olur? Bana kız, şu noktadan uzağı seyrediniz. Ne kadar güzel, etraf! Şu canım Anadolu! En çorak bucağında bile kendine mahsus bir başkalk vardır. Denizi başka, toprağı başka, suyu, havası başkadır. Gönülmde onun sevgisi olduktan sonra, gayri ne sevgi arıyacağım. Dünyada en vefakâr sevgili toprak değil midir? Yarın, ebedî uykuya varmanın zamanı gelince bana koynunu o açacak; onunla haşırneşir olacağım. Kimi toprağı soğuk, iğrenç, korkunç bellemiştir. Ondan kaçır, şehirlerin sahteliğine sığınır. Halbuki o, ne mübarek şeydir! Yaşadığımız kadar bizi besler, ruhumuzu, gönülümüzü uyalyan renk renk çiçekleri, gölgesinde barındığımız

ulu ağaçları, dimağımızı oksıyan çeşid çeşid meyvaları o bize verir.

— Mekteb hocalığımızı hatırladınız galiba.. Toprak hakkında ders veriyorsunuz.

— Affedersiniz! Biraz da başka şeylerden konuşalım, dedimdi de..

— Hakikat: Toprağı ben de severim. Fakat onun, ne kadar mübarek olduğunu hayatta daha birçok şeylerin yerini dolduramayacağına kailim.

— Bir bakıma, haklısınız. Lâkin, karnaatkâr olanlara göre değil.

— Bu kanaat size nereden geliyor? Babanız dervis miydi?

— Hayır. Hayat ve saadet hakkında ki telâkkilerimin, karnaatlerimin tasavvufu hiçbir münasebeti yoktur.

— Size birşey söylüyeyim mi, Ahmed Bey, ben sizi hâlâ anlıyamadım.

Bedbinliğin karası benliğinizi o kadar sarmış, bürümüş ki, maneviyatınızın nüfuz etmeğe imkân bırakmamış. Siz hastasınız; ciddi söylüyorum.

— Belki de..

— Yazık. Yalnızlık sizi mahvetmiş. Nörestenik olmuşsunuz. Sonunuzu iyi görmüyorsunuz. Eğer hayatınızda bir ek-sülâmel vücutte getirmeğe bakmasaydınız, bugünkü vaziyetiniz bile çok uzun devam etmez.

— Olabilir. Fakat ne yapayım?

— Ne yapacağınızı size deminden beri anlatmağa çalıştım. Söylediklerimden bir bir hatırlayınız; üzerilerinde durunuz; düşününüz. Babam da ben de bir çok aileler tanırız. Bunların içerisinde den size münasib bir eş seçmek mümkünür.

Ahmed Ercan başını salladı.

— Teşekkür ederim. Fakat benimle meşgul olmayın. Bırakın beni kendime haline. Alnımın yazısı böyle imiş. Bugüne kadar nasıl tek yaşadım isem, gene de öyle yaşamakta devam edeyim. Ve gene çok rica ederim, bu bahsi bir daha tazelemeyin.

— Bir şartla

(Arkası var)

Komşunun fidanı

Bay Vahid, komşusu Bay Fehmi ile birlikte bir gün Pazartesi pazarına gitmişler, iki çiçek fidanı almışlardı. Evlerine gelir gelmez her ikisi de kendi bahçelerine baktılar. Ve çiçek fidanını bahçelerini birbirinden ayıran duvarların diplerine diktiler.

Bay Vahid çiçeği diktikten sonra su verdi. Ve kendi kendine:

— Birkaç gün iyi bakırım. Hemen büyüverir!

Dedi. Artık her sabah erkenden bahçeye çıkıyor, fidanı suluyor, toprağını e-geliyor, gübreliyordu.

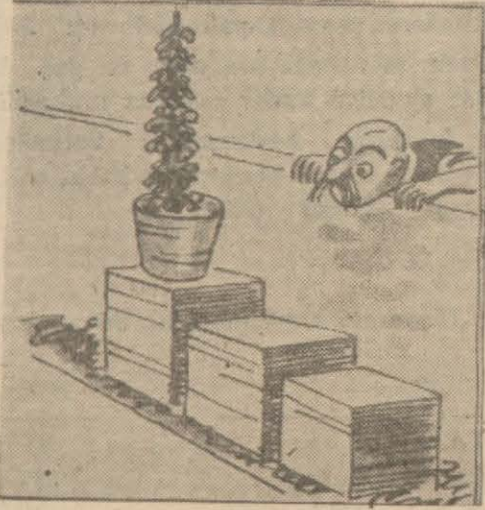
Komşusu Bay Fehmi, Bay Vahidin fidanı, çok çabuk büyümek ve ona:

— İşte komşu bak, benim fidanın bodur kaldı, benimki koskocaman!

Diye nisbet vermek istediğini anlamıştı. Kendi kendine:

— Bakalım, dedi, hangimizin fidanı daha çabuk büyüyecek.

Ertesi gün Bay Vahid bahçeye indiği zaman komşusunun fidanının büyüdüğünü,

ne olduğunu görmek için bahçeye koştu. Kendi fidanı olduğu gibi idi. Bay Fehmi'ninki ise bir gece içinde bir karış daha büyümüştü. Bay Fehmi o gün akşama kadar fidanının karşısında oturdu. Birkaç kere gübreledi. Birkaç kere suladı. Kökünü çapaladı. Gözü ikide birde Bay Fehminin bahçesine iliştiği hiddetten köprüyordu.

Bay Fehmi bahçesinde koltuklarını kabarta kabarta dolaşıyor. Fidanın önünden geçtikçe muvaffak olmuş insanların bakışile fidana bakıyordu.

Bay Vahid o gece hiç uyuyamadı. Gözlerini kapar kapamaz, bahçesindeki bir türlü büyümiyen fidanı görür gibi olurdu:

— Bakalım yarın ne olacak?

Ertesi gün güneş doğar doğmaz bahçeye fırladı. Kendi fidanı olduğu gibi idi. Bay Fehminin bahçesindeki ise bir karış daha büyümüştü. Bay Vahid yumruklarını sıkı, duvara doğru yürüdü. Bahçe kovanını tersine çevirip üstüne çıktı ve Bay Fehminin bahçesine baktı. Birdenbire şaşırmıştı. Bay Fehminin fidanı bir saksı içinde dikili idi. Yanyana konulmuş her biri ötekenden bir karış yüksek üç tane sandık vardı. Bay Vahid işi anlamıştı. Bay Fehmi bir gün saksıdaki fidanı sandıklardan en alçağının üzerine koymuş, ertesi gün bir karış yükseğine koymuş ve böylece fidanı her gün bir karış yükseliyor gibi gösterebilmişti.

Bay Fehmi kıskanç komşusile çok güzel alay etmişti. ★★

bahçe duvarını aşmış olduğunu gördü. Bay Vahid buna çok kızdı:

— Onun fidanı daha büyüdü, benimki küçük kalsın ha.. dedi, ben bu işi hallederim.

O gün ziraat mütehassıslarına koştu. Onlara akıl danıştı. Mağaza mağaza dolmuştu. Çeşid çeşid sun' gübreler aldı. Evine geldi. Ziraat mütehassıslarından öğrendiklerini yaptı. Fidanı sun' gübrelerle gübreledi. Ve bu sayede rahat bir uyku uyuyabildi. Sabahleyin erkenden

Yeni bilmecemiz

Koşan tavşanın resmini gazeteden kesin, uygun gelecek renklerle boyayın ve bize gönderin, en iyi boyanmış olanlardan bir kişiye güzel bir masa saati vereceğiz. Bir kişi Son Postaya bir aylık abone kaydedilecektir. Diğer yüz kişiye de ayrı ayrı güzel hediyeler vereceğiz. Bilmecenin cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecenin» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazmayı sakın unutmayınız. Bilmecede kazananların isimleri her hafta Pazartesi günü çıkan sayımızda ilân edilir. Ve bilmecenin kâğıtları Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra matbaamızdan kendilerine verilir. Taşrada bulunanların hediyelerini postayla göndeririz. Birinci ve ikinci ikramiyeyi kazananlar eğer İstanbulda olsalar hediyelerini almak için matbaamıza gelirlerken iyi çıkmış birer resimlerini getirmelidirler. Taşrada bulunanlar resimlerini posta ile gönderebilirler. Resme gönderdikleri zarfın üzerine «İdare» kelimesini yazmalısınız.

Bilmeceler hakkında bir söyleyeceğiniziz, şerhler hakkında bir dileğiniz olursa onu da bize yazmalısınız. Bu tarzda dilek mektuplarınızı bilmecenin cevabı zarfından ayrı, üzerinde «İdare» kelimesi yazılı bir zarf içinde göndermeniz lâzımdır.

Bir de şunu söyleyeyim çocuklar bize gelen bilmecenin cevaplarına dikkat ediyoruz. Bazılarınız gazeteden kestiğiniz bilmecenin resimlerini çarpuk çarpuk kesiyor, ve çarpuk çarpuk kâğıdlara yapıştırıyor-sunuz. Bu hiç doğru değil, hayatta muvaffak olmak için muntazam olmak lâzımdır. Şimdiden intizama alışmalısınız. Her şeyde her vakit intizam elzemdir.

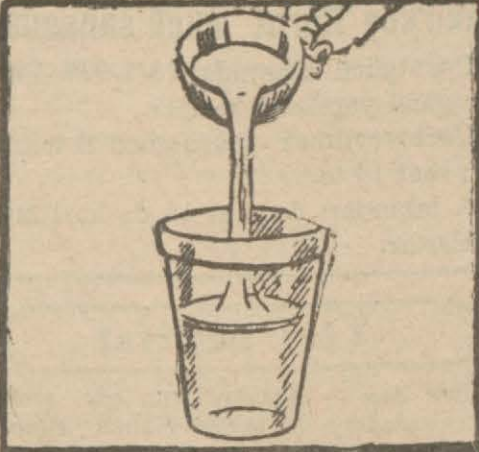

Metnin babası motosikletinin arkasına kayışla bir minder bağladı ve Metine:

— Bu mindere oturursun, seni de gezdiririm. Dedi.

Faydalı oyunlar

Bardaktaki yumurta

Bir bardak suya bir yumurta koyarsanız, Yumurta suyun dibine gider. Fakat yumurtayı suyun ortasında tutmak ta kabildir. Bardağın yarısına yakın yerine kadar su koyarsınız. Bu suya eritebileceğiniz kadar tuz ilâve edersiniz. Tuzlu suyun üzerine ince bir kâğıd koyarsınız. Bir başka bardaktan tuzsuz su ilâve ederek bardağı doldurursunuz. Ve kâğıdı suyu karıştırmadan yavaşça çekip çıkarırsınız. Bu tarzda hazırlanmış bardağa yumurtayı koyunuz, yumurta tuzlu suyun altına düşer, yani bardaktaki suyun ortasında kalmış olur. Bunı bardaktan büyük bir kab içinde yaparsanız da olur.

Yazı makinesile resim

Bu resmi bir okuyucumuz yazı makinesindeki birkaç işareti kullanarak, makineyle yapmıştır.

Bursada Nalbandoğlu okulunda verilen müsamereden bir tablo

19 MAYISTA

*Ey Atatürk çocuğu, Ey İnönü neferi!
Ebedi zaferlerle ulaştır bu seferi..
Ergenekon'dan çıktık medeniyet saçmaya,
İnsanlık gecesine gene şafak açmaya..
Yıldızlara eşiz, ülküde beraberiz,
Yarınlara fenle ve kültürle seferberiz.
Kaygı ne? bilmiyoruz; duyguyla coşuyoruz,
Sızıyor çağlıyoruz, durmuyor koşuyoruz...*

★ ★
*Yavrusudur her zafer bu (On dokuz Mayıs) ın,
Kutlu gün! Altıok'un ilk gerilmiş yayısını!*

★ ★
*Biz ki yaratacağız her şeyi Şefimiz var!
Koşacağız elbette şafak hedefimiz var!
Küheylân ülkümüz var, meydan var, şehsüvarız;
Yarına güneş gibi baş olacak biz varız!..*

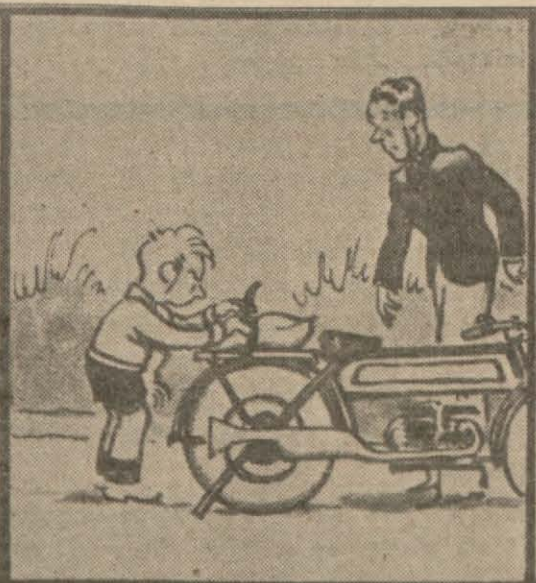
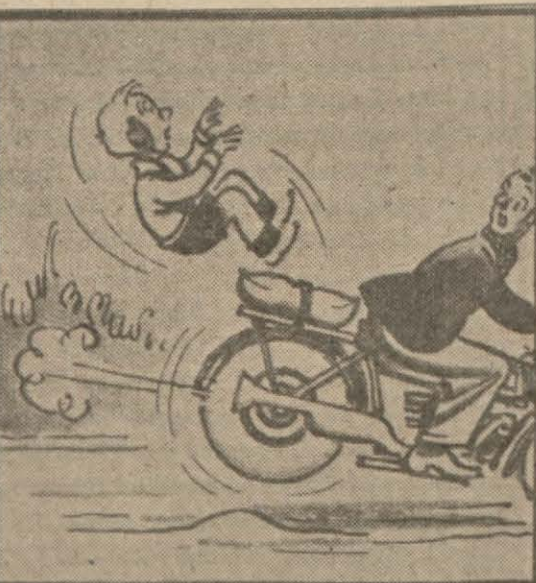
★ ★
*Türklük ve Anadolu yükelecek gençlikle,
Bu yılda hangi Engel yıkılmaz bu dinçlikle?
Yılları başarıla, zaferle yıkacağız,
Gece bizden kaçıyor, şafağa çıkacağız.*

★ ★
*İnanıp güvenimiz İnkılâb havasında,
Koşacağız Türklüğün mukaddes davasında,
Çünkü şu zaman bizim, çünkü bu zemin bizim.
Tapacağız hepimiz o büyük yemin bizim!..*

Afyonlu okuyucumuz
Osman Atilla

Tarsusta Duatepe ilk okulunu bitirenler

Metin oturdu. Fakat pek az gitmişlerdi ki; Metin birdenbire oturduğu yerden fırladı ve kaldırıma düştü.

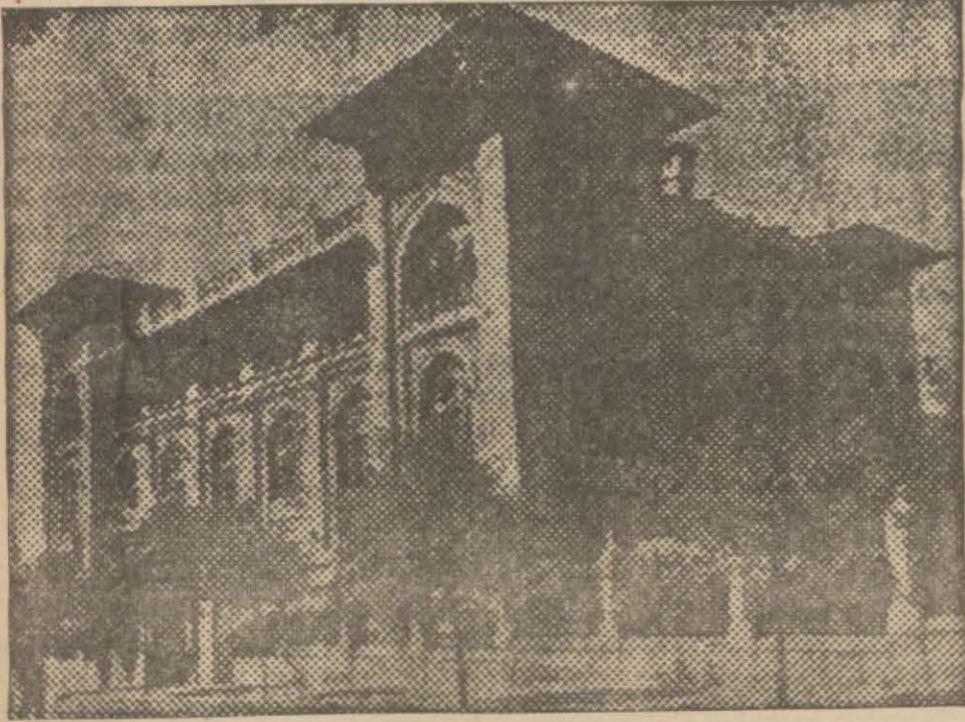
Babası durmuştu, Metin:
— Baba, sen minderi yanlış bağladın; dedi. Minderi motosikletten çözdü. Kendi arkasına bağladı.

— İşte şimdi oldu baba.. Eger gene motosiklet sarılsın, ben düşersem hiç olmazsa minderiyle birlikte düşerim de arkanamın.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Miktar	Adedi	Miktar	Adedi
4 Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira	
4 "	500 "	2,000 "	
4 "	250 "	1,000 "	
40 "	100 "	4,000 "	
100 "	50 "	5,000 "	
120 "	40 "	4,800 "	
160 "	20 "	3,200 "	

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

ADAPAZARI DEMİR VE TAHTA FABRİKALARI

Türk Anonim Şirketinden:

Aşağıda evsaf ve miktarları yazılı malzemeye ihtiyacımız vardır. Vermek isteyenler, İstanbul veya Adapazarı teslim fiatlarının 31 Mayıs 1939 gününe kadar Şirketimize bildirmeleri.

Miktarı	Mikyası	Evsafı	Cinsi
4000	Kg.	5x40 m/m	Lama demiri
2000	Kg.	(4x16 m/m 5x16 m/m)	" "
660	Kg.	16x16 m/m	Dört köşe demir
1400	Kg.	8	Yuvarlak demir
200	Ton		Pik
50	M3		Dökme kumu
4000	Tabaka	1,25 - 1,50 kalınlık.	Saç
200	Kg.	2 nci Kalite	Grafit
300	Kg.	1 nci Kalite	Grafit
50	Ton		Alman Koku
6000	Aded	8x80	Yuvarlak başlı civata
3000	Aded	6x56	" "

Satılık tabı makinesi

Hali tasfiyede Gazetecilik ve Matbaacılık Türk Anonim Şirketi tasfiye memurluğundan:

Hali tasfiyedeki şirkete aid olup «TAN» idarehanesinde muhafaza edilmekte bulunan (Frankental) markalı bir rotatif makinesi pazarlıkla satılığa çıkarılmıştır. Mezkûr makineyi görmek isteyenler TAN matbaası idaresine müracaat edebilirler. Pazarlık 9 Haziran 1939 tarihine müsadif Cuma günü saat 10 da tasfiye merkezi olan Yenicami civarında kâin İş Hanında 2 No. lu yazıhanede icra edilecektir. Talib olanların müracaatı ilân olunur.

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Adala regülâtörü inşaatı keşif bedeli «376027», lira «62», kuruştur.
2 — Eksiltme 17/6/1939 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri «18» lira «80» kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «18791» lira «10» kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel elerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1841» «3405».

SPOR

Şişli - Beyoğlu spor maçı

Beyoğluspor takımı Pazar günü Taksim stadında Şişli takımı ile Şişli Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine bir maç yapacaktır.

Fenerbahçe - Vefa maçı

Fenerbahçe ile Vefa takımları arasındaki millî küme maçı bugün saat 17,30 da Taksim stadında yapılacaktır.

Bakırköy Barut gücü sahasında

Barutgücü alanında 28-5-939 Pazartesi günü yapılacak maçlar.

Harbiyeyılmaz - Barutgücü B takımları saat 14 te.

A takımları da saat 16 da karşılaşacaklardır.

Yeni neşriyat

Üvey Ana — Akagündüz'ün çok sevilen bu romanının 2 nci tab'ını İnkılâb Kitabevi neşretmiş ve herkesin alabilmesi için fiatı 25 kuruş konmuştur.

Dağ Rüzgârları — Değerli romancıları mızdan Mahmud Yesari'nin en son eseri olan bu kitab, İnkılâb Kitabevi tarafından neşredilmiştir. Fi: 25 kuruştur.

Bir Aşk Böyle Bitti — Bayan Nezihe Muhtittin'in edebî bir romanıdır. İnkılâb Kitabevi neşriyatıdır. Fi: 25 kuruştur.

Eminönü Halkevinde müsamere

Eminönü Halkevinde: Partimizin Beşinci Büyük Kurultayının Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında toplanışı serfine 29 Mayıs 1939 Pazartesi akşamı Evimizin Çağaloğlundaki salonunda bir müsamere tertib edilmiştir.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü ilânları

1500 Metre Mikâbı Ceviz Tomruğu alınacak

Tahmin edilen bedeli «60.000» lira olan 1500 metre mikâbı ceviz tomruğu askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 19/6/1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname «3» lira mukabilinde komisyonca verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «4250» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14,30 a kadar komisyonca vermeleri ve kendilerinde 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaike komisyonca olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları. «3606».

15 Adet muhtelif torna tezgâhı şartnamesinde değişiklik yapıldığı hakkında

26/6/1939 Pazartesi günü saat 14,30 da kapalı zarf ile ihale edileceği 4, 6, 9 ve 11/Mayıs/1939 tarihlerinde ilân edilen muhtelif torna tezgâhları şartnamesinde değişiklik yapılacağından mezkûr günlerde çıkan ilânlar hükümsüzdür. «3541».

6120 ton lavamarin kömürü alınacak

Tahmin edilen bedeli «79560» lira olan 6120 ton lavamarin kömürü Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 7/6/1939 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname «3» lira «98» kuruş mukabilinde komisyonca verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «5228» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14,30 da kadar komisyonca vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaike komisyonca olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları. «3540».

80 Ton Benzin Alınacak

Tahmin edilen bedeli «24.000» lira olan 80 ton benzin Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 7/6/1939 Çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyonca verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «1800» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr gün de saat 14 de kadar komisyonca vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaike komisyonca olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları. «3538».

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

1 — Tahmin edilen kıymeti 16430 lira olan iki cins üstübünün kapalı zarf ile münakasası 12/6/1939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 11 de Vekâlet binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Şartnamesini almak isteyenlerin her gün komisyonca müracaatları.

3 — Münakasaya girmek isteyenlerin 1232,25 liralık ilk teminat ve kanunî beigelerni navî kapalı zarflarını belli günde münakasa saatinden en geç bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri. (Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.) (1956) (3624)

1 — Tahmin edilen kıymeti 36681,60 liralık olan 24 kalem muhtelif cins halatın kapalı zarf ile münakasası 12/6/1939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Vekâlet binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — 183 kuruş bedel ile şartnamesini almak isteyenlerin her gün komisyonca müracaatları.

3 — Münakasaya girmek isteyenlerin 2751,12 liralık ilk teminat ve kanunî beigelerni havi kapalı zarflarını belli günde münakasa saatinden en geç bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri. (Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.) «1955» «3625».

Marmara Üssübahri K. Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Kilosu	Tahmini fiatı	Umum tutarı
		Krş. San.	Lira
Bakla (iç)	10000	5	)
Bezelye (sultanı)	4000	7	)
» araka	4000	10	)
Semizotu	12000	5	)
Taze kabak	10000	2	50
Ayşekadın fasulye	18000	12	)
Patlıcan	18000	8	)
Bamya	5000	17	50
Pırasa	28000	4	)
Ispanak	28000	8	)
Kuru sovan	30000	10	)
Domates	16000	4	)
Lâhana	25000	5	)
Salça	8000	25	)
Kırmızı biber	1200	25	)
Patates	30000	8	)
Yeşil biber	8000	7	)

1 — Deniz erlerinin yıllık yiyecek ihtiyaçlarından olup yukarıda cins ve miktarı yazılı 17 kalem sebze kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 7 Haziran 1939 Çarşamba günü saat 15 de İzmitte Tersane kapalı zarf komisyon binasında yapılacaktır.
3 — Bu işe aid şartname bedelsiz olarak komisyonca alınabilir.
4 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği ticaret vesikalarını ve 1501 lira 13 kuruştan ibaret ilk teminatlarla birlikte teklif mektublarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (3503)

İstanbul Komutanlığı ilânları

İhale günü talibi çıkmayan ve ihalesi on gün uzatılan İstanbul Komutanlığına bağlı birlikler için 30000 kilo sakız kabağı ile 30000 kilo taze fasulye satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 5/Haziran/1939 Pazartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 4350 liradır.

Betonarme Köprü İnşaatı Nafia Vekâletinden:

1 — Kırklareli ve Tekirdağ vilâyetleri dahilinde Çerkesköy - Vize - Kırklareli yolu üzerindeki Ergene, Çayırdere, Soğucakdere köprülerinin betonarme ve gene aynı yol üzerindeki Büyükdere köprüsü döşemesinin de ahşap olarak yeniden inşaatı (67.224) lira (22) kuruş keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 5/6/1939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat (16) da Nafia Vekâletinde şose ve köprüler reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (337) kuruş mukabilinde adı geçen reislikten alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikasile almaları lâzımdır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin dördüncü maddede bahsedilen vesika ile 939 sayılı neşine aid Ticaret Odası vesikasını ve (4612) liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri muktazidir. (1851) (3438)

CEMAL TEKİN LOKANTASI

Taksim meydanı genişletilirken yıkılacağını düşünerek oradaki dükkanımız Yıldız sineması karşısına nakledilmiştir. Bu yeni dükkanında birçok masraf ve fedakârlıklarla bulunmamıza ve apartmanların altında bulunan mutfak teşkilâtının ihale edilmesine rağmen muhtelî taciz eden mutfak kokusu bertaraf edilememiş olduğundan münaşib bir dükkan buluncuya kadar lokantamızın kapalı kalacağını muhtelîrem müşterilerimize arz ederiz.

Askerî fabrikalar Akyazı kereste fabrikası müdürlüğünden.

Akyazı askerî kereste fabrikası aşağıda yazılı kereste ve kütük nakliyatını kapalı zarf usulü ile eksiltmeye koymuştur.

1 — Mudurnu ilçesi içinde Kürtkirği ormanı muntakalarından «6000» metre mikâb her cins kütük ve kereste Akyazının Kuzuluk köyü civarındaki fabrikasına nakledilecektir. Beher metre mikâbının muhammen bedeli beş lira ve muvakkat teminatı «2250» liradır.

2 — Kuzuluk köyü civarındaki fabrikası ambarlarından «4000» metre mikâb her cins kütük ve kereste Adapazarı istasyonundaki ardiyesine nakledilecek, beher metre mikâbının muhammen bedeli iki lira ve muvakkat teminatı «600» liradır.

3 — Adapazarında Park karşısındaki askerî yollama dairesinde 12/Haziran/1939 Pazartesi günü saat on dörtte ayrı ayrı ihalesi yapılacaktır.

4 — İstekliler Ticaret Odasında kayıtlı bulduklarına dair belgelerle muvakkat teminat mektub veya makbuzlarını havi kapalı zarflarını muayyen günde saat on üçe kadar komisyonca vermeleri ve şartnamesini görmek isteyenlerin Fabrika Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «3534».

Nafia ve İktisad bütçeleri

Ankara, 26 (Hususi) — Bugün Mecliste Nafia Vekâleti teşkilât kanun lâyihası ile Nafia bütçesi ve İktisad Vekâleti bütçesi müzakere ve kabul edildi. Nafia Vekâleti teşkilât kanun lâyihasının müzaheresi sırasında Ziya Gevher Etilli Ankara İmar Müdürlüğü'nün icraatından şikâyet etti ve bu müdürlüğün lâğvedilerek vazife ve salâhiyetinin Nafia Vekâletine devrolunmasını istedi ve bunun için bir de taktir verdi.

Abdurrahman Naci Demirağ, Ziya Gevherle aynı fikirde bulunduğunu ve Ankara İmar Müdürlüğü'nün şehrin imarı bakımından kendisinin de birçok zorluklara rasladığını söyledi.

Bundan sonra söz alan Nafia Vekili bu için bir kanun lâyihası ile kabul olacağını ve böyle bir taktirle hemen oluverişinin imkân olamayacağını söyledi.

Ziya Gevher tekrar kürsüye geldi. Fikrinde ısrar etti:

— Yalnız işin usul bakımından doğru olmadığını söylüyorlarsa taktirimi geri alıyorum. Asıl meselenin bu işin Nafiaya devrolunmasıdır. Bugün olmazsa yarın olsun. Fakat ben bunun için de bir kanun lâyihası hazırlıyarak heyeti âliyenize taktim edeceğim dedi.

Müzakere kâfi görüldü. Lâyiha'nın maddeleri okunarak aynen kabul edildi.

Nafia bütçesi

Bundan sonra Nafia Vekâleti bütçesinin müzakeresine başlandı. İlk sözü Abdurrahman Naci Demirağ aldı. Divriği madeninden bahsetti. Demir madeninin tren hattı ile sahille bağlanmasını istedi. Ve: «Asıl bundan sonra bu madenlerden azami istifade edilecektir» dedi.

Rasih Kaplan Antalya gerek Karadenizde ve gerek Akdenizde limansızlık yüzünden her yıl birçok zayıfla karşılaşmış, gerek insan ve gerek emtia bakımından zararımızın çok büyük olduğunu Akdenizde ve Karadenizde muhakkak surette ve en yakın bir zamanda bir iltica limanının yapılmasını çok yerinde olacağını bildirdi.

Bir şirketin işlerinde bir Yahudinin rolü

Emin Sazak (Eskişehir) — Sizi meyus edecek bir hâdiseden bahsedeceğim, diyerek Ulukışla - Kayseri yolunun müteahhidi olan bir ecebî şirketin memleketimizdeki yaptığı kötü işleri anlattı. Bu şirketin ötedenberi bizim aleyhimizde çalıştığını, meselâ bizim 100 kuruşa yaptığımız bir işi onların 250 kuruşa yaptığını ve nihayet devlet aleyhine bir dava açtığını ve bu şirketi harekete getiren adamın da bir Türk Yahudisi olduğunu söyleyerek:

«Memleketin ve milletin bu adamlara karşı yaptığı en büyük yardımlara karşı onlar daima memleket ve millet aleyhine çalışmaktadırlar. Biz teşkilâtı esasîye kanunumuzda, Parti programımızda onları bir Türk kadar himaye ettiğimiz halde onlar daima bizim aleyhimizde cephe alırlar.»

Bu sırada Refik İnce oturduğu yerden yüksek sesle bağırdı:

— Rica ederim, dedi, asıl söylemek istediğiniz şeyi söyleyin, şimdi bunların sırası değildir.

Emin Sazak — Sırasıdır, fakat size ne oluyor, burada reis var, siz ne karşılıyorsunuz diye cevap verdi. Ve sözlerine devam ederek hükümetten bu şirket hakkında alınan tedbirlerin biran evvel mevzuatı icraya konulmasını istedi ve:

— Bizim yapacağımız, arzi hal etmektir, kraya hükümet karışır.

Liman işleri

Berç Türker, liman inşası siyasetine temas ederek:

«Senelerdenberi Çatalağzında bir liman yapılacak, fakat burada mı yapılırsa, burada mı yapılırsa diye türlü karar verilemiyor» dedi.

Refik İncenin cevabı

Refik İnce (Manisa), Emin Sazakın müteahhise cevap vererek: «Başka bir müteahhise ve şerefine taarruzu menetmenin bir vazifesi olduğunu söylüyor: «Aciz ve davasını müdafadan uzak bulunmayan kimseleri burada taarruzdan masnırdikten sonra sayılın vazifesidir» dedi.

Hür ve demokrat Türk parlamento-halini bir arkadaşın bu suretle ifsad etmesine tahammül edemem. (Umumi bir şey yok sadaları). Bu gibi şahıslara karşı kanunun sarîh hükümleri vardır. Şunun,

bunun haysiyet ve şerefine oynamaya hiç bir kimsenin hakkı yoktur.

İktisad Vekâleti bütçesi

Müteakiben İktisad Vekâleti teşkilâtı kanun lâyihası müzakere ve kabul edildikten sonra İktisad Vekâleti bütçesinin müzakeresine başlandı. Bu sırada Halil Mentеше teşviki sanayi kanunundan istifade eden fabrikaların hasılat miktarınca, ithalât ve ihracatına dair rakamlara dayanarak izahata bulundu. Bu suretle Cümhuriyet devrinde büyük istihşal ve istihlak kaynağı kurulduğunu, Sümerbankın sanayi erbabına kredi temini için faaliyete geçmesini istedi. Bu kredi membandan mahrum olan birçok sanayi müesseselerinin başka yerlerden kredi temini için çok büyük müşkülâta rasladıklarını ilâve etti.

Amele evleri

Besim Atalay — İki ufak şey için buraya geldim, diyerek söze başladı:

«Sirtında yamalı yorganları ve gömleklerle yalın ayak, başı kabak birçok köylüler yazın sahilleri hicret ederler. Bunlar nerelerde yatarlar, ne yerler, ne içerler? Hergün sirtındaki yorganı ile bir takım insanların sokaklardan akın yaptığını görüyoruz. Dost ve düşmanın gözü önünde bunları bu hâde bırakmak doğru değildir. Bu adamlar için İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Samsun gibi beş şehrimizde gayet sade ve basit amele evleri yapmak ne kadar iyi olur. Eğer bu sene zarfında İktisad Vekilimiz bize proje getirirlerse çok memnun oluruz. Bunlar orta yayladan sağlam, dinç, kuvvetli gelirler. Fakat alibi, hasta olarak dönerler. Fabrikada, yapıda, tarlada şimşir budur ve yalnız bir ekmeğin için çalışırlar. Medeniyet havası bu refahı yapmakla yaratılır dedi.

Hatib sözüne devam etti: «Diğer bir mesele de ekmeğin meselesidir. Bunlar bu büyük şehirde birinci nevi ekmeğin yemeğe mecbur kâh'ırlar. Kel başa şimşir tarak. Bu zavallılar için, neden ikinci nevi ekmeğin çıkarılmıyor. Onun için 100 para, 100 paradır. Sayın Vekilimden bunu da ayrıca rica ediyorum, dedi. (Bravo sesleri ve alkışlar).

İktisad Vekilinin beyanâtı

Müteakiben kürsüye gelen İktisad Vekili hatiblerin müteale ve tenkidlerine cevap vermiş ve hayat pahalılığı hakkında demiştir ki:

— Hayat pahalılığı, halkın istihlak ettiği eşyaya ödediği paranın fazlalığı şeklinde ifade edilecek olursa burada İktisad Vekâletine taallük eden kısım, bilhassa sınav mamullerini ucuz ve sağlam olması noktasında hülâsa edilebilir.

Zor bir dava

Sanayi mamullerinin ucuz olması, sağlam olması, millî fabrikaların maruf tabiriyle rasyonel şekilde işlemesi ile olur. Bu millî sanayii kurmak kadar, belki ondan daha zor bir davadır. Millî sanayii rasyonel işletilebilmek meselesi esas itibarıyla sanayi tesisatının iyice hesap edilmiş olarak kurulmuş olmasına, ham maddelerin tedarikine, fiat ve nakil vasıtalarının temin edilmiş bulunmasına, fabrikaların sarfedecekleri mahrukat maddelerinin kezaletik gerek fiat ve gerek nakil meselesinin temin edilmiş olmasına ve nihayet fabrikaların istihşal edeceği maddelerin de sevkedileceği pazarlara nakil masraflarının nazarı dikkate alınmış bulunmasına bağlıdır.

Vekil, bundan sonra, tenkid ve temennilere ayrı ayrı cevaplar vermiş, rakamlar zikretmiştir.

Meclis yarın saat onda müzakerele devam edecektir.

Holanda Krallığı Brükselden ayrıldı

Brüksel, 26 (A.A.) — Holanda kraliçesi Wilhelmine bugün saat 11 de Belçikadan ayrılmıştır.

Kral Leopold kendisini istasyona kadar teşyi eylemiştir.

An'renör kursu açılıyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Kurs leyli olacak ve tedrisat Kuleli askeri lisesinde yapılacaktır. 26 Haziranda başlanacak olan kursa 50 kişi alınacaktır. Kurs orta tahsilini bitirmiş, askerliğini yapmış olanlar imtihanla girebileceklerdir.

Altı ay tahsilden sonra iyi derece ile muvaffak olanlara ayda 100, 80 ve 70 lira ücret verilecektir.

Bakalım şimdi ne buyuracaklar?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Denizyolları kooperatifinin dünkü heyeti umumiye içtimalı, bizim iddiamızın mı, yoksa meclisi idarenin teklifinin mi yalan olduğunu meydana çıkarmış bulunuyor.

İşte hakikat:

Denizyolları kooperatifi umumi heyeti toplantısı dün öğleden sonra Denizyolları İdaresinin Tophanedeki binasında yapılmıştır.

Toplantıya Denizbank Umum Muhasebe Müdürü Fuad Musa riyaset etmiş ve kâtibliklere Sadullah ve Cemal seçildikten sonra, ruzname müzakeresine başlanmıştır.

Ruznameye göre, evvelki toplantıda kooperatif hesabı ve muamelâtını tetkik etmek üzere ortaklar arasından seçilen beş kişilik bir heyetin buna aid raporu okunmuştur. Tetkik heyeti bir aydanberi kooperatif muamelâtında yaptığı esaslı tetkikler sonunda uzun bir rapor hazırlamış ve her fasıl üzerinde zararların neden ileri geldiğini tesbit etmiştir.

Bu heyetin verdiği rapora göre, kooperatifin idare ve muhasebe işlerinde birçok idaresizlik, yolsuzluk ve ihmaller görülmüştür.

Hevetin bilhassa üzerinde ehemmiyetle durduğu yolsuzluklar şunlardır:

Kooperatif için İstanbul piyasasında yapılan mübavaat mahdud bazı firmalara inhisar ettirilmiş, bazı mallardan ihtivaçtan çok fazla stok yapılmış ve bundan mütevellid para sıkıntısını gidermek için 31 bin liralık stok malı terhin edilerek bankadan faizle para alınmış ve bu suretle hem lüzumsuz yere 1217 liralık faiz verilmiş ve hem de terhin edilen malların muhafazası için 384 lira buzhane ücreti gibi fiizuli masraf yapılmıştır.

Ayrıca Kocataş suyu kooperatife büyük bir zarar verdiği halde, fabrika tekarrürü kiralananak mukavele temdid olunmuş, kooperatif işleri istenildiği gibi idare edilmiş. Denizbank rüesasından bazıların kooperatifi zarara sokacak hareketleri görülmüş ve kooperatif livaletsiz elden bırakılmıştır.

Gene kooperatifin muhasebe işlerinde, uzun tetkikler sonunda, yevmiye defterinde birçok noksanlıklar ve karışıklıklar görülmüş, defterîkebir Kurşun kaleme yazılmış, hesap kartları muntazam tutulmamış, ortakların hesapları karıştırılmış, kavidlara müteallik evrakı müsbitler mahsub fischerine bağlanmamış ve bu mahsub fischerinde salâhiyetkarların imzaları görülememiştir. Ambar ve mağaza defterleriyle ambar kartlarının da pek gavrî muntazam bir şekilde olduğu anlaşılmış, defterîkebir kasa defterine ehemmiyet verilmiş iki defter arasında müvazene temin edilememiş, müessesenin hayatı ehemmiyeti olan kasa defterleri çok lâubali bir şekilde tutulmuş, bu yüzden hesaplarda birçok farklar husule gelmiş ve bunlar bir türlü tesbit olunamamıştır.

Füzuli ve tehlikeli olarak bazı mallar faizli paraya terhin edilmiş, ambarda mevcut mallar azami fiat üzerinden maliyetlendirilmiş, fiatları gayri mütehavvî ve lüzumunda derhal tedariki mümkün olan mallardan lüzumsuz olarak fazla stok yapılmış ve bu yüzden hayli zarar husule gelmiştir.

Ayrıca bilâncoda 52 bin küsur liralık bir hesap Denizbanka aid olarak gösterildiği halde, bunun mülgâ Denizvollarına aid olduğu anlaşılmıştır. Kooperatif memurlarından bazılarına fazla kredi verilmiş, kooperatif memurlarından bazıların zimmetinde görülen paralar tahsil edilmiş ve 4 bin liralık bir meblağın kimin zimmetinde bulunduğu anlaşılmamıştır. Bazı kimselerdeki alacaklar uzun müddet takib ve tahsil edilmemiş, bilâncoda tanziminde birçok hususât nazarı dikkate alınmamış, bazı hesaplar mükerrer olarak gösterilmiş, banka ile kooperatif arasındaki hesaplar karışık tutulmuş, ticari hesaplarda bir kimsede iki yerde hesap açılmış, 30 bin liralık sabit bir krediye faiz verilmiş, ve zaruret olmadığı halde yüksek maaşla fazla memur alınmış, memur maaşları 937 yılına nazaran 3788 lira fazlalastırılmış, Kocataş fabrikasında birçok ihmaller yüzünden işi ve tesisat metruk, vaziyette bırakılmış, 7000 liralık işi, kap vesaire zayi edilmiş, odun satışları hesap harici bırakılmıştır.

Hesabatı tetkik heyeti raporunun so-

Parti programında yapılması teklif edilen tadilat

(Baştarafı 1 inci sayfa)

üzere Parti programında bazı tadilatı istihdaf eden teklifler hazırlanmıştır.

Genbaşkurun da tasvibine iktiran etmiş olan bu tadilat, dünya hâdisat ve hareketlerini etüd yanında, bilhassa büyük inkilâbımız nasbınazar ettiği esasları ihtiva eden milli karaktere, yurd ve millet ihtiyaçlarına dayanan ve Türk cemiyetini bu asrın insanlık âleminde hakkı olan yere süratle ulaştırıcı hükümleri ihtiva eden ve C. H. Partisinin kuruluşundanberi tekâmül ederek taayyün etmiş bulunan programındaki mevcut esaslardan ancak bazılarınun tatbika-tuna taallük eylemekte ve şunlardan ibaret bulunmaktadırlar:

Üçüncü kısım: Ziraat ve sınav, madenler, ormanlar, ticaret, nafia işleri

1 — Eski programda zıral kredi mevzu prensipler daha ziyade yüzüh kesbetmesi ve genişlemesi için mevcut hükümlere yeni - den aşağıdakiler ilâve edilmiştir:

Çiftçinin işletme sermayesi unsurlarını tamamlamak, zıral istihşal verimlendirmek ve iyileştirmek, çiftçiyi araziye ve zıral işletmeye sahip kılmak ve zıral mahsullerini sürüm ve satışını kolaylaştırmak ve arttırmak zıral kredinin hedefidir.

2 — Muayyen mevsimde muayyen mevzu-lu işlerle çalışıp yılının artan zamanlarını hem cemiyet ve hem kendisi için boş geçirmeğe mahkûm bulunan elleri bu iki maksadla faydalı kılmak noktasından elişleri ve küçük san'atlar hakkında da şu yeni hüküm eklenmiştir:

(Elişleri ve küçük san'atlarımıza inkişaf imkânı verilmesine ve halkın mutad işleri haricinde boş kalan vaktinin bu sahada kıymetlendirilmesine çalışacağız.)

Yol ve imar

3 — Devletin nafia işlerinde bilhassa yol ve imar kısımlarında gittikçe daha vüs'atli bir faaliyete geçilme imkânları hâsıl olma - ya başlıyacağından bu hususa da şu ilâve edilmiştir:

(Memleketi bağlayan iyi şose şebekelerine kavusmak için ameli bir program tatbik olunacaktır. Yol programında millî ekonomi ve yurdun emniyeti ve müdafası düşünce - sine dikkat edilecektir. En ehemmiyetli merkezi bağlayan ana yollardan bir kısmının ve büyük köprülerin devlete deruhde edilmesi ve vilâyet yollarının ve mintakavi bakımlardan suniflandırılması yolların iyi geçid verile hale korunmaları ve her sınıf yolun yapı ve daimî tamirleri, yol işlerinin ana prensipleridir. Devlet yapılarında, şehircilik işlerinde teknik ve plânlı esaslarla çalışılacaktır.)

Besinci kısım: Millî talim ve terbiye

4 — Türk dilinde yapılacak tetkikat ve elde edilen neticelerin tatbikatının verimli ve süratli olabilmesi için şu hüküm ilâve edilmiştir:

(Türk dilinin millîleşmesi hareketinde elde edilen neticelere bütün ilim ve tedris mü-

nunda kooperatifin çok ihmalkâr ve yolsuz bir şekilde tedviri yüzünden eski bilâncoda gösterildiği gibi 11 bin lira değil, 12 bin küsur liralık bir zararın husule geldiği, kooperatifin çok bozuk bir halde bulunan muhasebe işlerinin vakit geçirilmeksizin ıslah edilmesi icab ettiği, kooperatife birçok zarar veren Kocataş suyu işinin behemehal elden çıkarılması lâzım geldiği bildirilmiş ve 939 yılında iyi idare edildiği takdirde çok verimli neticeler elde edilmesi mümkün olan bu müesseseye, icab ederse Muhabere ve Münakale Vekili Ali Çetinkayanın himayelerinin rica edilmesi mütealeasnda bulunmuştur.

Heyet raporu okunduktan sonra ortaklardan bazıları söz almışlar ve bu açık rapor karşısında şükranlarını bildirdikten sonra vazifeleri kontrol olan ve her ay 150 ücret alan mürakıbların hesabla alâkadar olmadıkları, kooperatif memur ve müstahdemleri tarafından mal sahibi vaziyetinde olan ortakların müracaatlarında barid ve dürüst muamele edildiğini, bazı kimselere istihkaklarından çok fazla kredi verildiğini, ortaklara mal alırken müşkülât çıkarıldığını bu yüzden bir kısım ortakların istifa etmek istediklerini söylemişler ve idare meclisile mürakıblara vazifelerini yapmadıklarından teessüflerini bildirmişlerdir.

Gene ortaklardan birisi kooperatifi idare edenlerin liyakat ve hüsnüniyetlerinden şüphe edildiğini bildirmiştir.

Ortakların bu mütealeaları heyeti umumiyede alkışlar ve bravo sesleriyle karşılanmıştır.

Bundan sonra tetkik heyetinin raporu kabul edilerek bilâncoda tasdik olunmuş ve ruznamenin üçüncü maddesine geçilmiştir. Eski idare meclisinin ibrası hususuna temas eden ruznamenin bu maddesi üzerinde birçok münakaşalar olmuştur. Bu sırada riyaset makamına bir taktir verilerek yolsuzlukların 938 yılı içinde iki defa değişen idare meclislerinden hangisinin zamanında olduğunu tayin edil-

esselerinde tatbik imkânı verilecektir. Bunun tanzimi işi ile Maarif Vekillîği meşgul olacaktır.)

Köylünün okutulması için

5 — Normal ilk tahsilin tatbikine imkân olmayan yerlerde köylünün daha çabuk ve kolaylıkla okutulabilmesini temin için bu hususta mevud hüküm aşağıdaki şekilde tadil ve imkâl edilmiştir:

(Öğretmen gönderilmesine imkân olmayan köylerin öğretimi ve ilytim işlerinde köy lüye rehberlik etmek üzere köy öğretmenleri istihdam edilir. Bu tip köy okullarında tahsilin daha olgun yaşta başlaması, arası devam etmesi ve devlete askerlik borcu gibi bir sıklıkla takib edilmesi gerekir. Az nüfuslu birkaç köyü okutacak normal ilk okullarla aynı tipteki köy okulları için ameli yoldan pansiyonlar kurdurulur ve kurulur.)

Üniversite ve yüksek mektepler

6 — Programın aynı fasıldaki Üniversite ve yüksek mekteplere aid olan hüküm daha ziyade tasrih edilerek bu husustaki esaslar aşağıdaki şekilde tesbit edilmiştir:

(Üniversite ve yüksek okullarımız kendilerinden beklenen ilim ve ihtisas elemanları yetiştirmek, memleket dahilinde ilmi hareketlere destek ve kaynak olmak üzere mükemmelleştirilecektir. Üniversite ve yüksek okullarımızın adedini arttırmak ve bunları Maarif Vekâleti idaresinde toplamak fikrindeyiz.)

Türk lûgati

7 — Neşriyat, kütüphane ve okuma odaları hakkındaki maddeye şu hüküm eklenmiştir:

(Bilhassa bir Türk lûgati ve ansiklopedisi biran evvel vücade getirmek başha emelimizdir.)

8 — Keza halkımızın kültürel seviyesini yükseltmekteki çalışmaları süratle sınımlandırmak için nüfus, vesait ve eleman noktasında Halkevleri açılmayan yerlerde bunun vazifesini daha ameli ve küçük milkyasta yapabilmek için halk odaları teşkilâtı vücade getirilmesi düşünülmüş ve programa fıkrâ halinde eklenmiştir.

Yedinci kısım

9 — Amme hizmetleri gören hayır cemiyetlerinin sallerinin daha verimli olması ve yurdun o mevzulardaki ihtiyaçlarının bu vasıtalarla daha verimli ve plânlı olarak karşlanması için bu cemiyetlerin kendi hususî nizam ve kaidelerinin üstünde devlete mürakabe esası faydalı görülmüş ve aşağıdaki madde ilâve edilmiştir:

(Amme hizmeti gören hayır cemiyetlerinin ve bilhassa bunlardan umumi, hususî ve belediye bütçelerinden yardım görenler için devlete hususî bir murakabeye tâbi tutulmalarına ehemmiyet verilecektir.)

10 — Cemiyetlerimizdeki madde de (rejyonel fikirleri koruma ve yayma ve sınıf mücadelesi uyandırma maksadları ile cemiyet kurulamaz) diye yeni bir hüküm ilâve edilmiştir.

ciye kadar, idare meclisinin tebric edilmesini ve mes'uliyetleri gören idare meclisinden zararın tazmini talebinde bulunulmuştur.

Gene şiddetli münakaşalardan sonra, eski idare meclisile mürakıbların yeni seçilecek idare meclisi tarafından vaziyeti tetkik edilip mes'ul ve gayri mes'ul vaziyetleri tesbit olununcaya kadar tebric edilmiyerek bu işin 939 yılı umumi heyet toplantısına bırakılmasına karar verilmiştir.

Bundan sonra 938 yılına aid 12 bin küsur liralık zararın 13 bin liralık ihtiyat akçesinden tenzili muvafık görülmüş ve yeni idare meclisi intihabına geçilmiştir.

İntihab esasında da hayli münakaşalar olmuş, neticede idare meclisi asil azalıklarına Denizbank muhasebecisi Baha Değer, Ankara vapuru süvarisi Süreyya Gürsu, Denizbank kamara servisi âmiri Fethi Atahk, fen dairesi muamelât şefi Sadi Tengizman ve Said Salâhattin, yedek azalıklara Savarona yatı süvarisi Sald Özege, Denizbank Muhasebe Müdürü Muavini Abdullah, mürakıblıklara Cemal Kalafatoğlu, Meclî Paker ve Reşad seçilmişlerdir.

Çemberlayın yeni bir nutku

Edimbourg, 26 (A.A.) — Çemberlayın İskoçya kiliseleri umumi heyet toplantısında söylediği nutukta demiştir ki:

«Ötedenberi sarfettiğim bütün gayretler yalnız sulhu pamuk ipliği ile bağ tutmağı değil, bugün milyonlarca insanın yüreklerini ezen harb tehlikesi korkusunu ve emniyetsizliğin izalesini istihdaf eylemiştir.

Bizim gibi bugün ağır mes'uliyetler yükünü taşıyanlar, bu memleketi kendisini müdafaa için silâhlandırmaktan başka bir çare görmüyoruz.»

"Son Posta,"nın Hikâyesi

MİLLERAY'IN AŞKI

Tercüme eden : Suad Derviş

Stefan Marveze'nin ölümü hayranlarını büyük bir yeis içinde bırakmıştı. O mükemmel romancı, mükemmel hikâyeci, mükemmel makaleci, mükemmel şairdi. Birçok kimselere onun ölümü müthiş bir zıya gibi geldi.

O ölürlölmez, ailesi, dostları, müridleri mektuplarla ve ziyaretlerle rahatsız edilmeğe başladı. Onun natamam eserleri, mektupları, hususî defterleri aranılıyordu. Elile yazılmış en manasız bir satır bile onlar nazarında ehemmiyet kesbediyordu.

Bilhassa muhaberatına müthiş ehemmiyet veriliyor, ele geçirilmesi için çok uğraşılıyordu.

Bu mektuplar meşhur bir şahsiyetin hususî karakterini açıkça göstereceği için bazıları sırf onun insan tarafını öğrenmek, bazıları da bu hususî tarafta dedikoduya vesile ve sebep teşkil edecek şeyler bulmak ümidiyle bu mektupları ele geçirip neşretmeğe düşünüyordu.

İçlerinden hiç biri çirkin bir şey yaptığını anlamıyordu. Hepsini bir cesedin etrafına üşüşmüş karıncalara benziyorlardı. Utanmasalar ölünün gömleğine kadar elde etmeğe cabalyacaklardı. Onun hususî muhaberatı toplanıp iki cild olarak neşredildi, kapışıldı.

Bu nebbaşlar içinde en müthiş Stefan Marveze'nin son senelerinde hususî kâtipi olan Maksim Yoisedi. O, efendisi ölürlölmez kâğıdlarını karıştırmış, daha evvel de efendisinin mahremi esrarı olmuştu. Gençti, çok para sıkıntısı çekiyordu. Para bulmak için şunu, bunu yapmaktan da hiç çekinmiyordu.

Samimî bir saatinde, üstad ona okuyucuları tarafından tamamen meçhul olan bir aşktan bahsetmişti. Bu aşk onun harb de geçirdiği dört seneyi nurlandırmıştı. Büyük edip yaşına yağmen 1914 ile 1918 arasında vatanına bilfiil hizmet etmeğe talib olmuştu. Ve işte bu seneler içinde sevdiği kadının hattâ ismini ve adresini kâtipine bir gün söylemişti. Bu Puatuda Lanke şatosunun sahibi olan Matmazel Valentine Meilleraydı.

Yoisel onun edibden birkaç zaman evvel öldüğünü biliyordu. Harb senelerinde bu iki sevgili arasında teati edilmiş

mektupları ele geçirmek ne iyi bir av olacaktı.

Hemen işe geçti. Matmazel Meillerayın varisine müracaat etti ve ondan bu mektupları istedi.

Varis kırkını geçkin olan ayyaş, çapkın ve ahlâksız bir insandı. Yoiseilin mektubuna şöyle cevap verdi.

«Galiba istedikleriniz elimdedir. Müteveffa teyzemin odasında küçük bir çekmece içinde hepsi aynı el yazısıyla yazılmış bir sürü zarflar buldum. Hepsini de ordu postahanesinden damgalanmıştır. Onlara elimi bile sürmedim. Çekmeceyi tavan arasına attım. Eğer bu kâğıd parçaları sizi alâkadar ediyorsa, geliniz, alınız.»

Bu satırları okurken Yoiseilin sevinçten başı dönüyordu. Hemen aynı gün içinde trene binip Lanke şatosuna geldi.

Yolun nihayetinde kestane ağaçlarının arkasında güneş batarken şatonun taş merdivenlerini çıktı Matmazel Meillerayın yeğeni onu bekliyordu. Ayağında deriden getiriler vardı. Ayakkabıları çamur içinde, şaka ederek:

— Kaybedecek vaktiniz var galiba!..

Dedi. Bir dakika sonra kâtip karışık bir kılıde sokulan marifetli bir anahtarla açılan küçük çekmecenin başında idi.

Kalbi şiddetli, şiddetli çarpıyordu. Nihayet hazine eline geçmişti.

Çekmecenin kapağını açmak için ev sahibinin uzaklaşmasını bekledi. O uzaklaşır uzaklaşmaz çekmecenin kapağını açtı. İşte metodik bir surette gayet muntazam şekilde yanyana konulmuş olan ve üstlerinde büyük üstadın el yazısıyla Valentine'nin adresi yazılı bulunan zarflar karşısında duruyordu. Hepsini cepheden yollanılmıştı. Ve şöyle bir bakılınca bin tane kadar zarf olduğu tahmin edilebilirdi... Ne vurgun!..

Titrek ellerini ölmüş kadının esrarını karıştırmak için uzattı. Birdenbire durdu. Beyaz zarfların arasında bir de eflâtun bir zarf duruyordu.

Bu ne demektir?

Evvelâ o zarfı çekti ve büyük bir hayretle üstünde:

«Yeğenime».

Sözünü okudu:

Teredüdü etmeden zarfı açtı. İçinde şu satırlar vardı:

— «Sevgili Klod,

Bu çekmecenin içindekileri gördüğün zaman hayret edeceksin. Bu kâğıdlar Stefanla benim aramdaki aşktan geri kalan şeylerdir. Muharebe zamanı onun ve benim için bu mektupların nasıl bir kıymet ifade etmiş olduğunu anlayamazsın. Eğer bu kâğıdları okuyabilsen, belki anlarsın. Fakat sen bunları okuyamayacaksın, kim seler bunu okuyamayacak. Bütün bunları ben kâtipimin içine gömdüm. Ve onları mezara götüreceğim. Stefanın bana yol-ladığı mektupların ben yalnız zarflarını sakladım. Her zarfın üzerindeki posta damgasının tarihi bana onun kullandığı muhabbet ve sevgi dolu cümleleri hatırlatıyor.

Ben o tarihlere baktıkça o tarihte yazdığı mektubda bana nelerden bahsetmiş olduğunu biliyorum. Sakladığım şeylerin ancak benim için bir manası ve ifadesi vardır...

Ben onlara baktıkça muhayyel aşkımin yanında beraber geçirdiğim aşk yolunu düşünüyorum.

Evet muhayyel aşkımin diyorum. Şunu sana söyleyeyim ki Stefanla biz hiç bir zaman birbirimizi görmeden sade uzaktan, uzağa mektuplaştık, o kadar.

İşte bu mektuplar ortadan kalktığı için hiç bir yabancı bizim aşkımin sırrını öğrenemeyecektir. Sana gelince, bu zarfların senin için bir manası olmayacağından onları yakmanı senden rica ederim.

Teyzen Valentine Milleray

Büyük bir yeis içinde kalan Yoisel elini çekmecenin içine daldırdı. Ve bütün zarfları dışarı çıkardı.

Evet zarfların hepsi boştu.

Sinir hastalıkları

Mütehassısı

Dr. NECATİ KEMAL

Anormal ve zekâca geri çocuklar

için temrin ve tedavi seansları :

saat 15 - 19.

Arnavutköy 184 No. 11 yalı

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Dıvanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Gayrimenkul satış ilânı
İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Bay Hasanın 9668 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (700) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab eden Hırkaşerif civarında Cumartesi pazarında Akşemsettin yeni Mimarsinan mahallesinin eski Çukurçeşme yeni Fırın sokağında eski 63 yeni 83 en yeni 3 numaralı kâğır bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (93) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâhiye rüsumu borçluysa aiddir. Arttırma şartnamesi 6/6/939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve tekiş dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayri menkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 13/7/939 tarihine müsadif Perşembe günü Çağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayri menkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartı ile 28/7/39 tarihine müsadif Cuma günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayri menkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kâhırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938-1177 dosya numaralı Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

★ ★
DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayri menkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nisfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3717)

Bir tecrübe kâfidir!
BASUR MEMELERİNİ
REKTA PATİ
ile tedavi ediniz.

Nafia Vekâletinden

12/6/939 Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3231.30 lira muhammen bedelli muhtelif demir ve saç malzemesinin açık eksiltme usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 242 lira 35 kuruştur. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları lâzımdır. (1937) (3621)

«Son Posta»nın edebî romanı: 28

Bülbül Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

Aralarındaki bu yarım dostluk Nerimeyi hergün Feridunun tayin ettiği saatlerde işine gelmekten ve son zamanlarda pek sarsılan Cemil beye yardım etmekten menetmiyordu. Zavalı muhasebeci, hergün biraz daha ihtiyarladığı, ve son geçirdiği kuvvetli grip ten sonra sıhhati büsbütün bozulduğu halde ailesini geçindirmek için bütün gayretle çalışıyor, patronun nazarı dikkatini kendi hastalığı ve ihtiyarlığı üzerine celbetmemek istiyordu.

Halbuki, bir gün Nerime büroya geldiği zaman adamcağızı hergünden meyyus ve bitkin bir halde bularak onun bu halinin bir hastalıktan ziyade büyük bir teessürden ileri geldiğini anladı. Cemil bey ellerini birbirinin içine kıldilemiş, dalgın ve yaşlı gözlerle muhasebe defterine bakıyor, ağzından bir tek kelime çıkmıyordu. Onun her zaman kendisine karşı müteffit sözler söylemesine, en işli günlerinde bile kendisine tebessüm etmesine alışkın olan Nerime, bilâhtiyar yaklaşıp merakla sordu:

— Ne oldunuz? Ne var Cemil bey?

Bu suali bekliyormuş ve birdenbire uyanmış gibi, ihtiyar muhasebeci cevab verdi:

— Gelecek ay vazifeme nihayet vâcibini Feridun bey haber verdi:

— Niçin? Sebep ne?

— İhtiyarlanmışım Nerime hanım. Otuz senedenberi bu fabrikada çalışmam artık fazla görülüyormuş.

— Anlamıyorum... Mademki işinizi muntazaman görüyorsunuz?

— Kimbilir, belki de efendinin iste-

diği gibi çalışmıyorum artık. Malûm ya, kendisinden bir şey sormak, izahat almak imkânı yok... Demek ki bir şey sonra; yani kiş yazısında parasız pulsuz sokağa atılıyor.

— Belki de size bir maaş bağliyacaktı.

— Evet, bir şeyler vereceğini söyledi amma bugünkü ayılığınla geçinemeyen bundan sonra alacağım beş on lira ile ne yapabilirim? Bahusus ki küçük oğlumun bu yaz çektiği uzun hastalık sebebiyle birçok da borca girdim; bunları da ödemek lâzım.

— Bu söylediğiniz şeyleri Feridun beye anlatmadınız mı?

İhtiyar muhasebeci telâşla genç kıza baktı.

— Ona anlatmak mı? Ne söylüyorsun sen kızım; efendimizin bu gibi sözleri dinlemek âdeti olmadığını ve kendisine bu gibi şahsî meseleler için ne tahriren ne de şifahan müracaat etmek memnu olduğunu bilmiyor musunuz?

Nerime bunu biliyor, hem pek yakından biliyordu. İşte bu sebepten kalbi, bu zavalı mağdur adamın karşısında büyük bir isyan ve merhametle çarpıtı ve onları da vaktile küçük Ahmedî sokağa atan merhametsiz adamın gadrine uğradıklarını anladı.

— Buradan çıktktan sonra başka bir yerde bir iş bulacağınızdan ümidiniz yok mu? O kadar iyi bir muhasebecisiniz ki herhangi bir banka veya şirkette sizi istihdam edebilirler.

Bu sözleri söylerken ihtiyar adamın elini okşuyor, ona kuvvet ve ümid vermek istiyordu. Cemil bey başını nevidane salladı

— Çok, çok güç kızım. Benim yaşında bir adamın iş bulması imkânsız gibi bir şey... Bahusus elimdeki kâğıdlar «Spartalı»ların fabrikasında çalıştığımı gösterdikten sonra...

— Niçin? Bu fabrikamın fena bir şöhreti mi var?

— Hayır, bilâkis; fakat bu ailenin maiyetlerindeki adamları öldüresice çalıştırdıklarını ve bir defa açığa çıkarıldıktan, daha doğrusu tekaüde sevk edildikten sonra onların artık dışarıda bir işde çalışacak kuvvetleri kalmadığını herkes bilir.

— Sizin söylediğiniz sebepler kâfi değil; ben mutlaka sizin bir iş bulacağınızı ümit etmek istiyorum Cemil bey.

Bu sözleri de söyledikten sonra artık başka bir diyeceği kalmamış gibi genç kız kendi masasının başına geçerek defterini açtı; fakat bugün çalışmaya - cakk kadar sinirleri bozulmuştu. Dün gecedenberi şiddetli bir baş ağrısı ona göz kapatmamış, Cemil beyle olan muhaveresi de bu ızdırabını büsbütün arttırmıştı. Şimdi kendi şahsî derdlerini ve üzüntülerini unutmus, bu aile basasının derdine ortak olarak onun düşünmeğe koyulmuştu. Son zamanlarda yatıştırılmak için bütün gayretini sarfettiği o hududsuz isyanın yeniden baş kaldıracak bütün varlığını sarmakta olduğunu hissediyordu.

Bu sebepten, odadaki zil üç defa çalarak ona Feridun beyin kendisini istediğini haber verince, tepesinden trınağna kadar şiddetle titrediğini duydu. Bu dakikada o davete icabet etmemek için çok büyük şeyler feda etmeğe hazır. Bütün vücudü, maddî ve manevî varlığı öfke ve isyanla titirirken, onun bütün bir aileyi sefâlete gömecek olan bir karar vermiş olduğunu bilirken, böyle kalbsiz ve merhametsiz bir adamla karşılaşmak kendisine pek ağır geliyordu.

Fakat çarnâçar itaat etmek lâzımdı. Ayaklarını sürterek ve istemiyeye iste-

miye patronun odasına giden koridoru geçti, iç tarafı deri ile kaplanmış olan ceviz kapıyı iterek sonbahar güneşi altında parlayan yazıhaneye girdi.

Feridun bey onun girdiğini görünce yazısını bırakarak masa üzerinde duran bir kâğıdı eline aldı:

— Bu hesabı yaparken dün aklım nerede idi bilmiyorum Nerime. Şu yaptığın olmayacak yanlışlara bak!

Tavrı biraz mütehakkim ve titizdi fakat sesinde, bir hata işleyen memurunun darılan bir âmirin sertliği ve huşuneti yoktu. Ancak, bugün fevkalade asabi olan ve biraz evvel büsbütün sinirlenen Nerime, en ufak bir tekdiri bile soğukkanlılıkla karşılayacak halde değildi. Birdenbire kıpkırmızı oldu, gözleri yaşardı, dudakları titriyerek mırıldandı:

— Yanlış yaptığuma pek müteessir oldum... Farkında değilim.

Feridun kâğıdı masanın üstüne fırlatarak telâşla yerinden kalktı, Nerimeye yaklaştı:

— Böyle ehemmiyetsiz bir şey için ağhyor musun? Filhâkika biraz sertce konuşum fakat sen de, haricen metin görünmene rağmen pek fazla hassasın yavrum.

Genç kızın ince elini eline almış, onunla gözleri derinlerden gelen bir ateşle onun gözlerini arıyor, onun titreyen kirpikleri arkasına gizlenen yaşlarını görmek için ısrar ediyordu.

Nerime gülmeğe çalıştı:

— Bugün biraz sinirliyim... Yaptığım yanlışlar için beni affediniz ağabey, onları hemen tahşih ederim.

— Lüzumu yok; ben meşgul olurum. Başka şeyden bahsedelim. Bugünlerde rengin biraz soldu gene, gözlerinin altı morardı; halbuki son aylarda pek iyileştin. Halinde baş ağrısı çeken bir insanın ızdırabı var.

— İyi anladınız, dündenberi şiddetli bir baş ağrım var. Bu hesaplarda da,

bu kadar yanlışlıklar yapmama sebep budur.

— Mademki öyle idi, bırakıp istirahat etmeliydin. Bundan böyle başın ağrıdığı ve herhangi bir yorgunluk duyduğun gibi hemen eve gidip dinlenmeni istiyorum; anlıyor musun? Tabii hergün çıkıp hava alıyorsun değil mi? Nerimenin kızaran yanakları büsbütün kızılaştı ve çekingin bir sesle cevab verdi:

— Hayır, hergün çıkmıyorum.

— Niçin? Yoruluyor musun? Hayır mı? O halde sebebi ne?

— Bugünlerde biraz işim var.

— Nasıl iş? Şahsî bir meşgale mi?

— Hayır, annenizle Nesrin hanım

inçin...

— Ne demek? Onlar sana iş mi veriyorlar?

Feridunun gözlerinden büyük bir öfke bulutu geçti.

— Ve sen de bunu kabul ediyorsun öyle mi?

Genç kızın temiz ve mağdur ruhunun aynası olan gözleri Feridun beyin hiddetli nazarlarına tahammül ederek titremedi:

— Benim vaziyetimde bir insan için bunu reddetmek pek müşkülüdür ağabey.

Delikanlı, hiddetle boğuk bir sesle sordu:

— Sana bu eve karşı bazı mecburiyetlerin olduğunu ima mı ettiler? Senin gücendirdiler, sana hakaret mi ettiler Nerime?

Genç kız cevap vermedi ve bu hadid nazarlarını musır suatlarından kaçmak için titreyen göz kapaklarını bir saniye indirerek öüne baktı. Onun kendisine değil, başkalarına karşı öfkelenmiş hissetmişti.

Nerimenin cevap vermek istemediğini anlayınca Feridun bey dışları arasından mırıldandı:

— Pekâlâ.. Anlıyorum.

(Arkası var)

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Sulh şartları

Manasını ifade etmekte idi. Sonra, gözlerini tekrar emir zabitaneye çevirerek, konuşmaya devam etti:

— Bu mülakatın nerede olmasını arz ediyorlar?..

— İmparator Leon, surların üzerine gelecektim. Eğer siz de mukabil tarafı teyif ederseniz, orada görüşeceğiz.

— Pekâlâ.. teklifi kabul ediyoruz. Gidiniz. Haber veriniz. Biz de biraz sonra geliyoruz.

Düşündüklerini, kılıcı ile hakikat şekline kalbetecek, Battal Gaziyi o dercede sevindirmişti ki, şimdi o da sıklıkla, biraz evvel Emir Müslimenin yaptığı gibi ellerini çırpa çırpa sürünü izhar edecekti.

Emir Müslime, o devrin Arab prenslerinin bütün haşmet ve azametini gösteren mükellef bir kıyafetle, süt gibi beyaz bir muharebe atına binmiş ol- duğu halde Bizans surlarının hendeği kenarına geldiği zaman, İmparator Leon, kale bedenlerinin üzerinde, kendisini beklemekte idi.

Leon, o kadar mey'us ve müteessir di ki, dün gece saraydan çıkarken giydiği alelade elbiseyi değiştirmişti. İmparatorlara mahsus olan erguvan rengindeki ipek mantoyu giymeğe bile lüzum görmemişti.

İki taraf, birbirini hürmetle selâmladılar. Ve sonra, uzun mukaddemeye lüzum görmeden konuşmaya başladılar.

İmparator Leon;

— Emir ve kumandan hazretleriniz. Bir hafta zarfında buradan çekilip gidiniz. Maiyetinizde kaç askeriniz varsa, size nefer başına üç Bizans altını verelim.

Dedi.

Müslime, bu teklifi reddetti:

— Siz, evvelce de böyle bir arzuda bulunmuşunuz. Biz, böyle bir şartı kabul etmeyiz...

Diye, söze girişti. Ordunun ve donanmanın maddi ve manevi zararlarını leri sürerek tazminat istedi... Uzun pazarlıklardan sonra, bu teklif kabul edildi.

Sonra.. sıra, Emir Müslimenin şehre girerek Ayasofya kilisesini ziyaret etmediği bir şeyi alabilmesi bahsine gel-

di...

İmparator Leon, bu teklif karşısında o kadar taassub gösterdi ki, şiddetle itiraz etti. Fakat, Emir Müslime de, aynı şiddet ve kat'iyetle cevap vererek:

— Bu madde bizim için, tazminat meselesinden daha mühimdir... Ben, Cenabıhak ile ahdettim. Allahın o bümâdhıkça ve oradan alacağım bir nişaneyi halifeye götürmedikçe, askerlerimin çadırlarını kaldırmam.

Diye, ısrar gösterdi.

Nihayet, bu mesele de pazarlığa bindi. Ve şu şekilde karar verildi:

İmparatorların girip çıkmalarına mahsus olan (Altın kapı), Emir Müslime'nin şerefine olarak açılacak. Emir bir zat bulunmak üzere bu kapıdan askerlerinin arasından geçecek.. doğrudan doğruya Ayasofya'ya gidecek.. orada altın rek'at namaz kılacak.. alacağı şeyi şehirden çıkacak... Fakat bu müddet zarfında, Altın kapı açık kalacak...

Bizanslıların kabul etmeğe mecbur kaldıkları bu teklif, hiç bir sulh müzakeresinde emsali görülmemiş olan hususî bir garabeti haizdi.

AYASOFYA MABEDİNDE

Bu kararın verildiği dakikadan itibaren, hem Bizans şehrinde, hem de meseret havası esmeğe başlamıştı.

Bir buçuk seneye yakın bir zaman zarfında, muhasara hayatından bıkmış, usanmış ve hayat korkusundan yılmış,

bunalmış olan Bizanslılar, tasvir olunmaz bir sevinç içinde çırpınıyorlardı.

Keşişler, gene (Patron) un mukaddes tasvirini omuzlarına yüklenmişler, dular ve ilâhiler okuyarak caddelerde gezdiriyorlar:

— Ey Bizanslılar! Mukaddes beldenin üzerine daima kanadlarını gerenizi hiç bir düşmana teslim etmiyen büyük ve mübarek Patronun önünde eğiliniz... Ona, kalblerinizin bütün hüürmet ve tazimini gösteriniz... Bu vazifeyi ifa ederken de, tatlı canlarınızı, kıymetli mallarınızı kurtaran azizler azizi Patronun sadık hizmetkarları olan biz keşişlere karşı da vazifenizi ifa ediniz. Düşmanların yağmasından kurtulan paralarını sevine sevine bize veriniz. Bize verilen her şey, hak yo-

luna verilmiş demektir... Veriniz.. veriniz.. veriniz...

Diye, bağırıyorlardı.

Dindarlar, müteassıplar, cahiller, keselerinin ağızlarını açmışlardı. Malik oldukları servetin mühim bir kısmını, keşişlerin ellerindeki meşin torbalara boşaltıyorlardı.

Büyük meydanlarda, meş'aleler yanıyor.. hatibler tarafından nutuklar veriliyordu. Bunların etraflarına toplanan halkın:

— Yaşasın, sulh!

Fervadları, göklere çıkıyordu.

Halkın bu coşkun meserretini daha fazla cilâlamak için şarap lüzumdu. Fakat son zamanlarda büsbütün şiddetlenen muhasara yüzünden, şehirde şarap kalmamıştı. (Arkası var)

İstanbul Belediyesi İlanları

Florya Plajları Kiraya Veriliyor.

Tahmin bedeli 26101 lira olan Florya plajları kiraya verilmek üzere pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi 130 kuruş mukabilinde Levazım Müdürlüğünden alınabilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 1957 lira 57 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 30/5/939 Salı günü saat 14,30 da Daimî Encümeninde bulunmalıdırlar. (B.) (3582)

Satılık Fabrika

Neft Sanayi Anonim Şirketinin bina buhran vergisinden ve Belediye rüsumundan belediye borcundan dolayı haciz altına alınan A. Kavağında Umur yerinde eski 105, 107, yeni 21/1 No. lu kâğır fabrikanın dört tarafı duvarla çevrilmiş ve bir kâğır yazıhane ve gene kâğır kimyahan ve 21/1 alât ve edevatı sabite, 18 adet muhtelif tonda tank ve tuğla ile çevrili iki adet takdir kazanı, kâğır tuğlalarla çevrili iki buhar kazanı, bir adet atölye, derununda iki dinamo, bir buharla müteharrik istem makinesi ve diğer kâğır bina dahilinde 5 adet buharla müteharrik bomba, ve bir adet hava makinesi ve iki adet kuyu ve bir adet tasfiye kazanı ve gene 21/1 No. da da ortadan bölünmüş bir kat ve üzeri galvaniz sacı kaplı kâğır depo tahsili emval kanununun 13 üncü maddesine göre muhammen bedeli olan yüz kırk bir bin beş yüz seksen, 141590 lira bedel üzerinden satılığa çıkarılmış ve kat'i ihalesi yapılmak üzere 18/5/939 tarihinden itibaren on gün müddetle askıya çıkarılmıştır. Şartnameyi görmek istiyen taliblerin bu müddet içinde Beykoz Belediye Tahsil Başmemurluğuna müracaat edilmiş ve muhammen bedelin % 7,5 olan on bin altı yüz on dokuz lira elli kuruş müzayededen evvel nakden veya muteber bir banka teminat mektubule birlikte ihale günü olan 29/5/939 Pazartesi günü saat 16 ya kadar müracaatları ilân olunur. «B.» «3583»

	Senelik muhammen kirası	İlk teminatı
Cibalide Haraççı Karamehmed mahallesinde Fener caddesi sokağında No. 18, 31;17 metre murabba arsa.	48,00	3,60
Kadıköyünde Caferaga mahallesinde Muvakkithane caddesi sokağında 1 No. dükkân.	618,00	46,35
Mercanda Yavaşcaşahin mahallesinde Uzunçarşı sokağında 259/163 No. dükkân.	72,00	5,40
Mercanda Yavaşcaşahin mahallesinde Uzunçarşı sokak No. 007/222dükkân.	72,00	5,40
Mercanda Yavaşcaşahin mahallesinde Uzunçarşı sokak No. 2/210 dükkân.	72,00	5,40
Mercanda Yavaşcaşahin mahallesinde Uzunçarşı sokak No. 165/238 dükkân.	84,00	6,30
Kabatayta Karakol sokağında 191 numaralı su hazine yeri.	200,00	15,00
Samatyada Tramvay caddesi sokağında 305 No. arsa.	36,00	2,70
Köprüünün Üsküdar iskelesinde 23/86 No. dükkân.	480,00	36,00
Yenibahçede Sulukule caddesi sokağında 81 No. bostan.	48,00	3,60
Fatihde Kirmasti mahallesinde Hafızpaşa sokağında 4 No. dükkân.	85,00	6,38
Eyüde Gümüşsuyu sokağında metrük mezarlık arsası.	12,00	0,90
Balatta Karabaş mahallesinde Hisar caddesi sokak No. 69		
Kale burcu (Kireç ocağı).	228,00	17,10
Hasköyde Hasköy caddesi sokağında 171/173 No. dükkân.	18,00	1,35
Unkapanında Hacıyakub mahallesinde Elvanzade sokak No. 24, müfrez 6 odalı ev.	144,00	10,80
Yenibahçede Mimarşinin sokağında 63/65/67 No. bostan.	225,00	16,88
Fatihde Hafızpaşa caddesi sokağında 6/8 No. arsa ve dükkân.	120,00	9,00
Köprüünün Üsküdar iskelesinde 21/62 No. dükkân.	480,00	36,00
Topkapıda Arpaemini mahallesinde Topkapı caddesi sokağında 95/115 No. ev.	108,00	8,10
Cibalide Fener caddesi sokağında 2 No. Kulei zemin.	50,00	3,75
Cibalide Haraççı Karamehmed mahallesinde Üskübi sokak No. 2, 25/41 Met. murabba arsa.	84,00	6,30
Eyüde Tabakhane sokağında 9/1 No. yol artığı.	40,00	3,00

Yukarıda semti, senelik muhammen kiralari yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren birer sene müddetle kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık artırıma konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 29/5/939 Pazartesi günü saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulunmalıdırlar. (B.) (3289)

Baron de Tott'un hâtıraları

Bir nazırın korkusu

Bu adam kaymakamdan çok korkuyordu. Top tedariki meselesinde kafasının uçurulacağı tehdidile karşılaşmıştı

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Ertesi günü sadaret kaymakamının yanında idim. Fakat muhaveremiz şiddetli olabileceği için yanımızda bir şahid bulundurmak istedim ve Babâli tercümanını intihab ettim. Bu ihtiyatın bir gayesi de muhavereye başlamak için bir tercüman temin etmek ve münasib gördüğüm zaman vasıtasız konuşmak imkânını muhafaza etmek içindi.

Mustafa Paşanın söze başlayışı tam tahmin ettiğim surette vukua geldi. Anif ve âmirane davrandı. Bana söz söylediği sırada, kendisinin yüzüne bakmıyarak etrafa göz gezdirdiğine dikkat edince Babâli tercümanına türkçe bilmiyor muyum diye sordum. Tercüman evet cevabını verdi.

— O halde neden bana cevap vermiyor? Ben lâkırdıya karıştım:

— Çünkü, dedim, sizin selefelerinizle hiç bir zaman ayakta konuşmadım. Teşrifat nazırını celbediniz, henüz bilmediğiniz usulleri size tarif eder. Maamafih, ben de bunları öğrenebilirim.

Bodrum, yanında yer aldım ve derhal seyahati, İstanbul muvasalatı hakkında şurada buradan; lâkırdı açtım, bu esnada kahve ve çubuk getirdiler. Bana topçuluktan bahsetmek için yaptığı teşebbüslere saraya aid suallerle sözünü keserek mukabele ettim. Nihayet, topçuluk işlerine dair söyliyeci sözleri dinlemeğe razı oldum. Bunları oldukça ölçülü bir tarzda ifade etti. En evvel bunda gösterdiği ısrarın Babadağdan (1) almış olduğu kat'i emirlerin icabı olduğunu anlattı.

Görüyorum ki, dedim, veziriazamın mektubunu gayet iyi izah ettirmişsiniz (2). Fakat ben de sizin, benim istirahatimi ve işlerin hayrı namına pek faydalı bir mütealea arz etmek isterim. Padişah sizi pa-yitahtın asayişini ve işesini temine me-mur buyurdu. Topçuluğuna ve muhtelif askerî işlere aid mesleleri de tamamen bana havale etti. İkimiz de vazifemizi göre-lim. Siz benim işime elinizden gelen gayreti ifa etmelisiniz. Taleplerimi ve mütealealarımı, sizin tavassutunuza müracaat ettiğim zaman, efendimize arz edersiniz. Gayet vukuf sahibi olan selefeleriniz daima bu suretle hareket etmişlerdir. Onların misalinde tevfikkan Seyid Efendiye karşı da biraz nezaket ve hürmet göstermenizi rica ederim. Bu nazırı korkutmak o kadar kolaydır ki onun hissedeceği telâş ve dehşet sizin için hiç te şerefi bais olmaz. Evvelki gün onu o kadar korkutmuşsunuz ki kaşkahlarla güldüm. Adamcağıza kendisini mahvolmuş zannediyor. Fakat ben onu teskin ettim.

Ben bu sözleri söylerken, sadaret kaymakamı hayretle yüzüme bakıyordu. Türkçe konuşmaktaki muvaffakiyetimden dolayı beni tebrik etti.

Hiç şüphe yok ki titremeden kendisinin yüzüne bakılmıyacağı kanaatinde bulunduğuna için, cesaretimi, methetti ve şecaatimi de takdir eyledi. Bunu müteakib veda ederek yanından ayrıldım. Fakat yanımızda, kaymakama verdiğim küçük ders-ten kıs kıs gülen tercüman ile beraber biraz ilerlemeden sadaret kaymakamı haber yolluyarak tercümanı çağırtdı ve ona:

— Bu Fransız, dedi, bana metin bir adam gibi görünüyor, fakat çok söylüyor. Tercüman şu mukabelede bulundu:

— Maamafih, zannetmem ki efendimize karşı münasebetsiz bir söz sarfetmiş olsun.

— Evet, söyledikleri gayet iyi. Fakat tekrar ediyorum, çok söylüyor.

Tercümanın derhal bana hikâye ettiği bu kısa muhavere sonra, hemen gidip dökümhane nazırını temin ettim. Duyduğu korkuya şimdi o da gülüyordu.

Toplar ve topçu müfrezesi orduya gönderildikten sonra, yeni kaleler için toplar dökmeğe memur edildim. Padişah aynı zamanda iki küçük nümune topun imalini de rica ediyordu. Bunları Peygamber-

rin kabrine takdim etmek istiyordu. Gözdesini sürre emniğine tayin eylemişti. Gayesi hacıları Mekkeye götürmekten ibaret olan bu memuriyet yalnız temin ettiği kâr dolayısıyla ehemmiyeti haizdir. Halkın nazarında bu memuriyet bir gözden düşme başlangıcı sayılırdı ve gözden de ihtiyatsızca bir hırs ve tamaa kapıldığına delâlet ederdi.

İmaline memur edilmiş olduğum hediyeleri tesli miçin sürreminini görmeğe gittim. Bu fırsattan istifade ile Mekkeye takdim edeceği muhtelif hediyeleri gözden geçirdim. Bana iptida mezarın üstüne örtülecek yeşil ipekli ve sırmalı kumaş gösterdi. Bu kumaş kalınlığı dolayısıyla yecek nokta Venedik cümhuriyetinin İstanbuldaki sefirleri her değıştikçe Babâliye bu hediyeyle takdim etmeyi âdet etmiş olmasındı. (Arkası var)

"Son Posta",nın Tarih Müsabakası

(Baştarafı 8 inci sayfada)

donanmayı bütün cihanın hayret ettiği bir azamet ve kudrette yeni baştan ihya etmiştir.

Lepanto felâketi İstanbulu aksettığı zaman, Venedik elçisi Sokolluyu ziyaret etmiş ve donanmasız kalmış olan Türk devletinin Kıbrıs adasını muhafaza edemeyeceğini ima ederek sulh müzâhadesini imzalamak istemez gibi görünmüştü. Sokollu şu parlak cevabı vermişti:

«Biz Kıbrıs alarak sizin kolunuzu kestik. Siz donanmamızı mahvederek bizim sakalımızı tıraş ettiniz. Kesilen kol yerine gelmez. Tıraş edilen sakal daha gürlü biter. Bu devlet o kadar kuvvetli ve zengindir ki, isterse gemilerini yelkenlerini atlastan ve iplerini sırmadan yaptırabilir. Gelecek yıl donanmamızın karşısına hiçbir kuvvet çıkmıyacaktır!»

Sokollu Türk tarihinin en büyük bir veziridir. İlerisini gören gözleri, yalnız garb âlemine çevrilmemiştir. Bir taraftan Tuna - Volga nehirleri arasında bir kanal açarak Hazer denizine, oradan Orta Asyaya inmek ve garb Türklerle Orta Asya Türkleri arasında münasebet kurmak istemiş, diğer taraftan Süveyş kanalını açarak Hind yoluna hâkim olmağı düşünmüştü. Siyasî dehann iki parlak projesi de zamanında takdir edilmemiş ve türlü türlü siyasî entrikalar neticesinde aklamıştı.

Sokollu 1579 da bir delinin suikastı ile hançerlenerek şehid edilmiştir.

R. E.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 26 - 5 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,93	5,93
Nev - York	126,66	126,66
Paris	8,3650	8,3650
Milano	6,66	6,66
Cenevre	28,5275	28,5275
Amsterdam	68,0525	68,0525
Berlin	50,7925	50,7925
Briksel	21,5625	21,5625
Atina	1,0825	1,0825
Sofya	1,56	1,56
Madrid	14,035	14,085
Varşova	28,845	28,845
Budapeşte	24,8425	24,8425
Bükreş	0,9050	0,9050
Belgrad	2,8925	2,8925
Yokohama	84,62	84,62
Stokholm	80,55	80,55
Moskova	23,9025	23,9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " " II "	—	—
" " " I vadeli	—	—

(1) Balkan garbinde bir şehir. Osmanlı ordusu üç senedenberi burada karargâh kurmuş bulunuyordu.

(2) Sadaret kaymakamı Mustafa Paşa ne okumak bilirdi, ne yazmak.

80 derece

INHISAR KOLONYASI

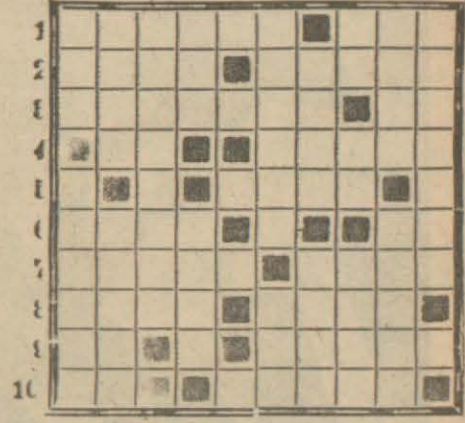
Yarım litrelik şişesi perakende
100 kuruştur

Satıcılara % 10 tenzilât yapılır.

Inhisar satış kamyonlarından, Satış mağaza ve depolarından isteyiniz.

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Galebe çalan - Etrafı su ile çevrilmis kara parçası.
- 2 — Çabuk - Kasaplara koyun suvan.
- 3 — Oruç ayı - Bir nota.
- 4 — Bir nota - Zayıf nahif.
- 5 — Karadeniz sahilinde bir vilâyetimiz.
- 6 — Fabrikatör - İstifham lâhikası.
- 7 — Camide kılınan - Hastalık.
- 8 — Öüm - Eğlence.
- 9 — Ayak - Sakınmak masdarından emri hazır.
- 10 — Nefer - Eksik.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — İstasyon - İki kişilik koltuk
- 2 — Yamanın kardeşi - Orta Avrupa milletlerinden biri.
- 3 — Parçaparça.
- 4 — Göz rengi - İsmi bir devre veren çiçek.
- 6 — Enebiller - Bir nevi baston.
- 7 — En çoğun ziddi - Başında bir «S» olmasem.
- 8 — Bir alkollü içki.
- 9 — Mecnun - Bu ay.
- 10 — Birdenbire.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

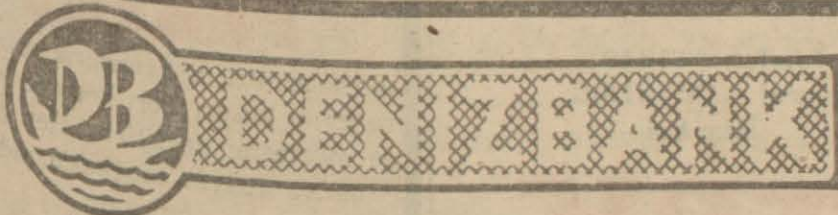

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Yurêdaş:

Her zaman için en hakiki dost, en fedakâr yardımcı:
Bankadaki tasarrufatındır.
Onu ihmal etme.

Ulusal Ekonomi
ve
Arttırma Kurumu

Mudanya Hattı

Pazar günlerine mahsus gidiş - dönüş tenzilâtli tenezzüh ve kombine biletleri

Mudanya hattı yaz tarifesinin devamı müddetince geçen sene olduğu gibi yalnız Pazar günlerine mahsus olmak üzere gidiş - dönüş tenzilâtli tenezzüh ve kombine biletleri satışa çıkarılmıştır.

1 — Kombine biletleri: İstanbul'dan Mudanya'ya gidiş - dönüş birinci mevki vapur, Mudanya ile Bursa arasında gidiş - dönüş otobüs ve dönüşte vapurda yemek ücretleri dahil olmak üzere (385) kuruştur.

2 — Tenezzüh biletleri: İstanbul'dan Armutlu, Mudanya ve Gemliçe gidiş - dönüş birinci mevki vapur ücreti (225), ikinci mevki vapur ücreti (100) kuruştur.

Tafsilât almak isteyenlerin Karaköydeki acentalığımızı müracaat etmeleri ilân olunur. Telefon : 42362.

M. M. Vekâletinden:

1 — M. M. Vekâleti inşaat şubesi emrinde çalıştırılmak üzere biri elektrik ve kalorifer diğeri inşaat mühendisi olmak üzere iki mühendis, iki yüksek mimar ve iki süveyyan ile hariçteki korlar emrinde çalıştırılmak üzere yedi yüksek mîmar alınacaktır.

2 — Mühendis, yüksek mirarlar ve süveyyanlara tesbit edilmiş kadro dahilinde ücretleri verilecektir.

3 — Taliblerin M. M. V. inşaat şubesine bizzat veya istida ile müracaatları.

4 — Taliblerden tayin sırasında aranılacak vesikalar.

A — Diploması aslı veya sureti tasdikli.

B — Türk olmak ve ecnebi kadınla evli olmamak.

C — Askerliğini yapmış olmak.

D — Hüsnühal vesikası.

E — Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.

F — Bonservis.

1 — İki seneden evvel ayrılmıyacağına dair taahhüd senedi.

•1020• •3563•

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (İ. Hall), Eminönünde: (Necatî Ahmed), Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Asador), Fatihde: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübdede: (Eyüb-sultan).

Boğaziçi cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Bos-tanbaşı: (İtimad), Taksimde: (Limonelyan), Pangaltıda: (Nargileçyan), Karaköyde: (Hüseyn Hüsnü), Beşiktaşta: (Nall Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyde: (Kadıköy), Üsküdar'da: (Selmiye), Sarıyerde: (Nuri), Büyükdada: (Halk).

İlân Tarifemiz

Tek sütun santimî

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç-sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartname ve nümunesi mucibince 120 ton siklop çemberi «kapalı zarf usulü» eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher tonu sıf İstanbul 123 lira hesabına 14760 lira, muvakkat teminatı 1107 liradır.

III — Eksiltme 29/V/939 Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım Şubesi Müdüriyetindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümunesi hergün sözü geçen Şubeden parasız alınabilir.

V — İstekliler mühürlü teklif mektubunu kanuni vesaik ile % 7.5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «3166»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Ziraat Vekâletince imal ettirilip Devlet Demiryolları istasyonlarına tevzi edilen nümunelere uygun standard tip ambalajlar içinde sevkedilecek, yaş meyva ve sebzelere 1/8/1939 tarihinden itibaren D.D/40 numaralı tarifeminin 1 nci kısmındaki ücretlerden ayrıca % 10 tenzilât yapılacak ve bu nakliyatta kullanılan ambalajlar mevrit istasyonlarında usulü veçhile iade pusulası alınmış olmak şartıyla boşaldıktan sonra mahreçlerine sökülmezsizin iç içe konarak iade edildiği takdirde tenzilli tarifeler şeraiti tatbikiyesinde muayyen olan teshilâtten istifade ettirilecektir.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «1986» «3698»

Muhammen bedeli 4550 lira olan 700 aded elektrikli katar hareket sinyali 13.6.1939 Salı günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 341 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (3712)

26/5/939 tarihinde Ankaradan ve 27/5/939 tarihinde Haydarpaşadan hareket etmek üzere Haydarpaşa - Ankara ve Ankara - Haydarpaşa arasında 3005-3006 numaralı gündelik munzam bir yolcu katarı işlemeğe başlayacaktır. Bu tren Haydarpaşadan 14.05 de hareket ile saat 6.55 de Ankaraya varacak ve Ankaradan saat 16.42 de hareket ederek saat 8.20 de Haydarpaşaya varacaktır. (3635)

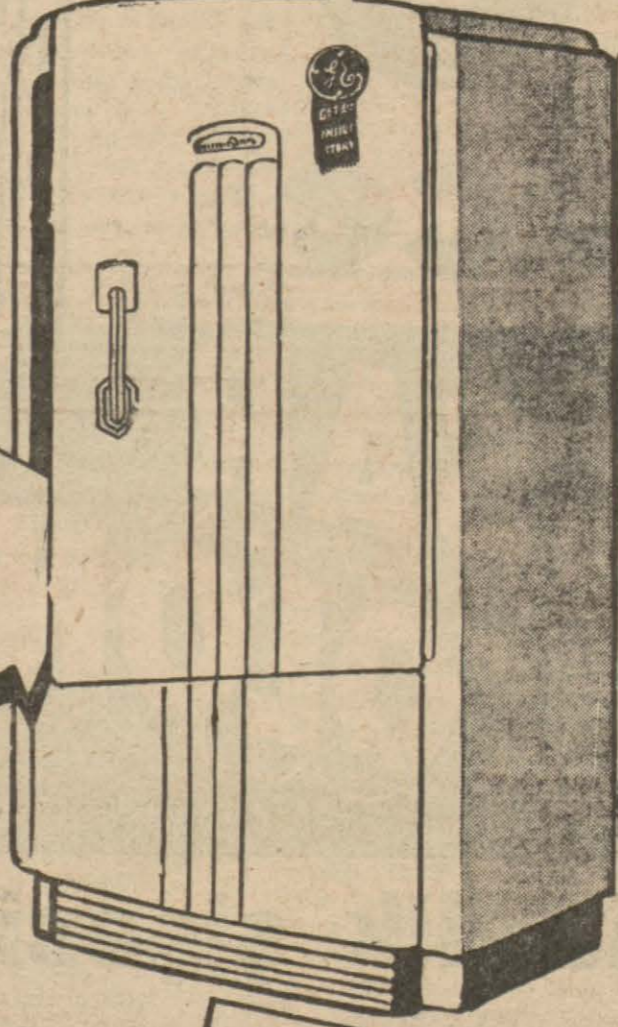

Bütün dünyada en fazla
rağbet bulan
GENERAL ELECTRIC

mükemmeliyeti ve güzellikleri itibariyle
1939 da dahi en başda gelmektedir.

1. Montaja ihtiyacı yok
2. Yağlama lüzumunu nis-
setmez
3. Servis istemez
4. bir defa faaliyete ge-
çince sureti daimede
işlerler

ERGO

Birleşik Amerika
Hükümetlerinin Mamulâtıdır

Bütün dünyada,
tek mil rakip mar-
kaların mecmuu
kapak makinala-
rından 5 misli fazla
**GENERAL
ELECTRIC**
makinası vardır.

Satış deposu: Beyoğlu istiklâl caddesi No.28

Telefon 43849
Telgraf - GENETRIC
İstanbul

GENERAL ELECTRIC
MAĞAZASI

GRİPİN

Varken baş ağrısına
katlanmak ne garip

GRİPİN mideyi bozmadan, kalbi
ve böbrekleri yormadan bütün ız-
tırabları dindirir.

GRİPİN baş ve diş ağrılarına, ro-
matizma sancı ve sızılarına, üşüt-
mekten mütevellid bel, sinir, ada-
le ağrılarına karşı bilhassa mües-
sirdir.

GRİPİN nezle, grip ve emsali has-
talıklarda hararetle tavsiye edil-
mektedir.

GRİPİN

kaşelerini tecrübe ediniz. Aldan-
mayınız. Rağbet gören her şeyin
taklidi ve benzeri vardır. GRİ-
PIN yerine başka bir marka verir-
lerse şiddetle reddediniz.

Ter elbiseyi bozar!
SUDORONO PERTEV
KORUR

Terin ıslattığı elbise kısa bir za-
manda harab olmaya mahkumdur.
Terkibindeki tuzlu maddelerden
dolayı ter bilhassa kumaşların ren-
ğini boyar.

**SUDORONO
PERTEV**

elbiselerinizi, iç çamaşırlarınızı te-
re karşı korur. Teri kesmez, sade-
ce mecrasını değiştirir. Her ecza-
ne ve itiriyat mağazalarında
bulunur.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

VENÜS kadar güzel olmak isterseniz
Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER
tarafından formülü yapılan ve dünyada mevcut müstahza-
ratin en mükemmeli olan VENÜS güzellik
müstahzaratını kullanınız.

ESANS
PUJ
LOSİYON
BRIYANTIN
PUDRA
RİMEL
ALLIK
KREM
Venus
Güzellik
müstahzaratı

Umumî deposu: Nureddin Evliyazade Caddesi, alış ve
İtiriyat Deposu İstanbul

ANADOLU TÛCCARLARININ
NAZARİ DİKKATİNE:

Her türlü kadın saç arını beş
saniyete kıvıran yeni icad

OTOMATİK BUKLÖR

saç aleti için Anadoluda halen
acentamız bulunmayan yerlerde
ACANTA ARANMAKTADIR.

Taliblerin Beyoğlu Galatasaray
Tütüncü Çıkmazı No. 3 S. Şenyüz
müessesesine müracaatları.

Parisin en son model kadın
şapkaları Beyoğlunda

BAKER

mağazalarının yeni

Kadın şapkaları

dairesinde teşhir edilmektedir.

Geliniz, intihab ediniz.

ZAYI — 5350 numaralı araba sürücülük eh-
liyetnamemi zayı ettim. Yenisini alacağım -
dan eskisinin hükmü yoktur.

Kemahli Yakub oğlu Ahmed Tokdemir

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvet-
lendirir, dökülmesini önler, ke-
peklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Komojen